crime scene 30

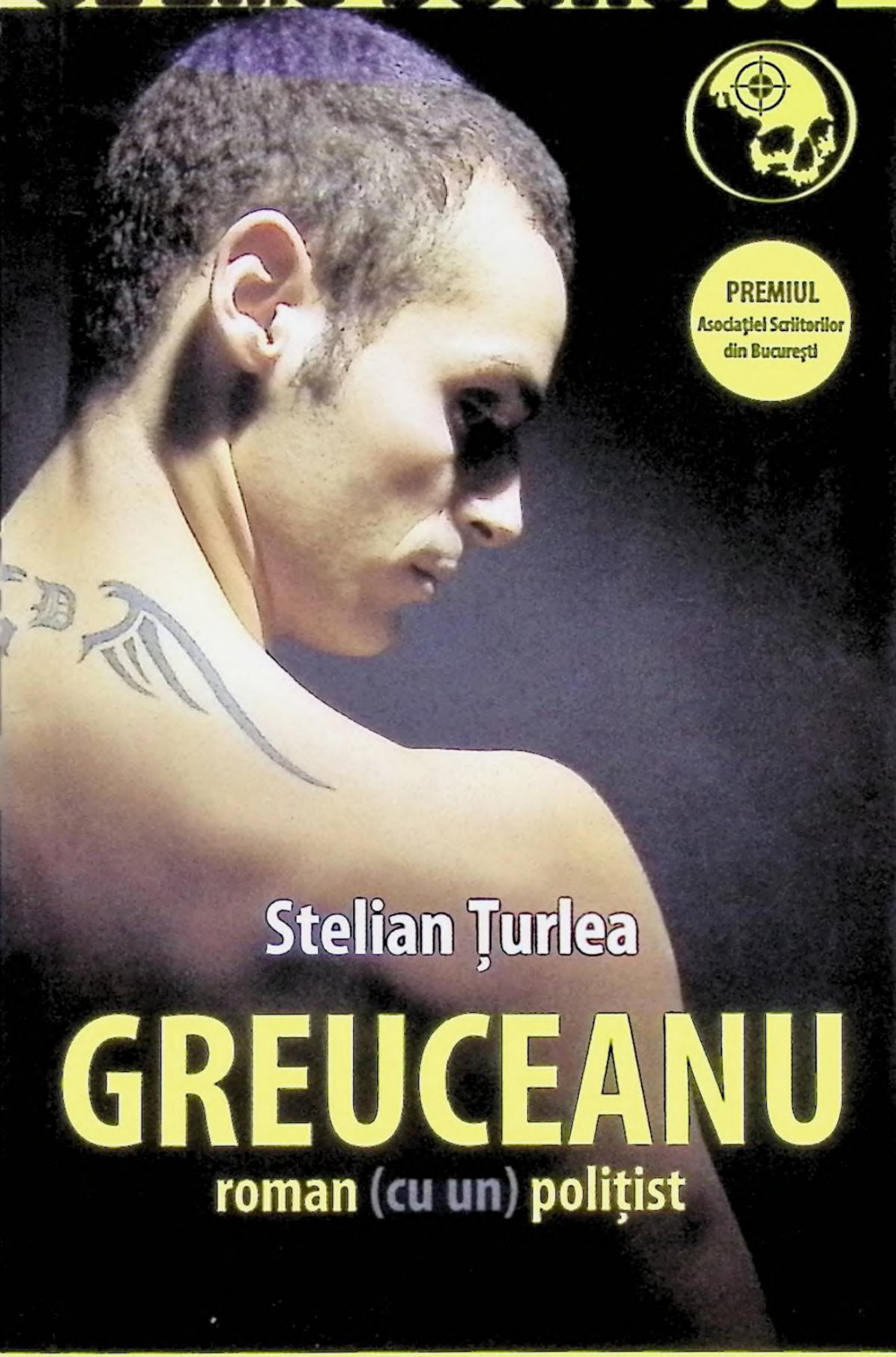

PREMIUL
Asociației Scriitorilor
din București

Stelian Țurlea

GREUCEANU

roman (cu un) polițist

„O lectură ca impactul unei explozii la care nu te aștepți."
George Anon

GREUCEANU

roman (cu un) polițist

ediția a doua

Stelian Ţurlea
Greuceanu. Roman (cu un) poliţist

Copyright © STELIAN ŢURLEA
Copyright © CRIME SCENE PUBLISHING 2010 pentru prezenta ediţie

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PUBLISHING
Str. Coacăzelor nr. 5, Bucureşti
e-mail: editura@crime-scene.ro
tel./fax.: +40.21.242.73.77
www.crime-scene.ro

CRIME SCENE PUBLISHING - imprint al grupurilor FLACĂRA şi TRITONIC

Editor - coordonator: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
ŢURLEA, STELIAN
Greuceanu / Stelian Ţurlea;
Bucureşti: Crime Scene Publishing, 2010
ISBN 978-606-8139-60-9

Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Redactor: ALEXANDRU ARION
Tehnoredactor: LAURA TIBĂR
Comanda nr. nr. 8/04.08.2010
Bun de tipar: august 2010
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor.

Stelian Ţurlea

Greuceanu

roman (cu un) polițist

ediția a doua

crime scene

30

Născut în ianuarie 1946, Stelian Ţurlea a urmat studii de filologie (1968) şi filosofie (1976), la Bucureşti, a fost aproape trei decenii redactor de politică externă (revista „Lumea"), a condus, după 1989, revistele „Lumea", „Zig-Zag", apoi ziarul „Meridian", după care a lucrat în televiziune, ca şef al departamentului de ştiri al Antenei 1. Din 1996 lucrează la Protv, din 2000 este şi editor senior al „Ziarului de duminică".

Este autor a douăsprezece romane, zece cărţi de publicistică, nouă cărţi pentru copii şi două traduceri. A îngrijit cinci albume (unul în trei volume despre Bucureştii în vremea lui Carol I; un altul despre lucrările publice în vremea lui Carol I; Palatul Patriarhiei; Palatul regal; Cronica restaurării Palatului vechi B.N.R.).

A primit Premiul Uniunii Scriitorilor pentru literatură pentru copii (2003), Premiul Asociaţiei Editorilor din România pentru literatură pentru copii (2005), Premiul Special al Uniunii Scriitorilor (2006), Premiul Asociaţiilor Scriitorilor din Bucureşti (2007). A fost nominalizat la Premiul Uniunii Scriitorilor pentru literatură pentru copii în 2000 şi Premiul AER pentru roman în 2003.

În memoria lui Mihalache Constantin, din mahalaua Delea Veche, cel care, în 1876, i-a povestit basmul lui Petre Ispirescu. *Greuceanu* a fost și rămâne un basm de oraș.

Prolog

În care se arată cum și-a făcut
Greuceanu un frate de cruce

1.

Nu știu ce-a fost în capul lui taică-miu când mi-a anunțat la primărie sosirea pe lume și mi-a dat numele ăsta. Zicea că îi plăcuse de mic, de când era la școală, sau i-l citise bunică-sa, nu mai știu. Altădată zicea că discutase cu mama și fusese și ea de acord că e cel mai frumos nume și c-o să-mi poarte noroc. Aiurea! Mai povestea că tocmai se certase cu mama și s-a dus să-i facă în ciudă, de parcă nu putea să aștepte să se certe după ce mă mai întremam și eu, că tare mititel și pirpiriu mai eram. Nu cred nimic din toate astea, nici măcar că a vrut să dea cu tifla sorții, cred că mai curând băuse peste măsură, cum îi era obiceiul și nu știa ce face.

Nu înțeleg însă cum s-a lăsat prostit nași-miu, că și el m-a botezat tot așa. Popa face ce-i spui. Dacă mai e și unul care-ar fi trebuit să iasă de-o veșnicie la pensie și nu mai aude bine, te-ai scos, îi spui de-o sută de ori și tot n-aude, așa că mai degrabă aranjezi cu dascălul căruia nu-i pasă de e ori nu în calendarul sfinților numele cădelnițat. Popa îl silabisește după o hârtiuță strecurată de dascăl înainte să vâre copilul în cristelniță. D-asta n-am o onomastică a mea. Cât eram mic, suferam, când mă întrebau colegii :

– Măi, Greucene, când zici că ne chemi la ziua ta ?

Când să-i chem? Îmi venea să plâng de ciudă când se hlizeau de mama focului. Acuma mă lasă rece. Da' nici nu mă mai întreabă nimeni.

După ce că mă cheamă cum mă cheamă, mai săream și-n ochi oricui, că voia ori ba să mă vadă. Mai degrabă bondoc, plin de mușchi, cu ochii negri și atât de blond că parcă-mi albise părul. Nu semănam cu niciunul din familia mea, taică-miu zicea la beție că mama mă făcuse cu altul, mama bocea ca proasta de sărea cămașa de pe dânsa, el râdea gros și mai da pe gât un pahar. Am un frate cu

părul ca tăciunele, subțire și-nalt, doar la ochi semănăm. Dar treaba asta cu părul m-a urmărit până târziu, nu'ș de ce eram convins că e un semn, da' nu știam de-i bine sau rău. Sigur e că, orice aș face, n-are cum să nu sară-n ochi, n-ai cum să nu-l vezi pe unul care e diferit!

Dar îl iertam pentru toate pe tata când își făcea vrăjitoriile. Obișnuia să repare, să bată cu ciocanul, să acopere găurile oalelor cu cositor. Nu mă dezlipeam de lângă el. Topea în linguriță bucăți de plumb și-l răsturna în apa rece, iar plumbul sfârâia scoțând aburi și transformându-se în figurine stranii. Își trecea dintr-o mână în alta bobițe de mercur imposibil să le prinzi cu buricele degetelor, care se desfăceau pe loc în alte bobițe mai mici și scăpau din strânsoare.

– Așa e și-n viață, zicea, bobițe fără număr, nu știi de unde să le apuci. Nici o poveste nu începe cu începutul.

2.

Era a doua zi după Sfântul Petru, o vipie că ți se usca gâtul doar privind cerul alb de-atâta arșiță. Respirai sticlă pisată și foc. Nu mai plouase de două luni, pământul crăpase, se făcuse de piatră, nici o adiere nu aducea vreo scamă de nor. Frunzele pomilor se răsuciseră răscoapte, gata să cadă, fructele se uscau pe crengi, iarba puțină și pârjolită se fărâma sub tălpi, ca paiele.

Tocmai îl înmormântaseră cu mare tevatură pe tatăl lui Gore, prietenul meu cel mai bun. Groparii ceruseră plata dublă, ziceau că și-au rupt lopețile-n pământul prea tare și, pentru că nu-i băgase nimeni în seamă, nu săpaseră nici juma' din cât trebuia și sicriul rămăsese aproape de suprafață.

Preotul n-a fost de acord, a cerut să se scoată sicriul și a refuzat să facă slujba. Babele ziceau că-i mare păcat, da' groparii apucaseră să dea pe gât câteva guri din țuica de

pomană și căzuseră laţi în arșiță, nu mai știau nici să țină lopeţile în mână, îi înjura lumea degeaba, s-au retras sub un tei, pufăind ţigări puturoase fără filtru.

Lăsaseră la groapă doar un ucenic înspăimântat c-o să-l sfâșie oamenii și prea firav să răzbească, abia zgâria pământul cu hârleţul. Cei care veniseră cu mortul vociferau, câţiva erau puși să-i bată pe gropari, da' tot chinul ar fi fost degeaba. Iar pe arșiţa aia, numai să te iei la bătaie nu se făcea!

Când i-a auzit pe câţiva că mai bine lasă mortu-n capela cimitirului pân-a doua zi, când s-or trezi din beţie groparii, Gore, îmbrăcat cum nu-l mai văzusem, într-o cămașă albă cu mâneci lungi, n-a mai ţinut cont de nimic, a apucat o cazma, a sărit în groapă și-a-nceput să sape. Nu m-am putut abţine, am sărit și eu lângă el c-o lopată și ne-am căznit așa vreo juma' de oră, poate mai mult, curgeau apele de pe noi, eram negri de praf.

Vociferările s-au risipit, oamenii se holbau la noi, nu mai văzuseră așa ceva, doi puști, de-abia cin'șpe ani să aibă, să sape groapa, n-a sărit unul să dea o mână de ajutor, dar eu cred că asta s-a-ntâmplat fiindcă oricum nu mai încăpea nimeni lângă noi.

Vecinii care veniseră la cimitir n-au mai răbdat în soarele mortal, căscând gura la cum săpam, s-au retras la umbră, dar erau pomi prea puţini în cimitirul ăla și soarele tot îi ardea, așa că s-au închinat grăbit și s-au dus acasă, asta am aflat mai târziu. Cineva care ne urmărea, totuși, din buza gropii s-a dus să-l cheme pe popă, a venit neîncrezător, s-a uitat la cât săpasem, ne-a spus că-i destul și l-a înmormântat pe tatăl lui Gore.

Când am aruncat peste mormânt ultima lopată de pământ, eu, Gore și tinerelul căruia-i mai venise inima la loc și p-ormă ș-unul dintre groparii care n-adormise lângă pom și tot bombănea și-ntreba cine-l plătește, nu mai erau lângă noi decât vreo trei, patru babe, una care făcuse coliva și de când era lumea făcea colivă la toată mahalaua ș-alta care urmărea să fie totul cum spune datina. Gore le-a

mulțumit, nu se punea vreo problemă de bani, iar celor doi gropari le-a dat trei pachete de țigări, nu le venea să creadă, nu știu la ce s-așteptau, și p-ormă am plecat amândoi. N-am zis niciunul vreo vorbă tot drumul.

P-ormă, Gore a zis că el n-o să-și petreacă prima noapte fără tată-su în casa lor, n-am prea înțeles ce voia să spună, dar mi-am amintit ce auzisem mai înainte.

Gore-i prietenul meu de când mă știu. Semănăm într-atât, că mai degrabă el ar trebui să-mi fie frate, suntem de-o înălțime, făcuți la fel, doar că el n-are părul alb. El le are cu bătaia și cu boxul, spre deosebire de mine.

Tată-su fusese pilot de automobile înainte de război, lumea zicea că unul faimos, își rupsese picioarele la o cursă prin Germania și de-atunci unu-i rămăsese țeapăn, nu s-a mai putut așeza la volan. Și-a deschis un atelier mecanic, după război repara mai mult biciclete, motociclete și fel și fel de motoare, mașinile mici erau o raritate, socotite semn al îmburghezirii, cei care le aveau preferau să le țină acoperite, sub prelată, într-un colț de magazie, au făcut asta mulți, mulți ani.

A dus-o de azi pe mâine pân-au început să reapară mașinile particulare, n-a vrut să lucreze la stat nicio zi, io nu mă dau cu comuniștii ăștia, zicea, pân-au venit și l-au priponit. Cică, pentru incitare. Norocul lui a fost că un mahăr mare dintr-ăia care ceruseră să-l aresteze era iubitor de mașini și l-a scăpat de pârnaie ca să-i facă din mașina lui aproape una de curse.

Și p-ormă avea grijă de mașinile alea ascunse în mahala, sub prelate. Ca să nu le ruginească motoarele, îl chemau măcar o dată pe an să-și arunce un ochi, să le ungă, să facă ce-o știi, s-a ocupat cu asta, printre reparații de râșnițe și frigidere, mai bine de-un deceniu, pân-au avut din nou voie oamenii să umble cu mașinile proprii.

Printre noi, puștii, i se dusese faima tatălui lui Gore, am fi vrut să fie și tații noștri ca el.

3.

Asta era înainte să mă nasc eu.

Nu știu cum se face că tot ce-a fost mai frumos pe lume pân'acuma s-a petrecut înainte să mă nasc. Sau când eram mic, în curtea casei noastre, pe o stradă pietruită cu bolovani de râu dintr-o margine a orașului.

Casa era lungă și avea două intrări, la capetele unei verande închise de sus până jos cu geamuri enorme și separată în două, la mijloc, de un zid de paiantă. Din ea intram într-o sală cu câte-o cameră de-o parte și de alta, foarte înalte, cu pereții zugrăviți cu trafaletul cu flori colorate de humă și ferestre uriașe care dădeau în stradă. În sală era bucătăria de iarnă, cu o sobă cu plită cu lemne, marca Vesta, dinainte de război, acolo ne îmbăia mama o dată pe săptămână, într-o copaie cât toate zilele, care mirosea mereu a pelin.

Dormeam cu frate-miu într-una dintre camere, părinții în cealaltă. Cât era ziulica de lungă o petreceam în curtea largă, unde lipiseră de casă o bucătărie de vară și o magazie de lemne.

Era multă iarbă, o mână de tufe de trandafiri sălbatici și printre ele, iițe, frunze mari de hrean. Vreo trei arțari bătrâni umbreau cât era nevoie. Îmi petreceam zilele în doi zarzări cu multe crengi uscate și căldări de fructe.

Intrarea cealaltă a verandei ducea la alte încăperi pe care nu le-am vizitat niciodată, în care locuiau doi bătrâni, împreună aveau vreun secol jumate. Pentru că fuseseră pe vremuri prăvălie, îmi închipuiam încăperile acelea căptușite cu rafturi până-n tavan, cu borcane, sticle, căni, pachete, pungi cu mirodenii, cum vedeam la alimentara.

Tata îmi povestea că, înainte să mă nasc eu, când el era tânăr, moșul, încă în puteri, ieșea din casă, când se plictisea, cu o pușcă veche cu alice și trăgea după șobolanii din vecini. Îi plăcea atunci să povestească despre vânători

fabuloase la care luase parte, cu gonaci, prepelicari și docare ce se întorceau încărcate cu iepuri sau mistreți pe care-i vindeau măcelarilor.

Întrebam ce-i acela un docar. N-a prea știut să-mi spună, văzuse și el unul singur o dată, când venise proprietarul casei, un moș și mai bătrân, alb tot, la păr și la haine, să-și ia chiria, cum făcea de două ori pe an. Taică-miu era sigur că fusese un boier bogat de lângă oraș, retras acum într-o căsuță printre dealuri, după ce comuniștii nu știu cum de-l iertaseră de pușcărie, poate pentru că era prea bătrân. Nici puștii străzii, nici adulții nu prea văzuseră docar, se strângeau ca la urs în jurul roților enorme de lemn și al calului murg nepăsător la laude, mânat cu vorbe domoale de bătrânul care nu adăsta mai mult de-o ceașcă de franzcafea, sorbită împreună cu ălălalt bătrân, mereu în picioare, lângă cișmeaua din curte, beau și-și aminteau grăbit și superficial de trecute vânători.

De fiecare dată după plecarea hurducăită a docarului, ăstălalt moș era cuprins de frenezie și invariabil scotea pușca în căutare de șobolani. Toată strada tremura.

Dar, povestea tata, în scurt timp au venit noaptea niște bărbați în haine de piele, i-au confiscat pușca, l-au săltat și pe el și-a lipsit de-acasă mai bine de-un an, docarul n-a mai apărut niciodată, iar chiria li s-a spus s-o plătească la Sfatul Popular.

Tare mi-ar fi plăcut să trăiesc în vremurile alea, cred că era ca-n poveștile cu hoți și vardiști pe care mi le tot închipui eu, deși n-or fi fost toate cum cred.

Oamenii ăia cu haine de piele se arătau rar prin mahalaua noastră și numai noaptea, când nu puteau fi văzuți și luați la goană. Tată-miu îmi spunea că nu mă născusem eu când obișnuiau să dea năvală peste cutare sau cutare care avusese o prăvălie sau un mic negoț, gata să-nchidă tot.

La noi lumea era așezată cum trebuie: care avea o cizmărie, care o sifonerie, care o frizerie, care vindea înghețată sau borș, care ascuțea cuțite și foarfeci, care era

croitor, ceaprazar, măcelar, ceasornicar n-aveam, ăştia-şi aveau prăvăliile mai spre centru. Era ca în oricare altă mahala, oamenii se cunoşteau între ei şi se-ajutau, îşi transmiteau din tată-n fiu meseriile. Mulţi lucrau la rafinăria din apropiere. Mai spre margine erau cei câţiva machidoni care umblau cu oile de colo-colo, făceau brânză şi iaurt pe care-l vindeau din casă-n casă din talere uriaşe, cât o roată mare, atârnate de-o cobiliţă, de-o parte şi de alta a umerilor, un iaurt vârtos în care înfigeai lingura sau paleta şi rămâneau drepte şi ţepene.

Printre atâtea prăvălii se afla şi atelierul mecanic al tatălui lui Gore. Oamenii aveau de toate, mergeau în centru doar când se duceau la vreun film, la o lună.

Nimic din astea n-am prins şi eu, tata-mi spunea că închiseseră prăvăliile comuniştii, doar atelierul mecanic a rămas în picioare, când au vrut să i-l închidă, i-a fugărit cu nişte chei franceze pe toată stradă, urlau şi-unul şi-alţii, parcă erau într-un film italian. După aia, spunea tata, l-au prins nişte necunoscuţi pe tatăl lui Gore de câteva ori şi l-au bătut bine, ultima oară l-au lăsat lat în faţa atelierului, pe bolovanii care s-au înroşit de sânge, până l-a găsit un vecin şi-a chemat doctorul.

Peste noapte, nu ştiu ce s-a întâmplat, s-a-ntors roata, toată strada era parcă un trup, când au mai venit ăia cu haine de piele, s-a făcut că oamenii nu dormeau, au ieşit cu bâtele să-i întâmpine şi i-au bumbăcit bine, ălorlalţi le-au ieşit ochii din cap de surpriză. S-au ferit să omoare pe vreunul, dar le-au cam rupt oasele. Furioşi, oamenii în haine de piele au revenit şi mai mulţi, au păţit la fel, de data asta le-au ieşit în faţă şi i-au ciomăgit femeile, surpriza a fost şi mai mare, dar tot le-au rupt oasele.

Ziua, când a venit poliţia să pună întrebări, nimeni nu ştia nimic, n-avea vreunul habar de ce fusese, noaptea-i făcută să dormi, dom'le, n-am auzit nimic, i-au scărmănat degeaba caralii, i-au ameninţat cu pârnaia, cu canalul, cu trimisul la tăiat stuf, trimite-mă, nene, dacă vrei să-mi laşi

copilașii să moară de foame, io nu știu nimic din ce vrei să-ți spun.

P-ormă n-au mai venit, au lăsat mahalaua în apa ei, oricum nu făceau nici un rău.

Și tatăl lui Gore era eroul.

4.

Atunci m-am născut eu. Și Gore, că eram de-o seamă. Dar Gore a fost orfan de la naștere, mamă-sa a murit aducându-l pe lume, l-a crescut tată-su cum s-a priceput.

Nu l-au iertat niciodată, nu știu dacă ăia de la-nceput sau alții, care preluau cazul. Acuma, că eram mari, începeam să înțelegem mai bine.

Noi, copiii, tot auzeam întâmplările astea de la unul și de la altul, le povesteau cu mândrie, ni se păreau mai vii decât poveștile cu zmei, un fel de istorie din care ne născusem și la care trebuia să participăm cum-necum. Nimic nu era mai frumos! Eram urmașii unei lumi fabuloase și-ai unor eroi de film.

Ne petreceam toată ziua pe stradă, pe maidanul pe care crescuseră duzi printre ruinele unor case bombardate la război, unde-și aveau cuiburile șobolanii pe care-i tot împușca pe vremuri moșul din curtea mea. Gore n-avea frică, se vâra peste tot, degeaba-i strigam c-o să se dărâme vreun zid peste el. Ce-mi plăcea cel mai mult era că nu se temea nici de băieții de pe străzile alelalte, mai mari și mai puși pe bătaie, a cotonogit odată pe unul și după aia ne-au lăsat în pace. Gore era șeful. Zicea că o să se facă luptător, dar în chestia asta nu prea-l credeam, toți voiam să ne facem luptători și recunoșteam în adâncul sufletului că nu-i meserie pentru noi.

Prin școală am trecut ca rața prin apă. Mai important era să ne apărăm teritoriul, cum făcuseră și părinții noștri. Așa am prins gust de hoții și vardiștii.

Îmi târşâiam picioarele pe asfaltul încă fierbinte, deşi se făcuse demult noapte, şi alături de mine făcea la fel şi Gore, cu mâinile înfipte adânc în buzunarele largi ale pantalonilor. Nu ştiu la ce se gândea, pot doar să-mi închipui. Abia îl înmormântase pe tată-su, acasă probabil îl aşteptau cei care voiau să pună mâna pe atelier, nu ştiu cum de prinseseră gust de asta, trebuia să hotărască ce face mai departe, era la o răscruce. Nu se cădea să-l pisez cu întrebări, avea să vorbească el când va simţi nevoia. Deocamdată, băteam străzile de câteva ceasuri bune.

Şi, deodată, mi-a zis:

– Hai acasă!

Ne-am întors. Probabil nu era atât de târziu pe cât credeam, sau arşiţa îi scosese pe oameni din case, era lumină pe toată strada, iar la porţi erau băieţii şi fetele cu care obişnuiam să ne ascundem pe maidan ori mai departe, la marginea oraşului, pe câmpul din apropierea rafinăriei. Simţeam că se întâmplase ceva şi nu era numai că murise tatăl lui Gore. Pe măsură ce înaintam, băieţii de-o seamă cu noi ni s-au alăturat.

Când am ajuns la atelierul mecanic, am văzut şi acolo lumină, deşi îl lăsasem încuiat şi n-avea cine să-l deschidă. Vreo trei zdrahoni şedeau înfipţi bine-n scaune, cu picioarele trântite pe masă şi cu sticle de bere în mână. Îşi lăsaseră maşina pe stradă, cu uşile larg deschise şi muzica dată la maximum. Puţin le păsa că poate mai dorm oamenii.

– Bine-ai venit, Gore, zise unul când ne-a văzut apropiindu-ne de curte. Să ne laşi şi rândul ălălalt de chei.

Gore n-a scos o vorbă, a intrat în curte şi noi după el. Zdrahonul a continuat:

– Poţi rămâne-n casă, dar atelierul e-a lu' mandea. Mi l-a lăsat tac-tu şi-am zis să vin chiar de azi, să lămurim lucrurile.

Aştepta un răspuns, nu l-a primit, a râgâit scurt şi-a mai tras o duşcă din sticlă.

Ne uitam la Gore, dacă el nu făcea nimic, nu era să ne băgăm noi în necaz. Dar Gore a dispărut în casă,

zdrahonul râdea, convins că plecase după rândul de chei. Când a apărut din nou, ținea în mână ditamai cheia franceză, nu știu dacă era chiar cea cu care-i alungase tată-su, cu ani în urmă, pe ăia-n haine de piele. N-a mai râs niciunul dintre nepoftiți. S-au ridicat cu greu în picioare și-au dat să iasă din atelier. Gore n-a scos decât o vorbă, singura din toată seara:

– Cărați-vă!

Zdrahonii nu erau prea încântați, dar nici nu le venea să creadă, niște puști necopți se puneau cu ei?! Au ieșit și ei în curte, gata să ne pună cu botul pe labe cât mai repede.

Prima care a sărit la bătaie, când nici nu te așteptai, a fost o fată care ne tot împuia capul c-o s-ajungă actriță de cabaret. Noi nici măcar nu știam ce-i ăla cabaret. S-a mutat curând după aia din oraș și n-am mai auzit de ea, și-o fi schimbat numele. Fana o chema. S-a repezit la unul dintre zdrahoni și i-a ars un vârf de pantof între picioare cu atâta forță că și azi, când îmi amintesc, mă îndoi și mă cutremur. Bărbatul a urlat scurt și-a căzut leșinat.

Rămăseseră doi. Noi eram șase. Gore s-a îndreptat spre cel care aștepta cheile, noi am apucat ce-am găsit prin curte, scânduri, ciomege, țevi scurte și i-am înconjurat. A fost o bătaie dură, cu capete sparte, cu sânge. Îmi închipuiam că mai fusese așa cu ani în urmă, pe aceeași stradă, când urma să închidă ăia prăvăliile. Eram furioși și noi, cum fuseseră tații noștri. N-a durat mult. Fata care dăduse prima a fost și cea care a pus capăt luptei:

– Asta a fost o lecție. Dacă mai veniți, o să fie ultima lecție. Luați-vă mortu' d-aicea și valea!

Au tulit-o cu Dacia lăsată-n stradă.

Am rămas multă vreme în curtea atelierului, sub un nuc. Care fuma, care sorbea din berile rămase de la zdrahoni, care își oblojea rănile și privea stelele. Ne simțeam mândri. Fusese prima noastră victorie importantă, pân-atunci ne mai bătusem cu găștile altor străzi, nimic palpitant, o joacă, da' acum ne tremuraseră inimile. Norocul nostru că nu scoseseră cuțitele. Niciodată nu fusesem

atât de uniți și nu simțisem cât de puternici puteam fi. Nu ne era teamă c-or să se întoarcă și știam că nimeni n-o să-i poată lua atelierul lui Gore. Eram atât de mândri, că nu putea să doarmă niciunul, oricât de târziu se făcuse. Dar tot ne-am risipit pân' la urmă.

Îl trimisesem pe frate-miu acasă și mă pregăteam să plec și eu, când Gore mi-a făcut un semn să merg cu el. M-a dus în fundul curții, lângă zarzării bătrâni care separau curțile noastre. Începea să se crape de ziuă, stelele erau foarte departe pe cer. Nici o adiere, nici o șoaptă, nici măcar gâzele nu mișcau.

Gore a scos un briceag din buzunar.

– O să fim frați de cruce, a zis.

Și-a crestat brațul, mi-a făcut și mie la fel și ne-am sorbit picăturile de sânge.

Aveam amândoi lacrimi în ochi.

La scurt timp după noaptea aceea, au intrat cu buldozerele în mahala și au ras trei străzi, să construiască blocuri. Ne-am risipit. Părinții mei și-au cumpărat o chichineață de două camere în partea ailaltă a orașului, am terminat școala, am intrat în poliție și frate-miu s-a dus la București să facă facultatea și să ajungă ziarist. Fana a dispărut, habar n-am dacă a ajuns cântăreață de cabaret. Unul dintre băieții care puseseră mâna pe par s-a făcut mecanic de locomotivă, altul – șofer de taxi, al treilea e constructor și aud c-a intrat în politică. Nu i-am mai văzut după decembrie '89. Singurul celebru e Gore, a boxat, a câștigat, a fost adulat, s-a plictisit, s-a apucat de lupte. Acum îl văd la televizor la fel și fel de gale local kombat „Dă-i bătaie!", „Arde Orașul!", „Fierbe lumea!", „Gala secolului". Sunt mândru și-mi vine să strig:

– E fratele meu de cruce!

Dar mai bine tac, bucuria asta să-mi rămână numai mie.

Partea întâi

În care se povestește cum au fost răpuși cei trei zmei

1.

Pălărie pe ochi, ochelari negri, guler ridicat, haină de blugi ajustată pe talie, mâinile în buzunarele pantalonilor evazați. Parcă m-aș deghiza. Chiar asta cred că fac când pornesc în misiune; de fiecare dată e ca și cum m-aș pregăti să dau în vileag o bandă care terorizează lumea.

De mic mi-a plăcut să-i prind p-ăia răi, jocul care mă amuza cel mai mult era de-a hoții și vardiștii. Mereu am vrut să fiu vardist, să alerg după ăi de fură, nici nu era greu, toți se-nghesuiau să joace rolul hoților, văzuseră prin filme că sunt plini de bani și umblă în mașini scumpe, cu femei aiuritoare agățate de brațele lor. Vardiștii abia de-și trăgeau pârțurile, așa-mi și ziceau, Greuceanu Pârțulică face lampa tot mai mică, n-avea nici un sens, mă lăsa rece.

Dar cred mai mult că vardiștii aveau o faimă proastă pentru că lumea nu văzuse decât milițieni d-ăia cu capul pătrat, făcuți pe puncte, care nu știau decât să te salte și să te bată c-așa primiseră ordin, sau ziceau că ești dușman al poporului, sau nu ieșeai cu ploconul, sau nu le plăcea mutra ta. Vardiști sau milițieni, pentru toți era totuna, și pentru mine. Nimeni nu văzuse miliția nul că se duce și-l înhață p-ăla care-a furat. Asta voiam să fac. N-o să mă apuc acuma să spun cum erau vremurile, cine n-a trăit asta n-o să mă creadă.

Vrei să te dai cu ăștia care așteaptă să le pice para mălăiață, măi Pârțulică? Dar eu văzusem într-o cutie cu poze din podul bunicului un vardist care se holba la tine, drept de parcă înghițise un ciomag, cu centiron lat, uniforma ușor boțită, mustăți enorme răsucite, ochi bulbucați și șapca uriașă ținută la subțioară de brațul strâns lipit. Pe spatele cartonului îngălbenit cineva scrisese cu o cerneală

care fusese, pe vremuri, violetă «Înainte să-l prindă pe Terente».

Cine era Terente? am întrebat.

«Ehei, ce vremi!» a oftat bunica, își cam pierdea mințile și rămânea cu privirea fixată într-un punct, de parcă de-acolo ar fi urmat să răsară vreo nălucă și așa o fi fost și atunci, că parcă se vedea cu mult înaintea ultimului mare război, nu vorbea niciodată de vremurile alea, și nici a doua oară când am întrebat-o cine-a fost Terente nu mi-a răspuns, nu mi-a zis nici măcar cine era vardistul cu mustățile răsucite, nu era cineva din familie, și, în scurt timp, bunica a murit și n-am mai avut pe cine întreba. Și pe urmă am uitat.

2.

Am intrat în poliție certându-mă cu toată lumea, că asta nu-i meserie, c-o să-mi plâng zilele, c-o să rămân pe drumuri când m-or da ăia afară de incapabil, că fac de râs familia, dădeam din cap la toate, băiatul ăsta-i dus cu pluta și-or fi zis cu toții.

N-au trecut mulți ani și s-a schimbat regimul, abia apucasem să mă obișnuiesc și era sigur c-o s-o iau de la capăt.

Nu știu ce-am făcut în poliția asta nouă de le-a plăcut și m-au trimis o juma' de an la o școală, unde tot ce-am învățat a fost trasul cu pistolul și artele marțiale, astea m-au dat gata, primul am fost. P-ormă m-au dat la o secție care avea nevoie de oameni pe stradă, așa că patrulam și fluieram, nu singur, da' nu-i vreun chichirez să fluieri după mașini nici când ești în grup, când am făcut-o singur oi fi călcat pe unii pe bombeu, s-au plâns rău și m-au retras.

Am ajuns conțopist, la arhive.

Îndosariez.

Clasez.

Aşez pe căprării.

Fişez.

Adică-s la munca de jos. Da-mi place. Pun ordine. Dacă vrei dosarul cutare din anul cutare, cu mardeiaşul cutare, ţi-l dau pe loc. Totu-i aranjat pe nume, probleme, ani, alfabetic şi cronologic. Colegul meu zice că-i muncă degeaba, nu merită. Nu cred. Şi peste cincizeci de ani, dac-o mai fi arhiva asta, găseşti orice vrei în cinci clipe. Mai am de lucru până s-o termin, nu mă plâng, dar sunt pe drumul bun.

Uneori dau peste dosare despre care auzisem că s-au pierdut, ascunse în spatele rafturilor, n-am de ce să cred că au fost puse acolo dinadins, puteau să alunece. Şeful mi-a zis s-o las moartă, să fac un rând cu dosarele pierdute şi găsite, poa' să fie nevoie de ele în vreo zi, deşi nu prea crede. Am rafturi cu schimbări de domicilii, rafturi cu neidentificaţi, rafturi cu criminali în serie, nu-mi închipuiam să fie atâţia, rafturi cu urmăriţi, câtă frunză, mai multe rafturi cu NUP-uri, ăştia-s ăia cu neîncepere de urmărire penală, care-au scăpat adică, nu stau eu să judec dacă pe drept sau c-au uns rotiţele care trebuie când trebuia. Uneori mă-ntreb de ce stau toate dosarele astea aici la poliţie şi n-au ajuns la judecător. Dar e un răspuns prea greu de dat.

E greu nu cu dosarele, ci cu hârtiile cu reclamaţii care se strâng cu nemiluita. Nici n-am crezut că atâţia oameni se plâng de una sau de alta, mulţi se află-n treabă, n-au ce face, îşi toarnă vecinul că lasă gâsca să pască pe stradă şi gâgâie prea strident când o sperie copiii sau că ăl de-alături nu iese şi el să sape florile în faţa blocului.

Dar mulţi au probleme, certuri, încăierări, ciomăgeli, înjunghieri, capete sparte, furturi, scandaluri, ameninţări cu moartea, cu focul, cu şantajul, pentru fiecare caz trebuie să existe o rezoluţie. Înainte să le aranjez într-un raft, citesc atent. Mă obişnuiesc cu stilul reclamaţiilor, încep să cunosc rezoluţiile, dacă există, mă mir uneori cum de n-au

făcut legături între cazuri, dacă până și mie îmi sar în ochi o fi ceva, dar nu se face să atrag atenția cuiva, șefu-i șef, nu te vâri în oala lui, dacă nu vrei să-ți ardă una peste ceafă. Scatoalce d-astea am tot primit.

Am observat de câteva ori niște inadvertențe care prea săreau în ochi și le-am spus șefilor. O dată a mers și-a venit unul de mi-a strâns mâna, rezolvase cazul și primise o recompensă, dar cum erau și alții de față când i-am spus ce observasem, a ținut să mă răsplătească c-o bere, să nu se spună-n secție că-i cărpănos. Altădată a mers din nou și-am auzit c-au prins un șmanglitor demult căutat. Dar pe urmă au început să se uite chiorâș la mine, prea mă băgam ca musca-n fundul calului, să-mi văd de treaba mea, pentru care eram plătit! Mi-am văzut.

N-am renunțat să citesc atent toate reclamațiile, cu rezoluții sau nu, care ajung pe masa mea. Multe mai sunt! Așa mi-au căzut ochii pe foile care vorbeau de diamantele șlefuite.

3.

Mai înainte ar trebui să vă aduc în orașul nostru și vă spun cum stă treaba.

Orașul nostru e mare, nu cel mai mare, dar orișicât, ai unde să te-nvârți adicătelea, găsești și centru istoric și cartiere de blocuri, are și tramvai, și troleibuz, și autobuz, și echipe de fotbal, fiecare cu stadionul ei, și bulevarde să te plimbi după ce-ai pierdut vremea în supermarketuri. N-o fi cel mai frumos, dar eu unul cred că e foarte frumos. N-are însă liniște. Și asta de ani buni.

Când au fost ultimele alegeri, primarul, care e împărat peste toți, a promis să aducă liniștea. Îi e greu, asta-i clar, au trecut doi ani de când l-a votat lumea dându-l de-a berbeleacu' p-ăl dinainte, dar degeaba. N-a putut, n-a avut cu

cine să-și facă treaba, o mai fi amânat din motive care mie îmi scapă, oricum n-a mișcat mai nimic în povestea cu liniștea. Nu cred că ne-a tras în piept. Oricum, orașul e la fel de nebun.

Semnul cel mai clar că nu s-au liniștit lucrurile este înfățișarea de seară. Cum se lasă întunericul, omului i-e frică să iasă pe stradă. I-e frică lui și înainte să se-nsereze, dar când e noapte, parcă a dat careva cu insecticid și fug toți mâncând pământul.

Puținii care se mai încumetă să iasă pe stradă asistă la bătăi între bande rivale, la scandaluri și oase rupte, la curse nebune cu mașini fițoase, sunt buzunăriți bine, bătuți netam-nesam, femeile-s înghesuite și violate sau măcar rămân fără bijuterii – nu-i de trăit.

Orașul e plin de săli de jocuri de noroc și cazinouri deschise în pivnițe încăpătoare, barurile sunt la tot pasul, mă întreb cum rezistă la concurență, de unde ies câștigurile și nu reușesc să văd altceva decât droguri și trafic cu femei.

Toți cei care pot, fug din oraș, cu mașini, cu familii, cu iubite, și-au făcut case pe colinele din zare, din ce în ce mai multe, din ce în ce mai departe, aproape că au înălțat alt oraș care înaintează spre munte. Își lasă aici doar administratorii sau o parte dintre gorile, cu sarcina să mențină ordinea stabilită a lucrurilor. Mai vin să-și colecteze banii, să se distreze, să-și caute amante noi. Cred că, pur și simplu, nu se pot desprinde de viața orașului, ar fi morți fără ea.

Am clasat plângeri ale proprietarilor de magazine obligați să plătească taxă de protecție, plângeri ale negustorilor obligați să vândă la un preț anume, plângeri ale celor păcăliți de cămătari și notari, plângeri ale celor dați afară din casele râvnite de mafioți, plângeri ale celor care nu puteau închide un ochi de vacarmul manelelor cu care-și încheie ziua nu-ș' care șmecher, plângeri ale celor rămași fără mașini, plângeri ale celor buzunăriți în scara blocului, nimeni n-a mișcat un deget.

Dacă ajung eu să clasez hârtiile, e clar că s-a ales praful. Au fost prinși mardeiași mici și mari, dealeri amețiți de

cocainã, peşti care se închipuiau Al Capone, au trecut toţi printr-un simulacru de proces, au rămas după gratii doar câţiva, de prăsilă, restu-s liberi. Mor când îi văd cum îşi plimbă, cu nasul pe sus, bicepşii tatuaţi cu sfincşi, balauri, sirene şi liane şi-şi zornăie lanţurile de aur atârnate la gât!

O să-mi spui că povestea mea e cusută cu aţă albă sau că aşa e-n toate oraşele mari. O fi. Dar poate că p-acolo nu-s atâţia zmei sau poate că există vreo poliţie mai fermă care să le vină de hac. Nicio şansă la noi. I-au lăsat să facă ce vor la început şi, când s-au trezit să-i mai adoarmă, ne încălecaseră. Pas de mai mişcă. S-a dus liniştea.

Cam atunci a apărut primarul ăsta nou.

4.

Nu mă interesa politica nici cât negru sub unghie. Nici alegerile. Nici azi nu mă interesează. Habar n-am de ce. M-am luat după lumea care spune că toţi ăi din politică sunt o apă ş-un pământ, se gudură pân' le dai ce vor, p-ormă-ţi-ntorc dosul. Şi unii şi alţii vor să se cţere acolo sus, să-şi umple teşchereaua, mi-a zis bine taică-miu să nu-mă-ncred în niciunul că sunt mână-n mână, degeaba se bălăcăresc ca la uşa cortului, după ce trece daravera îi vezi la braţ, cum dau tunuri împreună. Mai rău e că ăştia din urmă s-au înhăitat cu interlopii, aşa zice lumea, ăi ca mine, poliţiştii, ar trebui să ştie. Adevărul e că ştiu, aşa e, dar singur nu prea am ce să fac.

Şi uite c-apăru omul meu, făcuse toate meseriile, zicea, fusese zidar, şofer, salahor, student, inginer constructor, ba chiar scrisese o vreme la ziar, intrase după decembrie – ăla de-l înjură unii şi-l blagoslovesc alţii – într-un partid şi ieşise când s-a lămurit cum se mănâncă politica, se întorsese la meseria lui de constructor, n-avea chef nici să-i conducă pe alţii, nici să le spună cum să-şi facă treaba, nici să

le schimbe viețile, nici să se dea el grozavul grozavilor, voia doar să pună ordine în orașul nostru după zece ani de la decembrie ăla, se săturase s-o audă pe fiică-sa că nu poate ieși pe stradă de frica interlopilor. Hotărâse să candideze împotriva tuturor, fără nimeni în spate, dacă oamenii vor să se schimbe ceva, or să i se alăture, dacă vor să-și ducă zilele în mocirlă, să nu-l voteze.

L-au huiduit foarte mulți la început, i-au râs în nas, l-au fluierat, i-au strigat să-și ducă pârțurile-n altă parte. Adică cum, iese din mulțime unul ca ei, cu nimic mai breaz, fără un partid în spate, cum se poartă, să vedem și noi cum stă treaba, care-i culoarea omului adicătelea, și se apucă să-i beștelească că stau ca proștii în mocirlă și nu fac nimic? Cin'te crezi, dom'le? Da' dacă e cum spune omu'? Asta nu se-ntreba nimeni la început.

El continua să vorbească lumii, unde se nimerea, la piață, urcat pe câte-o ladă de scânduri, în stații de autobuz, pe treptele tribunalului, să-l vadă toți care treceau. Are o voce puternică, o auzi de departe. Se cutremura aerul când le cerea să i se alăture. Dacă nu s-ar fi înscris candidat la comisie – o mână de sprijinitori îi trebuise pentru asta, l-ar fi săltat sigur pentru tulburarea liniștii publice – dar așa n-aveau ce face, oricât protestau candidații celor enșpe partide.

Nu dădea nimeni o ceapă degerată pe vorbele lui, iacă, înc-un nebun care se vrea împărat. Se dusese însă vorb, și oamenii se opreau să-l asculte, curioși, amuzați și nu prea, din ce în ce mai mulți, dar nu atât de mulți încât să crezi că se mișcă ceva. Avea o voce frumoasă, nu numai puternică. Și ce spunea parcă voiai să auzi, chiar de ți se părea poveste.

Îmi tot spunea ce mai face și ce mai învârte colegul meu de arhivă, unul care zicea că vrea să-și termine liceul la seral și nu prea se-ndemna. Îl văzuse și-i ținea partea, altfel noi, polițiștii, n-avem voie să avem păreri. Prin ziare nu apărea vreo iotă despre campania omului. Nu exista. M-a tot bătut la cap, vino, dom'le, mâine după-masă, la

statuia Libertății, a chemat lumea acolo de vreo săptămână, a zis că atunci se va hotărî dacă merge mai departe cu cei care-l vor sau își vede de trebile lui. Hai să-l auzim și noi.

M-am dus, ce-aveam de pierdut? Vedeam și eu unul destul de nebun să creadă că schimbă ceva. M-am dus fără uniformă.

Se strânsese o mână de oameni, fumau, mâncau semințe, câte unu' trăgea o dușcă, se foiau, se ciorovăiau pe ce auzise fiecare și pe ce credeau că înțeleseseră, făceau planuri, cum ar face el dac-ar fi în locul cutare sau în locul cutare și, mamă, ce i-ar da de-a berbeleacul p-ăla sau p-ălălalt! Toți erau candidați.

– Nu te mai da, bre, așa grozav, că-i doar vorba de mata!

– Hai sictir!

Trecuse cam de multișor ora la care omul trebuia să vorbească, lumea-și pierdea încet-încet răbdarea, unii-l făceau neserios, mincinos, vorbe-n vânt, nesimțit.

– V-am zis io că-i tot o brânză! E ca ăilalți, te trage-n piept să să-ncăpătuiască el. Ne-a pus să ne strângem ca proștii, să-și râză de noi!

– De unde știi, nene? Poate o fi avut omul o treabă!

– Mai treabă ca asta nu se poate!

Atunci a apărut, nu știu pe unde venise. S-a urcat pe treptele statuii și murmurele s-au liniștit, mai șopocăia câte unul nerăbdător că nu-ncepe odată. Omul a făcut un semn și lângă el a urcat o femeie foarte tânără. Doamne, cât era de frumoasă! Avea brațele și capul bandajate și rochia îi era pătată de sânge. Au izbucnit murmure de alt fel.

– Asta nu vreau să se mai întâmple! a spus omul cu vocea lui puternică.

Din câteva vorbe am aflat că tânăra femeie era fiică-sa, studentă la drept, sau cam așa ceva, venise să-l ajute în campanie. Cineva o bătuse bine, un grup de bărbați mascați, au umplut-o de sânge, fără să-i rupă oasele, fără s-o taie, vin acum de la spital, nu e nimic foarte grav, trece

repede. Dar au vrut s-o sperie, să fie un avertisment, ce se poate întâmpla dacă tat-su o să tot vrea să ajungă împărat. Așa i-au spus. Nu știe cine sunt agresorii. Puteau fi interlopi speriați de discursul lui, puteau fi plătiți de contracandidații săi, dar refuză să creadă că partidele politice ar fi capabile să recurgă la tactici dintr-astea abjecte. Omul, însă, avea un mesaj de transmis, se sfătuise cu fiică-sa și ce avea să ne spună era fără întoarcere.

Avusese de gând să se retragă, pentru că nu văzuse entuziasm pentru programul lui. Dar acum era hotărât să meargă pân-la capăt, orice i s-ar întâmpla lui și orice i s-ar întâmpla fiicei lui. Trebuie să lupte cu sistemul. Cere protecție din partea poliției. Dacă o va primi, va fi bine. Dacă n-o va primi, va fi iarăși bine, el va merge mai departe. Cineva va răspunde. Așa cum cineva trebuie să facă ordine în orașul ăsta, cu orice preț. Sau măcar să încerce să facă ordine. Dacă cine vrea ca lucrurile să nu se schimbe e atât de prost încât să-l omoare, să-i rupă picioarele, să-l schilodească, să-l bage în spital, n-are decât, o să facă din el un martir, iar el o să câștige și-n felul ăsta.

Lumea-l ovaționa. Se strânseseră tot mai mulți, ca la urs, cine nu fusese de la început voia neapărat să știe cine vorbește, apoi cine-a bătut-o pe fată, a și violat-o? A și violat-o? se interesa câte-un nepoftit, vezi-ți, nene, de drumul matale, ai vrea acu' să-ți pună și film porno? Cine n-auzea, ruga pe cei cu urechea fină să le spună și lor, da' bine-i mai zice, dom'le, io cu ăsta merg, parcă-i altfel, dă la ce partid e?

Nici nu-l mai ascultam pe bărbat, eram surprins de cât de repede și de cât de mulți treceau de partea lui, gata să meargă până-n pânzele albe, dacă omul nu ceda. Sunt sigur că atunci s-a-ntors roata.

De-a doua zi i-a însoțit tot timpul câte-un polițist și pe el și pe fiică, au apărut afișe cu mutra lui și cu sloganul *Mă votezi doar dacă vrei să se schimbe ceva*, nimeni nu știe cine le făcea, astea costă averi, n-avea el bani. Unii spun că le-ar fi plătit un oarecare ale cărui afaceri n-au avut vreodată

de suferit, nici înainte, nici sub mandatul lui. Greu de zis. Unii spun c-ar fi primit ș-o cămăruță în care să se adune el și oamenii lui, peste noapte mai mulți, chipurile ca sediu de campanie, dar c-ar fi refuzat-o, nu cred nici măcar c-ar fi primit-o, cine să i-o dea?

Vorbea oamenilor tot pe stradă și se adunau câtă frunză. De multe ori erau printre ascultători unii care-l înjurau și-i strigau măscări, du-te dom'le și spune basmele astea la nepoți, alții-l lăsau să vorbească doar după ce erau scoși dintre rânduri de cei care voiau să audă, se pornea o hărmălaie numai bună să împrăștii adunarea, polițiștii de pe margine așteptau mereu o scânteie care nu mai venea, vedeam cum îi mănâncă palmele să ardă câteva bastoane. Destui se strecurau printre oameni doar să facă garagață, să agite lumea, să-l întrerupă, să-l enerveze, poate-o ieși cu bătaie și-l rad de pe lista candidaților. Omul era de neclintit, îi lăsa să vocifereze, le răspundea calm sau le cerea ascultătorilor să-i liniștească ei pe provocatori. Și continua să le spună cum ar trebui să scape orașul de lepre și interlopi.

A doua zi o lua de la capăt și erau și mai mulți, și dintr-o parte, și dintr-alta.

Tineri fără căpătâi au fost prinși de poliție dezlipindu-i afișele și dându-le foc. N-au pățit nimic, erau minori.

Câțiva care se arătau mai des la mitinguri au apărut cu ochii învinețiți și p-ormă deloc, lumea zicea că juraseră că nu mai ies din casă, așa, fără motiv.

Pe ușa blocului unde locuia au fost scrise măscări, iar pe ușa apartamentului au fost scrise amenințări cu moartea. Nu se știe cine le-a făcut și nu s-a deschis nici o anchetă, erau chestiuni minore.

Au apărut articole despre legăturile omului cu poliția politică, în fostul regim, dar toată lumea a izbucnit a râs în hohote, toți știau că făcuse pușcărie după ce semnase un protest sindical. Susținătorii lui au jubilat: ia, te uită, dom'le, se sperie de om!

Fluturaşi cu ameninţări, propuneri indecente şi planuri aiurea pe care chipurile le-ar fi făcut candidatul erau aruncate dintr-un elicopter care survola oraşul în fiecare zi, la ora prânzului.

Oponenţii uitau să-şi mai prezinte realizările sau intenţiile când se întâlneau cu alegătorii şi nu vorbeau decât de viaţa de coşmar şi dezastrul care-o să ne cuprindă pe toţi dacă lumea se lasă prostită de aiurelile candidatului fără partid, fără susţinere, fără sediu, fără trecut politic, fără fonduri, fără iubire de oraş, al cărui nume nici nu trebuie pronunţat. Susţinătorii aduşi cu bere, mici şi bani aprobau în delir, aşteptând nerăbdători festinul. De la o vreme, contracandidaţii chiar nu-i mai pronunţau numele, de parcă se temeau că se molipsesc de-o boală ruşinoasă.

De câteva ori a ieşit cu bătaie şi s-a răspândit zvonul că provocarea ar fi venit de la mardeiaşii candidatului nenumit, foşti puşcăriaşi eliberaţi înainte de termen, prin graţieri dubioase, aduşi din alt judeţ şi angajaţi în pripă. Poliţia n-a reuşit să prindă măcar unul dintr-ăştia.

Au încercat s-o mânjească şi pe fată, răspândeau la mitinguri poze trase la xerox dintr-un film porno cu studenţi, dar fetele care apăreau în imagini nu numai că nu semănau cu ea dar erau atât de urâte că nu-ţi mai venea nici să vezi ce fac.

Tot timpul fata a fost lângă el, dar n-a vorbit niciodată. Mulţi veneau şi căscau gura la ea, nici n-auzeau ce spune tată-su, le străluceau ochii, Doamne, ce femeie frumoasă! De câteva ori m-am dus şi eu. Pur şi simplu s-o văd.

Şi p-ormă au venit alegerile şi i-a zdrobit pe toţi. Seara a fost chef în multe case. De-a doua zi se aşteptau să curgă lapte şi miere. Multă prostie mai e pe lumea asta!

5.

N-are sfătuitori ca lumea, eu asta cred. Altminteri ar fi trebuit să se vadă ceva în doi ani de când a preluat mandatul, uite c-a ajuns la jumate și nu mai pupă el primărie dacă nu face nimic. Orașul a rămas cum îl știam, nu s-a schimbat, sunt mulți care-l înjură pe la colțuri:

– V-am spus io că-i doar o hahaleră care vrea să se cocoațe-n vârf!

Dar s-ar putea să nu știu eu ce face, nu-i simplu să răstorni lucrurile cum vrea el, consilierii ăia care-ar trebui să aprobe una, alta or fi dintre cei mânjiți și-or face pe dracu-n patru să lase lucrurile cum au fost.

Ceva-ceva tot a-nceput, d-aia-i dau credit. Eu știu ce greu mi-a fost mie să pun oleacă de ordine-n arhivă, darămite lui!

Mai cred în el pentru că i-a rămas alături minunăția de fiică pe care-o bătuseră mascații. De la mitingul când se arătase plină de sânge, nimeni n-a mai atins-o nici c-o floare, devenise peste noapte cea mai discutată femeie. Unde apărea, se strângea lumea ciorchine, unii o adorau, alții nu dădeau doi bani pe ea pentru că n-ar fi avut experiență, alții se revoltau că o femeiușcă o s-ajungă să dea ordine, o să taie-n carne vie și-o să hotărască cum să-și conducă ei orașul, se temeau să nu fie prea chivernisită, să vrea să se pricopsească și să-i uite, cum mai făcuse o muiere celebră mai acum câțiva ani, pe care-au fost nevoiți s-o împuște la zid. Dar mulți l-au votat pe primar și pentru că era fiică-sa alături.

Și p-ormă a fost o frumusețe.

Se băteau partidele politice și grangurii care să-și ofere mai degrabă sprijinul primarului, care să-l convingă de cât de aproape îi fuseseră ei în campanie, care să vină cu planuri mai îndrăznețe pentru binele orașului, care să-și

trimită la primărie reprezentanți mai acătării, mai frumoși, mai deștepți, mai școliți, mai bine-mbrăcați, mai știutori de limbi străine și cu obiceiuri mai alese, nu bădăranii cu care se obișnuise omul când deschidea ușa primăriei. De parcă-i trimiteau în pețit.

Și, dup-o vreme, asta s-a și zis, că cine-o să fie în stare să ia mână fetei o să ajungă mâna dreaptă a primarului și p-ormă chiar primar. Dar ca-n poveste, nimeni nu ajunsese mâna dreaptă a primarului, ori nu se arătase vreunul vrednic de mâna fetei, ori ea n-avea mintea la măritiș. Din când în când se spunea că fata i-ar cere primarului să nu uite că promisese orașului liniște și că nimic nu trebuia să-i fie mai aproape de suflet.

6.

Mi-au căzut ochii, ziceam, pe foile care vorbeau despre diamantele șlefuite.

Fabrica e la marginea orașului, într-un fost CAP. Din exterior nu se vede nimic, în afară de câteva hale în paragină, înconjurate de sârmă ghimpată, nu dai doi bani pe tot. Dar au paznici mulți și atenți. Intrarea se face prin uși supravegheate de camere de luat vederi.

În interior e o hală imensă, puternic luminată, cu o sută de aparate de șlefuire, așezate în șiruri ordonate. La fiecare aparat lucrează, aplecat, un șlefuitor.

Nu știu dacă mai există vreo altă hală, n-am văzut, n-avem voie să umblăm decât pe un traseu anume: intrare, hală, vecou. Dacă deviezi de la traseu, ți se oprește din salariu.

Lucrăm toată ziua.

Transportul îl asigură ei. La 6 dimineața ne ia din oraș un autobuz vechi, are trei stații pe drumul până la fabrică. Dacă întârzii, n-ai cum să mai ajungi sau nu ți se deschid

porțile, nu numai că ți-au tăiat ziua la salariu, ai noroc chior dacă nu te dau afară. Pentru că te-au școlarizat ei câteva săptămâni cum să șlefuiești, ești obligat să rămâi în fabrică cel puțin trei ani, dacă te dau ei afară, trebuie să plătești mii de dolari, cât a costat școala.

În contract scrie că lucrezi opt ore, dar tu lucrezi unsprezece, douăsprezece, uneori și treisprezece ore. Cazi lat când ajungi acasă, nu-ți mai trebuie nimic.

Omul nu spune mai multe, parcă s-ar teme, se oprește brusc, nu cere nimic, nici control, nici dreptate. Omul are un of. Nu-și dă adresa, doar numele, dar numele poate fi al vecinului. Cum să anchetezi? Nu mă miră că oful lui a ajuns la arhivă, adică la mine. Poate nu l-a citit nimeni. Mă surprinde că nimeni nu aruncă hârtiile de felul ăstora, dar asta e bine.

Printre foile neclasate mai găsesc o reclamație, mai veche, n-are dată, dar hârtia a-nceput să-ngălbenească, cine știe de câtă vreme o fi fost trimisă la arhivă. E alt scris, mărunt, fără ștersături, de om atent să nu uite amănuntele, care așterne cu răbdare ce știe, cu speranța că va mișca pe cineva, după ce-a epuizat toate alelalte căi. Se vede bine că a trecut prin ce povestește, nu mai crede c-o să iasă la liman, știe că nici nu mai are timp, e pierdut. Vrea să facă o lumină, să nu fie toți pierduți ca el. Oferă detalii. Își dă adresa.

A lucrat șapte ani ca un sclav, scrie, câte zece ore pe zi, și sâmbăta, uneori și duminica. Pe aceiași bani puțini. Când a întrebat de ce, a fost penalizat, nimeni nu i-a dat vreun răspuns. A cerut să i se mărească leafa. A fost dat afară. Fără ajutor de boală, fără un salariu compensatoriu, acum, bolnav de silicoză, nu-l mai angajează nimeni, așteaptă să moară. Vrea să spună ce se-ntâmplă, măcar să moară împăcat că a spus cuiva.

Cât sunt de trecut prin multe, mă mișcă. Omul ăsta nu mai cere nimic pentru el, se știe pierdut, dar n-a abandonat. Mă întreb dac-o mai fi în viață, scrisoarea lui o fi veche

de câteva luni, poate un an, poate mai mult. Reţin numele: Petrică Bot. Reţin şi adresa.

Mă apucă nostalgia, strada pe care stă sau încă mai stă e în mahalaua în care am copilărit. Am plecat de-acolo demult, când se pornise nebunia cu demolarea, trei străzi au fost rase în câteva luni, pe urmă s-au oprit. Strada omului meu era printre cele uitate. Poate cu noroc.

7.

Îmi fac timp să-l văd pe Petrică Bot.

O portiţă din uluci scorojite care-mi vin pân' la brâu, o cişmea în curte, o casă-vagon în care locuiesc mai multe familii, un câine lăţos care dă din coadă şi se gudură. Bat la prima uşă. Îmi deschide o grăsană cu mâinile pline de spumă de săpun. Mă întreabă răstit, nemulţumită că am întrerupt-o din treabă. Sau se aştepta la altcineva:

– Ce vrei?

– Îl caut pe Petrică Bot.

– În fund, ultima uşă.

N-apuc să mulţumesc, îmi trânteşte uşa-n nas.

Lângă ultima uşă sunt două scaune de bucătărie, şubrede, fără spetează, lipite de perete. Câinele se ţine după mine. Îmi deschide o fătucă în rochie de vară înflorată. N-are mult peste şaptesprezece ani. N-apuc să deschid gura.

– Îl căutaţi pe tata, nu-i aşa? De când vă aşteaptă!

Nu înţeleg şi nu ştiu ce să cred.

—Numai puţin, o să-l aduc aici, în casă e prea întuneric.

Aştept. După o vreme, reapare sprijinind un bărbat mic de statură, sfrijit, numai piele şi os. E îmbrăcat într-o cămaşă transpirată şi mototolită, şort cafeniu plin de pete vechi şi încălţat cu şlapi. Faţa osoasă e nebărbierită de

multe zile. Șuvițele de păr gălbejit i s-au lipit de țeastă. N-are mai mult de patruzeci de ani.

Îl ajută să se așeze pe unul din scaune, îmi face semn să mă așez pe celălalt.

– Vreți să vă aduc ceva? Un pahar cu apă?

Îi fac un semn că n-am nevoie de nimic și închide ușa în urma ei. Bărbatul tușește de câteva ori într-o batistă cenușie, mă privește, așteaptă să-i spun ceva, eu tac.

Câinele s-a așezat cu botul pe labe, între noi. Continuă să dea din coadă, stârnind norișori de praf.

– Ești de la asigurările sociale? Vă tot scriu de luni de zile. Bine ca-i venit, poate mai apuc niște zile.

Mă surpinde cum mă tutuiește, suntem aproape de-o vârstă, îmi place. E o nonșalanță în vorbele lui pe care n-am mai întâlnit-o în ultima vreme. Pare că nu-i mai pasă de nimic. Îi spun că n-am treabă cu asigurările. Nici cu pensiile. E nedumerit, așteaptă să-l lămuresc.

– Ați trimis o scrisoare la poliție..., încep eu.

Mă întrerupe:

– A fost demult, anu' trecut. Să nu-mi spui că vii pentru aia. Ești polițist?

Încuviințez.

– Nu arăți a polițist. Da' azi nici nu mai știu cum arată polițiștii. Ce vrei? Să nu-mi spui că vrei să anchetezi după atâta amar de vreme.

– Nu știu ce să anchetez. N-am prea înțeles. Am venit să stăm de vorbă.

M-a întrerupt din nou:

– Ești de-al lor? Ești cu ei?

Nu m-a lăsat să răspund, era sigur că-mi știe răspunsul.

– Ce vrei să știi?

—Tot.

– Și-o să faci ceva? Sau vorbesc ca prostu... O să-mi spui c-o să încerci. Pân-acum n-a încercat nimeni. Știi de ce? Pentru că sunt mânjiți toți. Și șefii tăi.

Se enervase și a-nceput să tușească din nou. P-ormă a tăcut mult. Nu-mi venea să-l grăbesc. Nu mă grăbea nimeni nici pe mine.

– N-o mai duc multă vreme, a șoptit după un timp. Nu știu dac-apuc toamna. O să-ți spun. Dacă mă torni ălora, tot una e, o să mor mai repede, o să scap.

A-nceput să vorbească după altă pauză, se uita în gol și parcă descria ce vedea.

Sunt două fabrici, nu departe de oraș, într-un CAP de pe vremuri, sau mai multe hale ale unei singure fabrici care se ocupă cu multe, n-a aflat cu ce. Șlefuiesc diamante într-o hală și într-alta produc pietre semiprețioase pentru clienți mai puțin pretențioși.

El e printre puținii care au făcut și una, și alta, la început, îl socoteau priceput, acum, dacă ai intrat într-o hală, acolo rămâi, oricât de priceput ai fi.

Douăsprezece ore pe zi, șapte zile pe săptămână. Două zile libere pe lună. Cui nu-i convine, e lumea largă, să plece! Era norocos c-a găsit de lucru, era tânăr, obișnuit să muncească, nu s-a plâns. Trebuia să-și crească fata, nevasta-i murise de cancer. Știa că ar trebui să se simtă ca un sclav, da' avea nevoie de bani.

N-avęau acolo apă curentă, li se aducea apa în bidoane nespălate, avea iz de gazolină. Vrei să bei, bine, dacă nu, îți aduci de-acasă.

La veceul turcesc pute de-ți întoarce mațele, mai bine te abții. O dată la două luni aduc o tulumbă și-l golesc. Două zile, până se duce putoarea, ți se-ntoarce stomacul pe dos.

Praful se așterne peste tot, deși sunt aparate care îl scot tot timpul, pe pervazele ferestruicilor minuscule e gros cât palma. Îl respiri în fiecare clipă. Toți au probleme cu plămânii, ăi mai vechi nu mai pot lucra. Eu sunt dintre ăia vechi. Mi s-a spus că-i silicoză, seamănă cu tuberculoza, da'i mai rea.

Vara, halele sunt un cuptor, iarna îți pui două pulovăre și tot îngheți.

Atenția trebuie să fie maximă. Orice unghi trebuie să iasă exact. Strici piatra, o plătești, îți scapă din mână pe jos, ți se oprește din salariu, chiar dacă o găsesc mai târziu.

N-ai voie să vorbești nimănui despre ce lucrezi, chiar dacă nu știi mare lucru. Dacă ești mai colțos, te urmăresc până-acasă, cu cine te vezi, când te vezi, chiar și în zilele libere, când te duci să bei o bere. Te amenință. Unii au fost ciomăgiți. Pe unii i-au pus la detectorul de minciuni.

N-ai voie să te plângi. Cei care s-au plâns au fost dați afară. N-ai voie să faci sindicat, cei care vor să facă sindicat sunt dați afară. Aud peste tot că suntem liberi, că drepturile muncitorului, că drepturile omului, așa și pe dincolo. Vorbe! Te belesc dacă miști.

Au fost inspecții, de obicei înainte de sărbători. Stau două, trei ore, numai în biroul directorului și patronului, pleacă mulțumiți. Știu dinainte de sosirea controalelor, ies afară, ard dosare, am văzut cu ochii mei. Cu mult înainte să nu mai lucrez eu a venit un control neanunțat, i-am văzut cu ochii mei cum au ieșit pe ușa din spate și au dat foc la dosare.

O singură dată echipa de control a pătruns într-o hală. Cu o oră înainte fusese măturată bine, stropită cu apă, gunoiul strâns. Vreo doi, trei muncitori fuseseră instruiți ce să spună, dacă sunt întrebați despre condițiile de lucru, cu amenințarea că dacă mai zic și altceva, zboară a doua zi. N-au apucat să zică nimic, inspectorii s-au uitat din ușă, au dat din cap, n-au vorbit cu niciun muncitor.

Dacă vrei să te angajezi, te verifică o săptămână, le e teamă să nu pătrundă vreunul care să-i dea în vileag. E clar că sunt multe necurate acolo, marfa, impozitele, banii, unde se duc diamantele, nu mă-ntreba pe mine, sunt prea mic.

O să mă-ntrebi de ce am rămas acolo, nu mă obliga nimeni. Nu obligă nimeni pe nimeni să lucreze acolo. Dar unde altundeva? Chiar și salariul de mizerie pe care-l primeam era mai bun decât nimic.

Când am aflat că am silicoză, m-am dus peste director. I-am spus să facă ceva să ies cu o pensie, că altfel mor. Mi-a răspuns că o să mor chiar mai repede, dacă nu pier din ochii lui. N-am mai reuşit să mă apropii de biroul directorului.

Ne-a învăţat unul să-i dăm în judecată. Tribunalul a refuzat să ne primească cererea, am insistat degeaba, ne-a refuzat pur şi simplu. Ne-am strâns mai mulţi şi, până la urmă, ne-am judecat. Ni s-a dat dreptate, dar verdictul nu conţinea şi hotărârea de a ni se plăti daune, judecătorul spunea că nu poate aprecia. N-am mai avut bani de un alt proces.

Silicoza nu iartă, distruge plămânii, ajungi să te sufoci. Nu există vindecare. Poţi să mai încetineşti evoluţia, dacă ai bani de tratament. Niciunul n-avem banii ăştia.

– Eşti în stare să faci ceva?

8.

Vorbise dintr-o suflare aproape, întreruptă des ca să tuşească în batista soioasă. Cred că-mi spusese tot ce văzuse şi tot ce ştia. Mai multe decât scrisese, parcă nu-i mai era teamă de nimic.

Nu-mi venea să plec. Nu ştiam ce să-i spun. Era aiurea să-i zic că rezolv eu chestia. Nu ştiam nici măcar de unde s-o apuc. Şi miroseam că e cotoioasă rău.

Am pândit o zi liberă şi am ieşit din oraş să văd şi eu de departe clădirile în paragină ale fostului CAP. Erau mai multe, dreptunghiulare şi joase, din beton urâţit de vreme, cu ferestruici aliniate de la un capăt la altul şi geamuri murdare şi întunecate. Împrejur era doar pietriş, presărat cu smocuri de iarbă sălbatică. Dincoace de gard, pământul vălurit, necultivat de mulţi ani, se întindea buruienos până la albia unui pârâu pe care-l treceai uşor cu piciorul. Doar

gardul de sârmă susținută de drugi de fier și sârma ghimpată întinsă jur împrejur erau noi. Paznici musculoși patrulau la intrarea pe care puteau pătrunde trei mașini deodată, cred că am întrezărit și camere de supraveghere. Nu faci toate astea decât dacă te aperi sau ai ceva de ascuns. N-avea rost să mă apropii mai mult sau să pun întrebări. Nu voiam să atrag atenția asupra mea.

Încercam să găsesc un fir de care să mă agăț. Cine știa că în fostele grajduri se șlefuiesc diamante aduse pe ascuns din fundul Africii sau se fabrică pietre semiprețioase? Nimeni dintre cei pe care îi cunoșteam eu. Am întrebat în dreapta și-n stânga, se uitau la mine ca la poarta nouă, Greuceanu ăsta e zărghit rău, visează rețele, trafic de materii prime și bande suspecte, cine și-ar bate capul cu treburi atât de complicate când poți să câștigi banul extorcându-l, pur și simplu, pe altul?

Au auzit de bani falsificați, de bani spălați, de droguri, de mașini furate prin Germania și vândute aici, de fete răpite și duse cu zăhărelul aiurea și ținute în bordeluri clandestine să producă averi. N-au văzut vreunul să accepte că e capul răutăților, multe or fi exagerări ale ălora de zgârie hârtia, că nu știu altă meserie. Ceva o fi adevărat, că prea au apărut peste noapte viloaie cu piscine și împrejmuiri mai înalte ca omul, să nu vezi nimic din ce se-ntâmplă-n curte, merțane și patruoripatru cât tancul care se suie pe tine de nu te dai la o parte din drum, nu le mai ajunge strada și nicio lege nu-i pentru ele. Dar de diamante și pietre prețioase n-a auzit niciunul. Cine și-ar bate capul cu astea, când poți obține paraii mai ușor?!

Colegii cu care fusesem în secție auziseră vorbindu-se ceva, dar nimeni nu încercase să scormonească mai adânc. Prea multe – și-nchipuie lumea și nu toate se și întâmplă. Dacă unul a vrut să afle mai mult, i-a închis gura șeful, măi băiete, ai altă sarcină, ai grijă de-aia!

Numai că Petrică Bot era prea în carne și oase, chiar așa subțiate, să nu-l crezi. Măcar o părticică din ce-mi

povestise văzusem cu ochii mei, de ce n-ar fi și restul adevărat?

Câteva săptămâni am tot încercat să mă prind de ce mai știa lumea, dar băteam cu voioșie pasul pe loc.

P-ormă mi-a venit gândul să plec la drum cu frate-miu și să-l întreb pe el, dacă tot lucra la ziarul ăla al lui, poate știa mai multe, poate auzise unul de-al lui ceva.

Mai repede decât mă așteptam mi-a venit cu răspunsul. În câteva pagini îngrămădise tot ce se știa și se scrisese în ziare. O poveste a industriei negre a diamantelor care creștea la margine de București și în orașul meu și despre care nu aflasem pentru că nu citesc ziarele. Sau nu le citesc pe toate.

Se învârteau miliarde de dolari. Undeva prin sudul Africii, facțiuni militare aflate în conflict controlează zăcăminte de diamante, pe care le concesionează în schimbul alimentării cu armament. Grupări de crimă organizată fac profituri uriașe de pe urma acestui troc. Embargoul pe importul de arme și pe exportul de diamante a fost inutil. A fost semnat un acord internațional care să permită monitorizarea traseului diamantelor în lume, din țara de extracție până în țara de șlefuire sau în care se vând. Este ilegal ca o țară care nu a semnat tratatul să importe sau să exporte diamante naturale brute. România o face, de zece ani se află pe traseul diamantelor, deși n-a semnat tratatul. Pietrele prețioase intră în țară ilegal, doar pentru a fi șlefuite. Din momentul în care sunt șlefuite, nu mai sunt supuse monitorizării tratatului și pot merge legal oriunde în lume. Afacerile corecte cu diamante suferă și cele murdare scapă nedetectate. Cineva câștigă incredibil și stăpânirii nu-i pasă. Ori cineva care știe închide ochii pentru că profită din plin.

Câteodată iese și scandal, apare vreun accident, se află de legătura cu traficul cu arme. S-a întâmplat la sfârșitul lui 1997, erau implicați frații ceceni Mutaliev care lucrau pentru un mare traficant de arme, Victor Bout. Un avion AN 24 care aparținea companiei Renan din Moldova și

făcea zboruri pentru o companie congoleză a fost forțat de patru avioane de vânătoare angoleze, să aterizeze după ce făcuse escale ciudate în Africa de Sud și transportase arme. Avea la bord câțiva libieni și multe diamante care urmau să ajungă în România. Unul dintre frații Mutaliev era acționar al unei fabrici de șlefuit diamante.

Fabricile sunt în București, Afumați, Călărași și în orașul nostru. Nu prea știe nimeni amplasamentele exacte.

Toate astea au apărut în gazetele centrale. Un ziarist a pretins că e în căutare de lucru și a pătruns într-una dintre fabrici. A spus ce-a văzut. Ce știam de la omul meu. Plângerile câtorva muncitori bolnavi ajunși pe drumuri au răzbătut și la ziare. Ziariștii au informat autoritățile care au făcut un control. N-au găsit decât nereguli mărunte în legătură cu contractele de muncă și cu condițiile în care muncesc oamenii. O amendă blândă și dosarul a fost închis. Sosesc diamante brute, pleacă șlefuite și sunt scutite de vamă. Transporturile sunt supravegheate și cântărite la intrarea și la ieșirea din țară. Posibilitatea de fraudă e, chipurile, exclusă. Asta e doar ce se întâmplă la suprafață, oficial.

Fratele meu adaugă la notițele trimise un scurt comentariu. Nu crede că afacerea se reduce la atâta, cineva ascunde ceva. E convins că intră și ies mult mai multe diamante, nu știe cum. O sutime, poate o zecime, deși nu crede că atât de mult, intră legal și sunt supravegheate, restul e afacere necurată. Cel care s-a documentat pentru reportaj ar fi vorbit cu un inspector de la Direcția de Investigare a Fraudelor. „Dacă-l trimiteți la mine pe cel care vă semnalează neregulile pot începe un control", i-a spus inspectorul. „Sau dați-ne datele pe care le dețineți, vom vedea ce putem face cu ele." Din experiență, ziaristul știe că de multe ori sursa dezvăluită e anihilată repede, ca și cum n-a existat, iar după primirea datelor trece atâta vreme până se deschide o anchetă, încât cei interesați au tot timpul din lume să șteargă urmele. Fratele meu susține că ăia de lucrează în branșa asta sunt foarte duri, nu ezită

o clipă să scoată pistolul. Mă avertizează să fiu precaut. Cred la fel.

Despre diamantele sintetice nu știe nimic, o să se intereseze.

9.

Nu prea știu ce să fac. Am viața mea liniștită la arhive, nu mă dă nimeni afară, dar nici nu mă-mpinge careva să mă dau erou. N-ar trebui să-mi bag nasul în afaceri pe care alții au datoria să le rezolve. Habar n-am care-s ăia alții. Nu pot să nu spun că mi-e și frică.

Dar i-am promis lui Petrică Bot. De când l-am văzut, îl am în fața ochilor. Poate mai mult decât pe el, pe fiică-sa, copila de șaptesprezece ani, subțire și tăcută, care-o să rămână curând orfană și de tată și fără un ban de pe urma lui, până-și găsește un drum în viață. Am ajuns și sentimental, nu-i a bună pentru un polițist, asta ni s-a spus mereu, măi, băiete, cum ești sentimental, cum te mănâncă infractorul. Dacă mă bag în povestea asta, risc să fiu jumulit bine și mâncat cu fulgi cu tot. Trebuie să-mi ascut mintea. Să le arăt altceva ălora care mă iau de tolomac.

Mă tot gândesc și n-ajung la vreo hotărâre. Să uit totul? Să mă fac că plouă? Să m-arunc cu capu-nainte? Să le spun colegilor? Cui? Dacă e să mă vâr în treabă, nu știu de unde să apuc firul, dacă e vreun fir de apucat.

Nu știu în ce mă bag. Schema despre care mi-a spus frate-miu pare floare la ureche, desprinsă din vreo carte, uite rețeaua, o înțelegi și pac! îi dai în cap. Aiureli. În lumea reală lucrurile nu stau ca-n cărți. Cine-s oamenii ăia? Care-s legăturile lor? Pe cine ung, de-și fac treaba în voie de atâția ani? Câți sunt? De ce au ajuns și în orașul nostru? Ce legături au cu interlopii ăilalți, de n-or fi aceiași? Cum

de nu i-a răzbit nimeni, dacă se știe de poveste de atâta vreme?

Nu mă pot apuca de nimic, dacă nu-i spun șefului meu. Nu ălui mare, ci șefului direct, am simțit mereu că mă place, el m-a trimis la școala unde-am învățat trasul cu pistolul și artele marțiale, altul m-a aruncat la arhivă, când șefu' era în concediu, când s-a-ntors n-a avut ce să mai facă. Dar tot șef îmi este.

– Greucene, e cotoioasă rău, las-o-n seama altora.

– În seama cui?

– Nu știu. S-o găsi careva să lupte cu ăștia.

– Îi știi?

– Nu. Da' crezi că nu-s frați cu toții? O familie, la naiba! Și-ăștia cu diamantele, și ăia cu drogurile, ș-ăia cu jocurile...

– Ce jocuri?

– Toate jocurile. Nu știi cum s-a-mputit orașu' ăsta?

– Și dacă nu se găsește nimeni să lupte cu ei?

– Ce-ai vrea să-ți răspund?

– Șefu', lasă-mă să-ncerc. O să fiu precaut. N-o să caut gloria și coșciugul, ca prostu'. Raportez tot ce aflu.

– Nu ești în timpul serviciului. Ține minte, nu e nimic oficial, să nu se-ntoarcă împotriva noastră. Ține-mă la curent.

10.

Îmi iau o săptămână liberă. Nu știu ce e-n capul meu. Am un plan, dar sunt sigur c-o să-l schimb la fața locului.

Urmăresc de la distanță ferma. Autobuzul îi duce pe muncitori la 6 dimineața, îi aduce înapoi în oraș la 7 sau 8 seara. Nu autobuzul trebuie să-l urmăresc.

Mai multe mașini fițoase intră și ies pe porțile fermei. Rămân mai tot timpul în curte, aliniate. Director, supraveghetori, bodiguarzi, desigur.

Mai vine una cu geamuri fumurii, stă o oră și pleacă.

Se întoarce peste două zile. Prin urmare ocupantul sau ocupanții săi nu lucrează în hale, nu supraveghează, nu-și fac veacul aici. Vin să aducă sau să ia ceva, ori și una, și alta.

După o oră, pleacă. O urmăresc. Când iese la drumul principal, nu întoarce spre oraș, se îndreaptă spre București. Am benzină destulă, oriunde o fi să se ducă. Rămân mult în spate, nu vreau să dau de bănuit. Sper să n-o pierd. Norocul meu e că merge liniștit, nu-i e poftă de curse. Sau se ferește să fie oprit de poliție.

La al doilea aeroport virează stânga și intră în parcare. Ies doi bărbați cu o geantă diplomat, trec dincolo de ușile intrării. Nu știu ce să fac. Să anunț pe cineva? Pe cine? Ce să le spun? Că am urmărit doi bărbați care pot fi suspecți pentru că aveau o geantă diplomat și s-au pierdut printre pasageri? Suspecți de ce, nene? Că în geantă ascund ceva? Or să-mi râdă-n nas. Cum să oprești omu' doar pentru că tu bănuiești c-ar duce cine știe ce în geantă? Te târăște-n tribunale de-ți merg fulgii! Să mă duc după ei? Și dacă-i văd, ce fac mai departe? N-am ordin să-i rețin, nici măcar să-i percheziționez. N-am nici măcar arma la mine. Poate e bine să intru, totuși, să văd ce fac, se întâlnesc cu cineva sau urcă unul dintre ei în avion? Mă hotărăsc greu.

Când dau să deschid portiera, cei doi bărbați ies pe ușile aeroportului. Îi văd din față. Înalți, bine croiți, siguri pe ei, mulțumiți că și-au făcut bine treaba, în costume cu cravată, cu ochelari negri de soare. Nu mai au geanta diplomat. Sunt convins că nu s-au simțit urmăriți, nu mai aruncă priviri în jur, cum au făcut la sosire, puțin le pasă de lume, urcă în automobilul lor cu geamuri fumurii și pleacă înapoi. Rămân o vreme, pornesc și eu.

Pe drum nu-i mai văd. Nici în curtea fermei nu sunt. Doar mașinile fițoase și autobuzul.

11.

Stau la sfat cu șeful. Nu știe nimic mai mult decât mine, dar bănuiește mai multe. Nici nu cred că-mi spune tot ce bănuiește.

Face scenarii. Mereu i-a plăcut să facă scenarii. Și-i cam ies. D-asta a ajuns șef.

E convins că ăia doi au dus pietrele prețioase la avion. Sau cuiva care le-a urcat în avion. Până să-i povestesc eu, diamantele vor fi ajuns pe masa unui dealer din Occident. Prinde orbu', scoate-i ochii. Nimeni nu știe nimic, nici câte au fost, nici cât valorau. Nici măcar că au fost.

Are relații sus-puse, n-o să mi le dezvăluie mie, are colegi și prieteni unde să întrebe când are o nelămurire. A aflat că n-a fost de față la aeroport nici un vameș din partea Gărzii Financiare sau de la Fraude, nimeni nu știe de vreun transport de diamante. Ce cântărire, ce taxe? Cine a trecut, dacă a trecut pietre peste granița, a băgat toți banii-n buzunar. Cam mulți, trebuie că are buzunarele umflate binișor. I s-a spus că transporturile de diamante se fac o dată pe lună, de obicei la sfârșitul ei, cu multe documente semnate în enșpe exemplare, e mare tevatura, să nu se încalce normele. Mai e până la sfârșitul lunii. Ce transporturi ilegale visează? A aruncat doar o vorbă, le-a zis, dând înapoi, nu era să-mi strice treaba când nici nu începuse ca lumea.

Din descrierea mea, nu-i recunoaște pe cei doi. Are o memorie brici, îți spune cine-i făptașul dintr-o privire, au trecut prea mulți prin fața lui. E ca o mașinărie. Dacă nu-i cunoaște, se poate să fie interlopi noi, sau unii care să nu fi ieșit până acuma în față. E prea puțin să-și facă o părere.

Stabilim să-mi văd în continuare de pândă şi să ţinem legătura. Iau cu mine binoclul. Nu cred că am nevoie şi de pistol, dar îl iau, parcă mă simt mai sigur pe mine.

Urmăresc din nou autobuzul şi maşinile fiţoase. Fix la două zile apare automobilul cu geamuri fumurii. Nu întoarce spre oraş, se îndreaptă spre Bucureşti şi eu după el, tot la distanţă mare. Intră la aeroport, aceiaşi bărbaţi cu ochelari negri coboară şi aruncă priviri sigure împrejur, unul ţine în mână o geantă diplomat, dispar împreună cu călătorii grăbiţi dincolo de uşile grele, se întorc după un sfert de oră şi pornesc spre oraşul nostru. Nu-i mai urmăresc. Ştiu unde se duc.

Rămân o vreme în hârbul meu şi privesc pista. Pe deasupra mea trec, la răstimpuri, cu zgomotul de rigoare, trei avioane care au decolat şi unul care aterizează. Apoi se face linişte. Nici nu mi-am dat seama cât e de cald. Caut o ţigară, cu gândul aiurea, de parcă aş fuma, şi constat că-mi este cămaşa udă. Leoarcă. Nici nu mi-am dat seama că e atât de cald. Sau poate nu e doar căldura.

Învârt şi eu cheia în contact.

Şeful află repede ce-l întreb: ce curse asigurau avioanele alea care mă asurziseră, de câte ori pe săptămână, la ce ore. Geanta diplomat putea fi în oricare dintre ele. Nu cred că ar fi lăsat-o în aeroport pentru mai târziu, e bine să te fereşti de vreo sifonare. Cel puţin aşa aş face dacă aş fi interlop deştept. Nu sunt interlop. Iar p-ăia nu i-a prins nimeni de ani buni, înseamnă că au un cap deştept.

– Nu eşti nici interlop, nici prost, Greucene, îmi zice şeful.

Coace un plan în care să-i arăt de ce sunt în stare.

– De data asta îl iei cu tine pe Vasile.

– E de-ncredere? întreb ca prostul.

– Ai face bine să nu mă superi cu tâmpenii.

O înghit, aşa-mi trebuie, dacă nu-mi ţin gura.

12.

Doar două dintre cursele avioanelor ălora se repetau peste două zile, a treia urma abia peste o săptămână. Trebuia să fiu pregătit și peste două zile, și peste o săptămână. M-am așezat la pândă, cu Vasile în dreapta mea.

Știam că e un tip tăcut, dar nu-mi închipuiam că n-o să-mi pună măcar o întrebare! M-am gândit că i-o fi spus șeful cât trebuia să știe și pe el nu-l interesa mai mult. N-avea rost să-l mai aiuresc și eu. L-am întrebat doar dacă știe ce are de făcut.

– E-n regulă, Greucene.

N-am zis nimic, mi-am văzut de pândă. Pentru mine nu era nimic în regulă, mi se părea c-o să umblu pe jar, dar poate nu mă duce mintea.

Când a ieșit pe poarta fermei automobilul cu geamuri fumurii, l-am sunat pe șef.

– Faci exact cum ne-am înțeles, dacă nu vrei să-i scapi, mi-a ordonat.

– Am înțeles, să trăiți!

Nu prea știam cum o să curgă planul, dar altul mai breaz n-aveam.

În pădurea de la Tâncăbești am văzut venind cu viteză, din sens opus, o mașină a poliției. A semnalizat de două ori cu farurile, s-a întors brusc, luându-se după noi, cum fusese înțelegerea. M-am apropiat de automobilul cu geamurile fumurii și l-am lovit ușor în spate. A reacționat cum mă așteptam, a tras pe dreapta, cu mine în spatele lui, convins că sunt un ageamiu care n-are habar să șofeze și pe care e bine să-l învețe minte și să-l pună să plătească, fie și cu riscul să ajungă în ultima clipă la aeroport. Șeful intuise bine, gangsterului nu-i place să-i șifonezi fața.

Unul dintre zdrahoni a ieșit furios și s-a îndreptat spre mine gata să mă lipească de asfalt. Nu-și dăduse jos ochelarii negri, să-i văd și eu ochii. Mașina poliției rămăsese mult în spate.

Nici nu ieșisem din hârbul meu și Vasile era lângă zdrahon.

– Care-i treaba? l-a întrebat.

– Vezi-ți d-ale tale, băiete, să nu te fac și pe tine muci, ca p-ăsta de mi-a zdrelit mașina, spuse zdrahonul cu o voce de operă.

N-am apucat să văd cum i-a ars Vasile un pumn în plex de l-a îndoit, mă pregăteam să ies și eu din hârb. Până să se dezmeticească, Vasile îi învârtise mâinile zdrahonului, cât era de mare, și-i lega tacticos cătușele.

– Acuma poți să mă faci muci, îl auzeam zicându-i.

Eram deja lângă portiera cu geamuri fumurii, atent la celălalt bărbat care se strecurase la volan și era gata s-o șteargă.

– Ne-ne-ne! i-am zis, opintindu-mă să-l scot din mașină.

Și-a scos ochelarii de soare și i-am văzut ochii verzi, răi. Îl apucasem bine de guler și cravată, dacă demara așa, risca să se spânzure. A ieșit din mașină.

– Ce vreți?

– Geanta, i-am spus. Diamantele.

– Visezi, a zis. Ce diamante?

– Visez, da'-mi dai geanta.

– Ești de-ai lui Manolache? Ți-ai săpat mormântul.

Nu știam cine-i Manolache, probabil vreunul dintre interlopi, rival de-al lor, nu le știu numele tuturor. Chestia cu mormântul m-a dat gata, le-am învățat limbajul.

– Lasă gura și scoate valiza.

– Cât vrei? Mă grăbesc.

Într-o clipă schimba foaia, era dispus să negocieze. L-am aruncat în ceață:

– Tot, i-am zis.

– Poate-mi lași și mie ceva, a mormăit.

Am crezut că se-nmoaie. Greșit! Se aplecase după geanta diplomat cu alte gânduri. O clipă de neatenție am avut și m-am trezit cu un cap în gură. Cred că mi-a spart nasul, mi se întunecaseră ochii, îmi venea să urlu de du-

rere, am simțit cum îmi curge sângele pe bărbie. Până să mă dezmeticesc, o luase la sănătoasa spre pădure, cu geanta în mână. Nu știu ce-a fost în mintea lui, era mai simplu să intre în mașină și să plece în trombă. Chiar dacă-i luasem cheile. Mi le putea smulge.

M-am scuturat ca de-o pânză de păianjen, tocmai când îl auzeam pe Vasile:

– E-n regulă? Sau să vin și io?

– Stai acolo, mă descurc, i-am strigat.

Am luat-o pe urmele genții diplomat. Unde credea că se duce? Nu m-am grăbit. Cum să scape în pădure? Conțopist-conțopist, dar făcusem antrenamente destule, nu mi-a fost greu să-l ajung din urmă. Alergase spre marginea pădurii, unde, printre copaci, se întrezărea un căsoi cât toate zilele, cu gard înalt, verde. Era de-a lor, dacă fugise într-acolo, cum dracu se nimerise în calea noastră nu-nțelegeam, parcă intrasem în romanele polițiste proaste. Trebuia să mă ducă mintea că-mi va fi și mai greu să pun mâna pe el, dacă-i sar alții în ajutor. Am băgat cărbuni și l-am prins aproape de gard.

Eram furios. Mă durea nasul, aproape îl scăpasem pe individ și planul întocmit cu șefu' se dusese de râpă. O să mă facă incapabil. O să-mi spună că nu-s bun de nimic. O să-mi amintească de colegul lui care m-a trimis la arhivă, convins că-i singurul loc în care mă descurc. Pe măsură ce gândeam astea, eram din ce în ce mai furios. L-am lovit cu putere. A scăpat geanta, dar a scos un pistol. Atât i-a trebuit. Nu-mi place defel să mă amenințe cineva cu pistolul. Cu o lovitură de picior aplicată cu putere la cap, după ce-am făcut o piruetă, l-am trimis în lumea drepților, înainte să apuce să tragă. Ca la carte. Sau a tras, nu știu, pentru că o împușcătură am auzit, exact când de pe poarta verde ieșeau câțiva gealați.

Nu-i vedeam prea bine. Mi se împăienjeneau ochii. Nu-nțelegeam cum sângele care-mi curge din nas mă face să nu văd. Pădurea asta era vrăjită. Am mai apucat să înșfac geanta diplomat și am căzut. În cădere am văzut că

poliţiştii în uniformă apăreau şi ei, patru la număr. Speram să nu fie vis.

13.

Nu mai înţeleg nimic. Trebuie s-o iau de la capăt.

M-am trezit într-un pat ca de spital, dar eram în infirmeria secţiei de poliţie. Nu mă duseseră la spital. Chiar trăseseră în mine, glontele îmi ştersese tâmpla, sângele îmi şiroia în ochi şi leşinasem. Nimic serios, mă putea doftorici oricine.

Nu mi-a spus nimeni ce s-a întâmplat, toţi erau furioşi, culmea e că toţi erau furioşi pe mine, sau cel puţin asta am crezut. Am pus cap la cap frânturile pe care le auzeam. Geanta diplomat dispăruse, nimeni nu ştia unde, nimeni n-o văzuse. Degeaba spuneam eu c-o apucasem de mâner. Nu puteam crede, dar n-aveam cu cine să mă-nţeleg. Şeful era negru de supărare.

Singura reuşită era că nu transpirase deloc că eu sau Vasile eram poliţişti. Vasile îl dăduse pe zdrahon pe mâna poliţiştilor veniţi dinspre Bucureşti. A doua zi era liber, îl scoseseră avocaţii pe vicii de procedură. Celălalt zdrahon ajunsese la morgă, îi venisem de hac. Sigur n-am vrut asta, gândul meu fusese doar să-l adorm până rezolv cazul. Lovisem cum nu mai lovisem vreodată pe cineva. S-a aflat că era cel mai mic dintre fraţii Matache. Dacă cineva are putere în oraşul nostru, ăştia-s fraţii Matache. Stăpânesc totul, direct sau indirect. Lumea nu-l cunoaşte decât pe cel mare, celorlalţi doi mai nimeni nu le-a văzut feţele, nu vor să se-arate, aşa că nu-i de mirare că nu-l recunoscusem. Mi s-a făcut pielea găină la auzul numelui.

Haidamacii din casa verde au ajuns după gratii, erau cam de multişor în vizorul poliţiei pentru trafic de droguri, i-au înfundat uşor cu culturile de canabis găsite în

spatele gardurilor înalte și pentru prostia de a fi tras în polițiștii care alergau după infractori. De fapt, nu vizase niciunul vreun polițist în uniformă, trăseseră în mine, mai multe focuri și m-a nimerit doar unul, dar cine mai stătea să stabilească acuma traiectoriile, erau buni legați și fără expertize balistice. O să le cam putrezească oasele la pârnaie, dar nu-s de plâns.

Nu-nțelegeam unde dispăruse geanta diplomat. O luase Vasile? Ridica din umeri. N-o văzuse. O găbjiseră polițiștii adevărați? Înainte să-și cheme întăriri și să-i aresteze pe gealați? Când m-au săltat pe mine și m-au dat pe mâna doctorului? Toți ridicau din umeri.

Mi-au spus doar că mă aduseseră la secție din precauție, să-i înțeleg. La spital mai punea vreunul întrebări indiscrete și reușeau să afle cine sunt, sau eu aiuram cumva și vorbeam vrute și mai ales nevrute. Era mai bine așa. Clanul lui Matache, care turba, nu făcea nici o legătură cu poliția, erau convinși că vreo grupare care scotea capul pusese totul la cale. Deocamdată asta credeau. Deocamdată era bine. Deocamdată se pregăteau să-l jelească pe Matache ăl mic.

Trecuse abia o zi de la moartea lui și Morga refuza să le dea trupul. Stabiliseră o autopsie și experții încă nu se pronunțaseră. O armată de avocați nu reușise să-i convingă să se miște mai repede.

Dar afacerile-s afaceri și merg înainte. Așa că trebuia să continui ce începusem.

Șefului celui mare i se spusese despre misiunea mea sub acoperire doar cât să nu turbeze. Nimic despre legătura mea cu moartea lui Matache. Atâta vreme cât procurorii nu găsiseră ceva să-i înfunde, erau oameni onorabili și șeful poliției îi trata ca pe oameni onorabili, nu admitea ieșirea din rând.

– Ce faci cu transportul următor? m-a zorit șeful direct. O să stai toată săptămâna să-mi bolești pentru o zgaibă?

Vreau-nu vreau, trebuie să mă dau jos.

– Și ultima geantă diplomat? am întrebat eu din nou, doar-doar mi-o spune ceva.

– Nu știu nimic de vreo geantă.

Încep să cred că sunt într-o poveste care merge înainte fără voia mea.

14.

Eram din nou singur, Vasile avea altă misiune, ori șefu' credea că-i mai bine să mă descurc cum știu. Mi-a dat altă mașină, hârbul meu fusese prea des prin locurile de pândă, putea da de bănuit.

Am așteptat cam multișor, începusem să mă tem că nu mai vin, ori au schimbat ziua transferului de diamante. Am răsuflat ușurat când am zărit automobilul cu geamuri fumurii. Erau consecvenți. Afacerile trebuie făcute la timp.

N-a rămas mult dincolo de gardul de sârmă ghimpată, se apropia ora zborurilor pe care le mai urmărisem, însemna că nu modificaseră planurile. Nu-mi era clar ce aveam să fac, era ziua improvizației. Tot ce aveam în gând era să-i împiedic să ajungă la aeroport. Mă înțelesesem ca un echipaj să mă aștepte la drumul național și să stea mereu aproape. În caz de nevoie, aveam să-i chem.

Am plecat pe urma mașinii în care presupuneam că e o nouă geantă diplomat. Se grăbeau. Trebuia să mă grăbesc și eu și să-i împiedic sau să-i rețin cu orice preț. N-am găsit metodă mai bună. Am tras în cauciucuri. Automobilul cu geamuri fumurii s-a poticnit. Șoferul a ieșit să vadă ce s-a-ntâmplat, n-auzise împușcătura. Era zdrahonul care fusese cu prâslea Matache. Asta complica lucrurile. Nu mă interesa dacă în automobil mai era vreun Matache, eu aveam un fix cu geanta diplomat pe care eram convins c-o duc doldora de diamante la aeroport.

M-am apropiat, am coborât. Zdrahonul a făcut ochii mari, a înțeles că e o capcană.

– Tot tu? m-a întrebat.

N-avea rost să-i răspund. Dar m-am dat cocoș, să aprind atmosfera:

– Dacă vrei să scapi cu viață, nu încerca să scoți vreo armă.

Se uita la mine atât de mirat, de parcă eram vreun boșiman.

Urmărindu-i mișcările, m-am lipit de portiera din dreapta și i-am cerut celuilalt bărbat să coboare.

– Mai repejor! am insistat.

Bărbatul era și livid și furios. Ieșea cu gesturi greoaie. L-am pipăit sumar, n-avea armă. I-am cerut să se îndepărteze de mașină, nu voiam să mă surprindă cu ceva. Mai voiam să-i am pe amândoi în fața ochilor. Cinci, șase pași erau destul.

– Nu ți-e teamă? Știi cine sunt?

– Chiar nu-mi pasă! m-am dat eu bărbat dintr-o bucată. Poți să fii și Matache cel Mare!

Bărbatul a tresărit, și-a scos ochelarii negri, avea aceiași ochi verzi și răi pe care îi mai văzusem și un rictus pe care n-o să-l uit. Doar că era mai scund și mai burtos decât Prâslea.

– Cine ești, măi, băiete, în cinci minute se umple câmpul de trăgători, nu ți-e milă de viața ta?

Prin urmare apucaseră să-și cheme ajutoare. Făcusem bine că sunasem și eu echipajul aflat în drumul național. Cum mi-o fi soarta, care or sosi primii.

– Ce vrei? mă întreabă ochii verzi. Ești de-al lui Manolache? Treci la mine și ai dublu la tot ce-ți dă el.

Oamenii ăștia aveau un fix. Trebuia să aflu cine-i Manolache și cu ce se ocupă de le este atâta teamă ăstora care stăpânesc totul c-o să le știrbească din putere.

– Geanta, am zis.

– Ce geantă visezi? Ești nebun.

Nu eram. Când mă apropiasem de portieră, zărisem geanta, pe bancheta din spate.

– Geanta cu diamante, am repetat, să ştie că-s la curent cu afacerea. Spune-i brutei s-o aducă şi scăpaţi amândoi.

– Ţi-ai săpat mormântul, a scăpat printre dinţi.

– Am mai auzit şi asta.

– Nici măcar n-o să ajungi la groapă. O să-ţi las hoitul pe câmpul ăsta, să-l sfârtece câinii şi ciorile.

– Fiecare cu soarta lui, mă arătam eu imperturbabil, cum văzusem prin filme. Spune-i să aducă geanta mai repede. Şi fără prostii.

Ca să vadă că nu glumesc, i-am răsucit o mână la spate, atât de repede şi de puternic, că am simţit cum trosneşte din umăr. A urlat scurt:

– Eşti dement! Adu-i dementului geanta şi-o să-l belim pe urmă!

Am strâns din nou mâna răsucită la spate, făcându-l să scoată alt urlet şi şoptindu-i la ureche:

– N-o să beleşti pe nimeni! Sau nu pe mine!

Eram atent la ce face zdrahonul care deschisese portiera din spate, să ia geanta diplomat. ştiam c-o să caute şi-o armă.

Departe se ridicau norişori de praf care se apropiau ca mânaţi de vânt. Oamenii mei sau ai lor. N-aveam vreme. De era să mor, măcar să apuc să fac ceva. I-am strigat zdrahonului:

– Mişcă mai repede!

Am trecut în spatele lui Matache al doilea exact în clipa în care zdrahonul a început să tragă. L-a nimerit pe Matache în piept. M-am aruncat la pământ. A căzut lângă mine şi peste mine, ca o pavăză. Număram gloanţele care îi scuturau trupul, trei, patru, cinci, nu se mai termina, parcă era mitralieră.

Apoi am auzit scrâşnet de frâne, alte împuşcături şi strigăte.

– Poliţia! Nu mişcă nimeni!

P-ormă s-a lăsat brusc liniștea și am ridicat capul din praf.

Zdrahonul căzuse pe spate și în jurul lui se lățea o baltă de sânge. Ar fi fost mai bine pentru el să nu-l fi scăpat avocații. Din mașina poliției ieșiseră trei polițiști, cu armele pregătite să tragă din nou. Înaintau spre cealaltă mașină, flancată de doi flăcăi rași în cap, care nu mai apucaseră să-și apere patronul și care ridicaseră brațele în semn că se predau. I-au încătușat repede.

Lângă mine, Matache al doilea zăcea fără rictus.

M-am speriat. În două zile lichidasem doi din stăpânii orașului. Și parcă fusese o joacă.

15.

De data asta am stat cu ochii pe geanta diplomat. N-am deschis-o, dar era grea. I-am dus-o șefului și l-am rugat s-o închidă în seif, să nu se piardă ca aia dinainte.

– Nu s-a pierdut, mi-a zis, când am rămas doar noi doi.

Sigur am făcut ochii mari de uimire. Toată lumea îmi spusese altceva și mă dădusem de ceasul morții să înțeleg unde dispăruse. Până și el se arătase negru de furie c-o pierdusem.

I-am bătut obrazul, cât era el de șef, nu se făcea să-și râdă de mine.

– Nu mi-am râs de tine, mi-a zis. E lângă cealaltă. E mai bine să nu se știe, au limbariță și unii dintre-ai noștri.

Nu mă gândisem la asta.

– Iar Matache ăl Mare o să creadă că e-n mâna dușmanilor lui, o să turbeze. Nu strică să se mai căsăpească între ei.

– Și la Matache ăsta ăl Mare cum ajung?

– Nu-i treaba mea. Descurcă-te!

N-am dormit toată noaptea. Mă dureau nasul şi rana de la tâmplă, dar mai mult mă gândeam la ce urmează. Chiar nu ştiam ce să fac. Fără cei doi Matache, halele de şlefuit diamante or să funcţioneze mai departe, cât nu le-a distrus nimeni. Alţii ca Petrică Bot or să se îmbolnăvească şi-or să lase în urmă orfani. Dacă nu duc treaba la capăt, am început-o degeaba.

Dar s-o duci la capăt e cel mai greu.

Spre ziuă mi-a venit o idee. L-am sunat pe frate-miu, ziaristul, şi i-am cerut să-mi facă legătura cu colegul lui care ştie dosarul diamantelor, sau să-l trimită la mine. Într-un ceas mă suna omul. După ce i-am spus pe scurt ce vreau, m-a rugat să-l aştept. După alt ceas stăteam faţă-n faţă. I-am zis c-o să-i dau o poveste de pagina întâi, numai să-mi promită că va scrie tot. O să-i dau cadavre şi sânge cât vrea. A fost de acord. Nu-l prinzi în fiecare zi pe Dumnezeu de picior.

A doua zi am aflat că se ţinuse de cuvânt. Când am ajuns la secţie, eram deja celebru, îşi dădeau ghionturi privindu-mă, dar nu zicea niciunul nimic. Am luat şi eu ziarul.

„Ca-n poveste, începea articolul, Greuceanu a omorât doi zmei. Direct sau indirect, n-are importanţă. Important e că nu mai sunt." Urma tot ce-i povestisem. Afacerea diamantelor, măsurile de securitate, munca de sclav, silicoza, traficul, profiturile uriaşe, inspecţiile măsluite, controalele de formă, până aici mai scriseseră şi alţii. Nimeni nu ştia cine-i în spatele afacerii. Acum se spunea. Era descrisă o schemă a traficului, cu transportul legal şi supravegheat de la sfârşitul lunii şi zecile de transporturi ilegale din celelalte săptămâni. Erau menţionate companiile aeriene implicate, autorităţile care închideau ochii. Omul meu povestea cum murise Matache cel mic, cum fuseseră arestaţi traficanţii de canabis, cum oprisem pe drum transportul dus de Matache mijlociul, cum îl împuşcase propriu-i bodigard. Articolul se încheia cu o listă lungă de întrebări privind vama, poliţia, garda financiară, politi-

cieni de toate culorile. Cine a fost mânjit ca să închidă ochii? Cine a mușamalizat? se întreba tot la două rânduri. Cine o să răspundă? Ca să nu fie acuzat de scorneli, spunea că dovada adevărului articolului lui sunt diamantele, ultimele două transporturi capturate de Greuceanu. Șeful lui Greuceanu avea să le predea Direcției de Investigare a Fraudelor, chiar în ziua apariției articolului. O avere. De care o să se bucure statul. Mă înțelesesem cu șeful s-o facă.

E dat dracului ziaristul ăsta, tot scrisese, nu cred că aș fi avut atâta curaj. De-acum poate să-l înțepe unul pe stradă cât ai zice pâs, povestea lui îi deranja pe prea mulți.

Și i-a deranjat. Am auzit că s-a lăsat peste noapte cu multe demiteri. Chiar și șeful poliției din orașul nostru e negru de supărare, ar fi bine să mă feresc din calea lui. Cineva i-a strecurat ziaristului o poză cu șeful poliției de la noi stând la masă cu Matache cel Mare. De acord, interlopul n-avea dosar, deși alergaseră după el câțiva ani, dar toată lumea știa că e băgat până peste cap în toate afacerile împuțite și c-a ajuns stăpânul orașului, te ferești să apari alături de unul ca ăsta, dacă ții la scaunul tău. Se vorbește de înlocuirea șefului poliției cu șeful meu. Până una, alta, o să vină să ancheteze o echipă de la București, nu mai au încredere în oamenii din orașul nostru. Asta da, palmă!

Ce-o fi făcut Matache cel Mare, cum o fi măturat podelele cu adjuncții lui, cum o fi înjurat și spurcat în dreapta și-n stânga, cerându-le să-l prindă pe Greuceanu ăla de i-a omorât familia și afacerea, pot doar să-mi închipui. Despre el se spunea că-i cel mai deștept dintre frați, că toate ingineriile prin care pusese mâna pe oraș se iscaseră în mintea lui. Așa că sunt sigur că a cerut să fie distrus tot ce l-ar fi putut incrimina în fabricile de șlefuit diamante. Mai sunt convins că acum nu mai credea în nimeni și că voia să facă ordine cu propria mână.

Prin urmare, aveam să ne întâlnim la fabrica de șlefuit diamante.

I-am spus șefului ce mi-a trecut prin minte și l-am rugat să trimită o echipă la fostul CAP.

– Am trimis-o mai devreme, mi-a răspuns. Dacă vrei să ajungi şi tu la timp acolo, ar trebui să te grăbeşti.

E dat naibii şeful ăsta al meu! Dacă ajunge sus de tot, merită!

M-am grăbit să nu pierd din spectacolul pe care mi-l închipuiam.

Când am ajuns, era mare tevatură. Ăl care mă trimisese la arhive conducea echipa de poliţişti şi a ţinut să mă pună la curent, eram o celebritate, ce fusese între noi, fusese, acum măcar o zi, două să se poarte şi el frumos, cine ştie ce funcţie mai împuşc şi nu-i strică.

Poliţiştii sosiseră aproape odată cu oamenii lui Matache, descinşi din vreo trei patruoripatru. Paznicii înarmaţi de la poartă s-au dat viteji, cică-i proprietate particulară şi nu se poate intra ca-n codru. S-au înmuiat când şeful le-a arătat ordinul de percheziţie, semnat, cu ştampile, tot dichisul şi i-a întrebat dacă e nevoie să cheme mascaţii şi să-i salte şi pe ei.

Oamenii lui Matache, cei dinăuntru şi cei sosiţi, tot încercau să tragă de timp, protestau din te miri ce, ba că n-au chei la camere, ba că au uitat codul seifurilor, era clar c-aşteptau să vină patronul. S-au liniştit când şeful a avut ideea să-i legitimeze pe câţiva. I-a nimerit exact p-ăia căutaţi mai demult de poliţie şi care se băgaseră ca musca-n miezul afacerii. I-a înhăţat pe loc şi i-a trimis cu duba la secţie. Ceilalţi s-au făcut că plouă şi s-au arătat mai cooperanţi.

Cam atunci a sosit şi Matache cel Mare, cu gura până la urechi şi-o armată de avocaţi la patru ace. După ce-au întors pe toate feţele ordinul de percheziţie, avocaţii l-au sfătuit pe patron să se calmeze, n-avea rost să fie săltat pentru obstrucţie la actul de cercetare. Matache cel Mare nu s-a potolit. Dar poliţiştii au ridicat toate actele peste care au dat. De data asta n-apucaseră să le ardă în spatele clădirii. În vreo două seifuri au mai găsit ceva pietre preţioase, au vrut să le ridice şi pe-alea, avocaţii au argumentat că sunt proprietate personală asupra căreia poliţia n-are nici

un drept, în afara cazului în care dorește să plătească daune considerabile într-un proces sigur. Dar avocații au fost de acord ca poliția să sigileze seiful, până să fie aduse actele care să dovedească proprietatea. Rămânea problema actelor. În vacarmul acela nu erau de găsit.

Matache cel Mare era roșu la față ca un rac fiert. Era mult mai pirpiriu decât frații săi dispăruți, dar plin de vână, iute ca o nevăstuică, nu ședea o clipă locului, nu-i tăcea o clipă gura. Ochii lui, tot verzi, sclipeau. Era atât de roșu la față că mă temeam c-o să facă o criză de apoplexie. Lovea cu pumnii în pieptul avocaților care nu-i dădeau dreptate sau nu-i răspundeau în trei clipe la întrebările fără șir, strigând:

– Pentru ce-mi mâncați banii? Pentru ce-mi mâncați banii dacă-i lăsați pe țopârlanii ăștia să mă distrugă? Unde-i Greuceanu ăla, să-i smulg inima?

Atunci i-au căzut ochii pe mine. Mă văzuse de când intrase, nu-i spusesem nimic, eram un idiot de polițist printre alți idioți de polițiști, pentru el doar o turmă. Nu însemnam nimic. O muscă. Dar acum, când îmi pronunțase numele, și-a amintit de poza apărută în ziar, nu reușisem să-l conving pe ziarist să mă lase deoparte, spunea că, dacă nu apare și poza mea, el nu mai scrie nimic și am acceptat să facă așa cum vrea.

– Uite-l! a strigat Matache cel Mare, oprindu-se din mersul agitat și dându-i la o parte, cu ambele mâini, pe avocați, să mă vadă mai bine. Uite-l! Viperă! Mă mâncași fript, Greucene!

Înainte să apuce careva să mai spună o vorbă, a scos din buzunar un pistol și l-a îndreptat spre mine. În clipa în care a tras, unul dintre avocați i-a dat peste mână și glontele a ricoșat în tavan. Altfel nu mai povesteam acuma nimic.

Polițiștii au năvălit peste el, l-au trântit la pământ și l-au legat. Se zbătea și urla ca un descreierat. Avocații își luaseră capetele în mâini. Cu tentativa de ucidere a unui polițist, de față cu atâția martori, cu actele incriminatorii ri-

dicate din seifuri, pe care le bănuiau şi ei, rămânea sigur după gratii zece-cincisprezece ani, cu toţi banii lui, aruncaţi în dreapta şi-n stânga, să-l scape.

La urma urmei, poate Matache cel Mare nu era atât de deştept.

Iar eu aproape nu mişcasem un deget.

Am plecat să mă culc, eram năuc de oboseală.

Când m-am trezit, cineva îmi lăsase la uşă un teanc de ziare. Toate relatau despre arestarea lui Matache cel Mare. Nu ştiu cine facuse fotografiile, dar în toate era de plâns. Mie mi-a plăcut îndeosebi ce scria ziaristul meu. Spunea că se petrecuse totul ca-n poveste, Greuceanu îl anihilase şi pe zmeul cel mare. Dar se întreba dacă avea să se întoarcă liniştea în oraş.

Asta mă întrebam şi eu.

Partea a doua

În care se povestește despre zmeoaice și Tartorul cel Bătrân

1.

Prietenul meu ziaristul a vrut să facă o poveste perfectă, a uitat că trăim într-o țară anormală. A scris despre mine, mi-a publicat și fotografia, convins că așa trebuie și că-mi face un bine. Din partea mea, era mai bine să nu știe nimeni nimic.

Frații Matache nu sunt singuri. Au rude multe, au saci de bani, au asociați care câștigă la fel ca ei, poate și mai bine, pe care-i deranjează nespus că poliția e acum și pe urmele lor și le strică afacerile. Vinovatul sunt eu. Așa că și ei sunt pe urmele mele.

În poliție lucrurile s-au schimbat în câteva zile. La început, toți voiau să-mi strângă mâna și să afle cum a fost. Obosisem să le tot spun. Tuturor le eram prieten. Ăștia au rămas puțini. Cei mai mulți se uită acum chiorâș, nu știu ce să mai născocească: am vrut să mă dau mare, am vrut să-i dau jos pe șefi, nu mi-am raportat acțiunile ca să ies în față, în poliție nu se acționează de unul singur, am atras oprobiul cetățeanului de rând care a descoperit că lor, polițiștilor, nu le pasă că-i încălecat de interlopi. Nu merită să le răspund.

De la București m-au propus pentru o medalie, șeful poliției orașului a respins propunerea, nu știu ce motive o fi avut, dar pe teritoriul lui el e suveran. Oricum, nimic din ce-am făcut n-a fost pentru vreo medalie. Cei de la București au înțeles greșeala, trebuia să se consulte mai întâi.

S-a făcut că inspecția anunțată din Capitală și care a venit într-un târziu era condusă de un vechi camarad de-al șefului poliției noastre, au băut și-au chefuit trei zile, nu l-a mai dat nimeni jos, cum se zvonise, acuma e convins c-o să rămână în funcție până la pensie. Șeful meu direct cam trage și el ponoasele. Nu mă mai poate apăra, toți i-o

zic de la obraz s-o lase mai moale cu Greuceanu ălă, că-i o pacoste.

Așa că trebuie să mă apăr cum știu. Trebuie să fiu cu ochii-n patru. N-or să mă omoare ei în plină stradă, dar dacă ajung la concluzia că e-n avantajul lor, n-or să se dea în lături nici de la asta.

Umblu înarmat. Nu mă mai plimb seara. Evit străzile întunecoase. Dorm iepurește. Mănânc doar acasă. Mă străduiesc să mă întâlnesc cu cât mai puțină lume, să nu fie luați în vizor nevinovați.

2.

După vreo săptămână sau mai mult, mi-a trecut prin cap altă bazaconie. Ziaristul ăla-mi făcuse, totuși, un bine. Mă știa lumea, fusesem în centrul atenției, cum-necum o să se mai vorbească o vreme de căderea capetelor fraților Matache. Chiar și ăi nemulțumiți or să se-ntrebe ce mai fac. N-avea nimeni interes să mă lichideze, dacă avea un strop de minte. Era clar pe cine i-ar lua la scărmănat mai întâi. Erau încă în vizor. Și chiar dacă negi și faci să dispară dovezile, tot te arde la afaceri o publicitate de felul ăsta. Sunt convins că s-a dat ucaz printre interlopi să nu fiu terminat în plină stradă, cel puțin nu imediat, nu suntem în Mezzogiorno, nici în filme!

Dar pot face altceva, mai subtil, dacă-i duce capul. Să mă facă de râs, să mă umilească, să mă discrediteze, să arate că-s ca ei, să mă facă să pierd tot ce am. N-am mare lucru, dar un Greuceanu corupt sau unul care cerșește la colț de stradă o coajă de pâine pentru c-a pierdut tot, e de râsul lumii, nici nu trece anul și isprăvile lui sunt date uitării, rămân povești de adormit copiii, nu mai inspiră pe nimeni. Și-atunci să te ții afaceri, cu ochii larg deschiși să nu mai apară vreun alt neisprăvit de Greuceanu!

Până atunci, ia să aruncăm noi fel și fel de vorbe pe seama omului!

Norocul meu e că mai am prieteni de pe vremuri, îi văd rar, dar știu că mă pot baza pe ei.

L-am căutat pe Dorel, șoferul de taxi. Unul ca el cunoaște tot orașul, știe tot ce mișcă, tot ce se schimbă, până și ce-au de gând unii încă nehotărâți. Numai că nu mă sufocă, atât de bucuros e că mă vede. Mi-ar povesti prin ce-a trecut, dar renunță repede, e apă de ploaie ce i s-a-ntâmplat lui pe lângă marea mea aventură. A citit pân-a-nvățat pe dinafară ce-au scris ziarele, a comentat cu colegii și s-a dat mare că mă cunoaște de-o viață și parcă vedea cum îi cresc acțiunile. Se simțea ca-n reclamele alea caraghioase: Ia zi, Dorele, ce-a mai făcut Greuceanu-al tău când era copil?

Au pus pariu că n-o scap viu din toată tărășenia, el a mizat pe mine, dar i-a fost inima îndoită. Acuma, că mă vede-n carne și oase, e surprins și nedumerit, s-aștepta să mă vâneze ăia zi și noapte. Nu se poate gândi decât că și-ăia mi-au luat frica și e și mai mândru că-i prietenul meu de-o viață.

– Zi-mi ce să fac pentru tine și las tot!

Mă gândisem.

– Stai pe-aproape. Mă mai duci de colo-colo, mă pierde cine stă cu ochii pe mine.

– În orice moment, Greucene!

Vorbea la fel de mult ca pe vremuri. Nu-i tăcea gura. Venea la șapte să mă ducă la poliție și până-acolo aflam tot ce se petrecuse noaptea în oraș, nu mai aveam nevoie de ziare. N-apucam să scot o vorbă. Am aflat de câteva scandaluri și bătăi înaintea poliției.

Înainte să mă duc să clasez dosarele, treceam pe la șef și-i spuneam cine ce făcuse. Trimitea echipajele și-i lua pe făptași ca din oală. Bețivii uitaseră unde se păruiseră cu alți bețivi, spărgând mese și geamuri, spărgătorii se pregăteau să-și vândă prada, căscau niște ochi cât cepele,

cum mă dibuiși, nene, că n-am fost decât între ai noștri?! Îi creșteau din nou acțiunile șefului.

Dar cel mai mult îi plăcea lui Dorel să vorbească despre cum o să-și facă el o casă cu cinci camere, nu un viloi cu turnulețe, ca neamurile proaste, o casă pe pământ, cu o mansardă unde să-și instaleze un telescop, să privească noaptea stelele, cu grădină, livadă și câini. Iar când o să se plictisească de privit stelele, o să umble-n toată lumea, prea sunt multe de văzut.

– Cu ce bani, Dorele?

– Acuși îmi vine rându' la joc, îmi intră milioanele ca popa!

Am ciulit urechea. Mai auzisem povestea asta cu jocul, n-am luat-o în seamă, nu știam pe nimeni care să se fi implicat.

L-am rugat să-mi spună mai multe. S-a cam codit. Li se ceruse să nu vorbească despre joc decât cu cei care participă. Și mai ales să nu le vorbească polițiștilor. Polițiștii nu participă din principiu și, pentru că nu sunt lăsați să joace, or să facă orice le trece prin cap să strice jocul, să-l distrugă chiar. Așa că să fie atenți, li se spusese.

– Și tu crezi toate astea, Dorele?

– De ce să nu cred? Vecinu' meu a fost printre primii care a băgat bani. Acuma i-a venit rându' să-și ia prima tranșă, au fost mai mulți decât băgase. Și-a cumpărat frigider nou, televizor cu plasmă, d-ăla plat că-l lipești de perete și zici că-i tablou, a tras un chef de pomină, ne-a chemat pe toți pe care-i știe. Și când te gândești că mai are de luat între trei sau patru tranșe. Om se face!

Îmi suna din ce în ce mai urât.

– Știu despre ce e vorba, nu te osteni să te ferești de mine. Bagi banii într-un fond, iei de câteva ori pe-atâta după o vreme, depinde cât se stabilește sau câți s-au băgat în fond. Dacă-s mulți, câștigu-i mai mare.

– Vezi că știi? Ai participat și tu?

– La pomu' lăudat nu te duci cu sacu'.

– Mai e chestia cu cartea. La început trebuie să cumperi o carte, despre cum să ai succes în viaţă, cică s-a vândut peste tot în lume, te-nvaţă cum să te fereşti de necazuri, să te descurci în viaţă. Am încercat s-o citesc, n-am înţeles mare lucru şi mă cam plictiseşte. Cam scumpă, dar dacă trebuie, asta e. Altfel nu poţi deveni membru şi nu participi la tragerile trimestriale. Dacă mai convingi pe altu' s-o cumpere sau să bage bani în fond, ţi-o dau la juma' de preţ.

– Şi tu te-ai băgat în chestia asta...

– Vezi că aveau dreptate? Eşti poliţist, nu crezi, vrei să-l desfiinţezi.

Îmi venea să-i spun că vreau doar să-l feresc pe el de necazuri, să scape înainte să piardă totul şi să nu-l văd dator toată viaţa. N-avea rost, era prea pornit. I-am cântat în strună.

– Nu vreau să desfiinţez nimic, Dorele. Mă gândeam doar că nu-nţeleg cum se joacă.

– Simplu, dom'le! Te-nvăţ eu!

M-a bătut la cap cu jocul lui zile la rând.

– Intră, dom'le, ce mai stai, om te faci! Nu vezi că poliţia ta nu ţi-a dat nici măcar o primă c-ai mătrăşit nişte gangsteri?

Avea dreptate, dar i-am spus din nou că n-am făcut nimic pentru bani sau pentru glorie.

– Aiurea, zicea. Ori eşti prost, ori eşti prost! Viaţa mai trebuie şi trăită!

Într-altă zi mi-a spus că a vorbit cu de la sine putere cu unul de-acolo, legătura lui, zicea el. I-a spus de mine şi aceluia i-au sclipit ochii. Adu-l, dom'le, mai iute în fond, zicea, om îl facem şi pe el! Unuia ca el merită să-i oferim din start reduceri la carte şi să-l programăm printre primii la rate.

– Zău că merită să te-nscrii, Greucene. Ţi-a pus Dumnezeu mâna-n cap!

Nu mi se prea părea. Dar insistenţa lui Dorel era lăudabilă. Mă ademenea cât putea.

– Te făcuşi sirenă, Dorele?

– Aia ce mai e?

– Îmi cânți frumos la ureche, să fac ce-mi spui tu...

– Mă iei cu vorbe d-astea... Vii sau nu vii? Io zic că oamenii și-au dat seama ce mană cerească ai fi pentru ei. Păi, dacă spui că s-a-nscris în fond Marele Greuceanu, îți dai seama cum dă lumea năvală?

– Parcă ziceai că nu acceptă polițiști...

– Parcă tu mai ești polițist! Ești o celebritate!

– Chestie de marketing.

– Chestie de ce?

– Marketing. Cum îți vinzi marfa.

– Așa cum zici. Vii sau nu vii?

3.

I-am spus șefului că miros ceva. S-a uitat lung la mine.

– Tragi la necaz sau necazu' trage la tine?

– Nu știu, șefu', da' nu-mi miroase deloc bine jocul ăsta.

I-am spus, cât de scurt am putut, ce aflasem. Nu-i place să intru în amănunte, îl plictisesc, i se pare că bat apa-n piuă pentru că n-am fapte, amănuntele sunt pentru la sfârșit, să vadă cum s-o dreagă, dacă am încurcat-o, sau să le demonstreze altora cum se face treaba, dacă a ieșit bine. Acuma nu prea am fapte.

– Intră-n joc, mi-a zis.

– Cu ce bani?

– Nu te-oi fi așteptând să-ți dau eu!

Am înțeles, mai bine nu-ntrebam.

M-am dus cu Dorel să mă văd cu omul jocului, un tinerel ras în cap, cu început de burtică și care vorbea atât de repede și de mult, că n-apucai să scoți două vorbe până se-ncheia discuția. De fapt, monologul. Numai miere, omul. Cafele, fursecuri, limonadă rece, lui Dorel îi ieșiseră

ochii din cap de surpriză, pe el nu-l trataseră așa, îl pusese doar să semneze în grabă niște hârtii și să lase banu', altul la rând! Ce înseamnă să fii vedetă!

Ca să intru în joc, îmi pregătiseră favoruri. Tinerelul spunea că șeful lui în persoană îl dădăcise cum și ce să facă. Așa spunea, „dădăcise". Nu trebuia să-l piardă pe însuși Greuceanu! Pentru început, încălcau prima și cea mai dură lege: nu era nevoie să cumpăr cartea care să mă-nvețe cum să am succes. Eu eram un om de succes, așa că o primeam în dar. Dintr-un foc, economiseam două mii de euro! Trebuie că-și făcuseră ei socoteala să și-i scoată din altă parte. P-ormă, puteam depune orice sumă voiam, chiar și sub plafon. Numai că nu trebuia să fie mult sub plafon, măcar să fie la limită, să nu-i îndemne și pe alții să facă la fel și să se strice jocurile. Dar cel mai important era că mă înscriau peste rând la prima tranșă de câștig. Puțin spus peste rând. Pur și simplu dădeau de-a berbeleacul toate rânduielile și în vreo lună îmi venea și mie rândul, altfel aș fi așteptat un an sau mai mult. Dacă voiam, putea să-mi vină rândul și peste două săptămâni, mai repede nu se putea cu nici un chip, aveau nevoie de un timp să-și facă și ei calculele.

– Și e corect față de ceilalți jucători? am întrebat.

Dorel era uluit că pun o asemenea întrebare, în ce lume trăiam? Uluit era și tinerelul care primise instrucțiuni de la șeful lui direct și care abia acum își dăduse seama că făcuse o pauză cam lungă în avalanșa lui de vorbe, dacă am apucat și eu să rostesc șapte cuvinte. Impardonabil!

– Totul e corect, începu să explice tinerelul, convins că n-o să mai deschid gura după cele spuse de el. Regulamentul jocului prevede și excepții. Aceasta este o excepție. Excepțiile sunt cazurile de care pot profita toți ceilalți jucători. Or, dacă o celebritate cum sunteți dumneavoastră participă la fond, vă dați seama că noi vom profita și vom face cunoscut faptul prin afișe, banere, cântece, reclame la radio și televizor, articole în ziare, poze în revistele pentru femei și în cele pentru bărbați. Cine n-ar face asta în

ziua de astăzi? Cu cât facem mai multă reclamă, cu atât vor veni mai mulți noi jucători, iar banii pe care-i vor aduce, mereu mai mulți, vor alimenta fondul care hrănește tranșele lunare. Pentru toate astea, nu văd vreunul care să mârâie că treci peste rând. Iar dac-o face, să fie sănătos, ăsta-i regulamentul, are și excepții, nu-i convine, se retrage și pierde tot! Iar după ce câștigați prima tranșă, m-am gândit să facem acțiunii o promovare cum nu s-a mai văzut, chestia cu banerele și reclamele de la început va fi floare la ureche, vă asigur! Încă nu știu în ce va consta promovarea, o să lucrăm la ea intens, dar ar trebui ca în urma ei să intre-n fond tot orașul. Ăla succes!

Intuise bine. N-am mai apucat să deschid gura. Raționamentul lui părea impecabil. Nu-l făcuse vreun imbecil. Nu știam, însă, cum o să mă descurc cu atâta publicitate, nici n-am voie, nici nu-i bine și nici nu voiam să-mi urc în cap colegii care abia se liniștiseră că stau în banca mea și nu insist pentru promovări peste rând.

4.

Pusesem niște milioane de-o parte, la o bancă, cu gândul să strâng pentru o mașină nouă, hârbul meu n-o mai ducea mult, oricât l-aș fi bibilit eu. I-am scos să-i bag în fond. Pentru că-i retrăgeam înainte de termen, pierdeam dobânda, mi-a explicat cu arțag un funcționar mustăcios, de parc-aș fi atentat la banii lui. Era unul dintr-ăia convins că toți ăi de nu-și lasă o viață banii în bancă îi sunt dușmani. N-avea rost să mă cert cu el și să-i amintesc că mă amețise cu altceva, mieros, când îi depusesem. Legea-i lege, dacă n-o cunosc nu-s de vină ceilalți! Asta le tot spuneam și eu ălora de le puneam cătușe. Acuma, cum știți, nici asta nu mai fac, îndosariez și clasez dosare.

Tinerelul chel a ținut să-mi înregistreze el însuși contribuția la fond. Mormăia întruna ceva despre cât de onorat este. P-ormă am primit, cu pompă, cartea despre drumul succesului și am participat la o adunare cu toți depunătorii, într-o fostă sală de cinema. Cât am stat acolo s-a auzit o muzică înălțătoare, în surdină, dacă aș fi fost mai slab de înger, aș fi fraternizat pe loc cu toți cei din jurul meu, unii o făceau, ca în transă.

La un fel de prezidiu erau tinerelul meu, o doamnă blondă admirabilă și un alt bărbat cu sacou cu mânecuțe, care aducea a contabil. Chiar era contabil. N-au vorbit decât tinerelul și doamna, despre fond, despre regulile lui, despre succes și cartea succesului, despre ploaia de bani, munții de bani care vor coborî peste cei de față atât timp cât urmează regulile, despre exemplul primilor trei deponenți care, în mai puțin de o lună, și-au dublat și triplat câștigurile și într-un an vor ajunge să ducă acasă de opt ori suma depusă, unde s-a mai auzit o asemenea mană cerească? unde s-a mai reușit o asemenea comuniune? Unde au mai întâlnit o asemenea întrajutorare?! Cine a mai avut curajul și dispoziția să deschidă o asemenea fântână a succesului? Loteria națională e floare la ureche, acolo ai sau n-ai noroc, câștigă unul dintr-un milion, pe când fondul e al tuturor și câștigul se împarte tuturor, de câteva ori fiecăruia! Numai răbdare să ai, și să crezi, și să depui, și să aduci noi membri, care la rândul lor să înțeleagă mersul succesului, cine nu și-l dorește? Vrem să fim mai uniți și mai bogați? Vreți să fiți mai liberi și mai bogați? Vreți să aveți succes? Vreți ca visele să se-mplinească? Există vreunul care să nu aibă vise? Există cineva care să nu vrea să aibă mai mult? Există cineva care să nu dorească să fie bogat?

Amețisem. Sala a izbucnit într-un urlet de aprobări, aplauze și vociferări, scaunele scârțâiau sub fundurile celor care se vedeau cu visele împlinite, care nu mai aveau răbdare să se încheie discursurile și contabilul cu mânecuțe să înceapă să extragă numerele celor care urmau să-și

ia tranșa de bani, nu se spuneau nume, chipurile să nu le afle hoții și să dea năvală peste bieții câștigători, toți fuseseră de acord că era o idee excelentă, ce trebuie să știe tot neamu' prost dac-am avut eu sau nu succes!? Contabilul striga niște numere, la fiecare întâlnire mai multe numere, în progresie geometrică, în așa fel încât într-o vreme rezonabilă să vină rândul tuturor.

În timp ce striga numerele muzica înălțătoare nu înceta, sala își ținea respirația, să nu piardă o silabă, să nu-l facă pe bietul contabil cu vocea plăpândă să repete, parcă te aflai în rai, legănat de aripi de îngeri, oamenii își țineau în palmă hârtiuțele cu numere, să nu le uite, deși le știau pe dinafară, să nu facă vreo confuzie, niciunul nu se entuziasma când se auzea ales, doar vedeai cum verifică de câteva ori la rând, parcă nevenindu-le să creadă, a fost chiar numărul lor, a fost chiar numărul lor! Poate mai spune o dată, să fie siguri, siguri de tot, mamă, ce chef o să trag în seara asta! Ochii sclipeau și trupurile parcă intrau în transă.

Dorel stătea lângă mine, numai urechi și mai ales ochi, la început îmi spusese „Uită-te la ea! Uită-te la ea! Ce femeie!", m-am prins târziu că vorbea despre cea din prezidiu, p-ormă n-a mai scos o vorbă, doar ofta. Și când contabilul a citit numerele, s-a uitat scurt la bilețelul din palmă, nu se afla printre câștigători, asta e, o să fie data viitoare, l-am auzit mormăind și n-o scăpa din ochi pe femeia din prezidiu, așa cum făceau și cei din jur.

Dacă-i dădeam crezare tinerelului chel, printre numerele citite se afla și numărul meu, n-am verificat, știam că mă va căuta el, să-și înceapă campania de marketing.

Așa a făcut.

5.

M-a felicitat în vorbe atât de multe, că începeam să cred că la atât se va rezuma discuţia noastră. P-ormă mi-a spus, pe ocolite, că au fost nişte probleme cu banca, ar avea dificultăţi sau i-a rugat să nu scoată sume atât de mari dintr-odată, să nu-i dea peste cap, n-am înţeles prea bine.

Pe scurt, mă ruga să-i mai păsuiesc câteva zile până-mi va aduce purcoiul de bani, aşa se întâmplă mereu, câte-o mică întârziere, atunci când se trecea peste rând. Nu puteam să nu fiu înţelegător.

A ţinut să merg cu el la sediu, să-mi arate unde o să-mi dea banii în câteva zile. M-a aşteptat până mi-am terminat serviciul, nici un deranj, tot spunea, am timp berechet, eu trebuie să fiu la dispoziţia participanţilor. Fusese bine instruit.

Nu era chiar un sediu definitiv, voia să precizeze, ci unul provizoriu, când fondul va prinde cheag şi participanţii vor fi cât de mulţi trebuie, vor închiria birouri chiar în centrul oraşului, reprezentarea trebuia să fie pe măsura importanţei afacerii. Aşa s-a întâmplat în toate oraşele în care fondul se dezvoltase. Pentru faza de-acum, două cămăruţe într-un bloc le erau de ajuns.

Aveam s-o cunosc şi pe Doamna Carmen, zicea tinerelul, cu atâtea respect că îl şi vedeam ridicându-se în picioare la auzul numelui sau scriindu-l cu evlavie, cu majuscule. Îşi avea biroul lângă sediu, trebuia doar să trecem strada s-o vedem, ţinuse cu tot dinadinsul să mă cunoască, să mă primească chiar dumneaei, un om de vază ca mine trebuia întâmpinat cu tot dichisul, nu se făcea să ne întâlnim într-o cameră prăpădită de bloc, vila era cea mai nimerită. Abia mă stăpâneam să nu-i spun că am şi alte treburi decât să mestec fursecuri şi să înşir politeţuri

toată ziua. Dar atâtea salamanlâcuri îmi era imposibil să refuz.

Dorel, care mă însoțea peste tot ca un prieten credincios, înmărmurise. Nu-i venea să creadă că a dat norocul peste el și, după ce-o sorbise din ochi pe femeia aceea, avea s-o vadă alături în carne și oase, s-o atingă dacă voia, așa, ca din întâmplare. Tinerelul chel i-a spulberat speranța, la șefa lui n-o să meargă decât cu mine, acceptase până acum să ne vadă împreună, puteam fi prea vechi prieteni și îi era recunoscător lui Dorel că mă adusese în fond, dar unele drumuri îi erau închise. Demn, Dorel n-a insistat, o să mă aștepte în taxi, înțelegea și el că unele recompense sunt numai pentru premianți.

Doamna Carmen era o femeie împlinită. Înaltă, blondă, cu ochii verzi, îmbrăcată după ultima modă, cu inele pe toate degetele, emanând o boare de parfum ameţitor și scump. Mult mai seducătoare decât la adunarea din fosta sală de cinema. Râdea dându-și capul pe spate și dezvelindu-și dinții strălucitori la fiecare vorbă de-a mea, de parcă aș fi fost comicul cel mai vestit din lume. Radia bună dispoziție și te făcea să crezi că viața merită trăită. N-aveai cum să i te împotrivești. În câteva clipe mi-a fost limpede că voia să mă vrăjească, cum făcuse și cu ceilalți, dar nu înțelegeam de ce.

Regreta nespus că nu știuse mai dinainte de vizita mea, tinerelul, pe care am aflat că-l chema Siminică, avea o enormă vină c-o anunțase în ultima clipă, avea un program foarte încărcat, nu și-l mai putea schimba, oricât ar fi dorit. Era încântată să cunoască o celebritate ca mine, cu care voia neapărat să stea de vorbă pe îndelete. Mă ruga, mă implora să revin a doua zi, la orice ora voiam, îmi va sta la dispoziție cu toate informațiile privind fondul. Nu i le cerusem, dar ar fi fost o mitocănie să-i spun că nu mă interesează și să-i refuz amabilitatea. Înainte să apuc să zic și eu ceva, cât de politicos mă ducea mintea, îmi și făcuse programul:

– Ne vedem mâine, la prânz, nu-i aşa? Promiteţi-mi, domnule Greuceanu! Nu se poate să-mi refuzaţi invitaţia! Abia aştept. Acum vă las pe mâinile lui Siminică, în care puteţi avea deplină încredere.

Într-o clipă dispăruse, lăsând în urmă doar boarea persistentă de parfum ameţitor şi scump.

Avea mare experienţă!

6.

Până la urmă, vizita scurtă a fost şi spre norocul meu. Vorbele şi parfumul Doamnei Carmen parcă-l vrăjiseră pe tinerelul Siminică. Nu scosese un cuvânt cât am rămas în livingul enorm, cu perete de sticlă către o grădină japoneză unde susura un izvor printre bolovani şi tufe de rododendroni. Iar acum parcă nu mai ştia ce să-mi spună. Era clar că era atât de îndrăgostit de frumoasa doamnă, că Dexul devenea pentru el, instantaneu, o carte cu pagini albe. La fel păţise şi Dorel.

Am profitat să-i pun eu întrebările care mă frământau, îmi răspundea ca un robot, nici nu cred că realiza ce face.

Fusese ideea Doamnei Carmen, o lansase cu un an în urmă într-un oraş mare din Ardeal, năvălise lumea peste aşteptări, au ieşit câştiguri nesperate, de toate părţile. Au fost nevoiţi să închidă când şi-a băgat coada un şmecher de-al locului, care nu suporta să vină să ia crema o muiere din Regat. A făcut pe naiba-n patru până a convins-o să-i vândă lui jocul, pentru că, în fond, asta era, un joc piramidal în care n-are cum să câştige toată lumea.

Tinerelul şi-a dat seama, în ameţeala lui, că a spus cam prea multe şi s-a străduit s-o dreagă: ei aşa îi zic, joc, chiar seamănă cu un joc, dar e o afacere cât se poate de serioasă, câştigă lumea ca la balamuc! L-am lăsat să mai depene

aiureli și l-am readus la escapada transilvană a amorului lui. A căzut din nou în transă.

Doamna Carmen s-a lăsat greu, își scria tinerelul majusculele, a plâns tot timpul cât a negociat cu șmecherul local, care s-a înduioșat și i-a plătit cât a cerut, mai mult decât ar fi obținut într-un an dacă rămânea acolo. Dar bocetele alea erau de ochii lumii. Doamna Carmen intuise că nu prea mai avea cine să se-nscrie în fond și tot avea să închidă. Așa că retragerea și vânzarea au fost un succes, pentru că s-au petrecut în plină glorie.

Toate astea mi le va spune și Doamna Carmen, credea Siminică, era convins că el nu-mi dezvăluia nici un secret, dar era de preferat să mă prefac că nu le știu de la el, Doamnei Carmen îi place să facă surprize celor din jur și nu-i place să vorbească alții în locul dumneaei. L-am asigurat pe tânărul îndrăgostit pe care-l luase gura pe dinainte să nu-și facă nicio grijă, pește voi fi, chiar mai rău, și gura mea pecetluită pentru totdeauna va rămâne.

– Așa să fie, mai spuse visător tânărul îndrăgostit. Mai ales acuma, când e-n doliu, nu se face să-i mai producem o durere.

M-am arătat atât de nedumerit, părea o femeie fericită de tot ce i se întâmplă, încât a continuat:

– Nu știați că soțul ei abia a fost înmormântat? N-ați auzit de dispariția omului de afaceri Matache Cel Mic?

Astea da noutate și informație!

Tânărul ori era prost, ori cu totul neinformat, grav pentru meseria în care dorea să exceleze. Ori poate nu citea deloc ziarele și nici nu pleca urechea la bârfa lumii. Altfel nu văd cum să nu fi făcut legătura între Greuceanu și omul de afaceri a cărui dispariție o deplângea, că doar vorbise tot orașul. Norocul meu.

Îmi era de ajuns ce-mi spusese, știam în ce intrasem și mai ales la ce să m-aștept.

7.

Sunt un domn, chiar dacă n-am sânge albastru şi n-am urmat şcoala de bune maniere, mai ştiu şi eu cum să mă port! Nu era să las o doamnă să aştepte, aşa că, fără nici un minut întârziere, m-am înfiinţat la uşa vilei. Ceva îmi spunea că e mai bine să mă duc acolo fără Dorel, aşa că nu i-am spus ce am de gând. O fată-n casă îmi deschise cu un aer plictisit şi mă invită să-ncalţ nişte târlici, să nu stric parchetul care strălucea.

Am dat cu ochii de distinsa doamnă mai repede decât mă aşteptam, era în mijlocul camerei prin peretele căreia vedeam izvorul japonez. Îmbrăcată într-o rochie roşie, atât de subţire că întrezăream întreaga bogăţie de pe dedesubt, încălţată cu pantofi negri cu tocuri ascuţite şi înalte de-o palmă. Cred că am roşit şi a ştiut asta.

– Vai, domnule Greuceanu, tare bine-mi pare că ai venit! Şi pe dumneata te-a pus fata asta-n casă să-ţi încalţi târlicii? N-o pot dezvăţa cu nici un chip să nu le ceară asta oaspeţilor.

– Dar, doamnă, protestă fătuca, n-aţi spus dumneavoastră să nu-i las pe mitocanii ăştia cu pantofii împuţiţi să ne calce parchetul?

– Vai, cum vorbeşti, fato! Cum să fi spus eu aşa ceva? Du-te, du-te, ai treabă! Îţi dai seama, domnule Greuceanu, că nu ştie ce să mai scornească, să se apere, dar n-o pot dezvăţa cu nici un chip! Aşa a-nvăţat la casa ei, la ţară...

– Îmi dau seama, m-am trezit îngăimând, în vreme ce mă aşezam, aproape împins, într-un fotoliu cu braţele ca nişte coapse de elefant. Şi de aceeaşi culoare.

– O cafea? Un suc? O apă? O dulceaţă? Un whisky? mă ademenea.

– Orice, nu alcool.

– Firește, firește, domnule Greuceanu. Dumneata muncești, trebuie să ai capul limpede, în vreme ce eu...

N-a mai continuat și ne-am trezit uitându-ne unul la altul. Avea privirile uimitor de albastre, cu gene atât de lungi, că mi se părea că aruncă umbre pe obraz când clipește. Clipea foarte des. Răspândea același parfum amețitor și scump. Nu arăta deloc a femeie încă în doliu.

S-a îndreptat legănat, abia ținându-se pe tocurile cui, spre un bufet din lemn de nuc, a luat o butelcă enormă cu lichid gălbui, a umplut un pahar cât toate zilele pe care l-a așezat pe măsuța din fața mea, pe o farfurie cu modele albăstrii. Când s-a aplecat, am simțit că mă afund într-o mare de parfum. Dacă nu ședeam, m-aș fi clătinat fără doar și poate.

Nu-și luase o clipă ochii de la mine.

S-a așezat de cealaltă parte a măsuței, într-un alt fotoliu, picior peste picior. Imaginea asta sigur am văzut-o în vreo revistă sau în filme. Spui despre ea că-i amețitoare.

– Doamnă...

– Zi-mi Carmen, domnul meu, nu vreau să mă îmbătrânești spunându-mi cum îmi spune toată lumea.

Cred că m-am fâstâcit, sigur m-am fâstâcit. M-am enervat, nu e genul meu de reacție. Eram convins că rezist mai mult tentațiilor. A observat și asta. Am început să mă întreb asupra rostului prezenței mele în acea casă.

– Insist, domnule.

N-am răspuns.

Fără vreo introducere, a început să-mi vorbească despre viața unei femei singure, chinul menținerii unei afaceri în lumea de hiene a bărbaților, adversitățile care o pândesc la tot pasul, nevoia să se sprijine pe cineva de încredere, pe o mână puternică și o minte ascuțită de răzbătător. Nimic despre vreo căsătorie, sau despre vreun soț abia dispărut. Înțelegeam și nu prea unde bate. Abia mă întâlnise, nu putea să-mi facă declarații, decât dacă avea un interes, dacă urmărea ceva și nu putea urmări ceva decât dacă și plănuise acel lucru.

Mă abţineam cu greu să nu fabulez.

Nu trebuia să mă las ameţit de parfumul îmbătător, mi-am repetat de câteva ori. Nu-mi era uşor. Nu cred să mai fi stat vreodată de vorbă, şi atât de aproape, cu o femeie atât de frumoasă.

Cred că norocul meu a fost o melodie pe care nu reuşeam s-o recunosc.

– Telefoanele astea, a izbucnit frumoasa, te deranjează în cele mai intime situaţii! Nu poate fi decât o chestiune de afaceri, mă vei ierta că răspund.

A trecut în altă încăpere. Îi auzeam glasul răstindu-se la cineva, nu înţelegeam ce spune, dar era prea evident nemulţumită, p-ormă din ce în ce mai furioasă, aproape că striga să se facă cum hotărâse ea.

M-am ridicat dintre coapsele elefantului şi am alunecat pe târlici până la peretele de sticlă, să mă uit la izvorul care susura printre bolovani mari de granit. Nu mai văzusem grădină japoneză.

Atras de o reflexie în peretele de geam, am întors capul şi am zărit deasupra grinzii o cameră minusculă. Am privit mai atent încăperea. Sigur erau mai multe, în diferite colţuri, minuscule, vârâte în stucatură sau printre frunzele florilor din ghivece, nu le băgai în seamă nici dacă erai expert. Cine le aşezase acolo, era de meserie. Dacă existau camere, însemna că se înregistra totul. Nu-mi era greu să-mi dau seama cu ce scop. Dintr-odată, vila fermecătoare mi s-a părut cuib de vipere.

Frumoasa s-a întors mai înainte să depistez toate camerele.

8.

Mi-am târşâit târlicii înapoi la elefantul meu şi am aşteptat să continue.

– Ce spuneam? a întrebat.

Părea că o tulburase și o nemulțumise profund convorbirea telefonică, nu mai era în apele ei. Din atmosfera pe care se străduise s-o creeze înainte, nu mai rămăsese decât parfumul ameţitor și scump.

– Cât de greu e să reziști într-o afacere, doamnă Matache, am zis eu.

A tresărit violent, parcă o lovisem în moalele capului și masca de frumusețe s-a făcut țăndări. Adică era frumoasă în continuare, dar dispăruseră blândețea și neajutorarea, trăsăturile îi erau dure.

– Știi cine sunt, a zis.

– Firește.

– Știi și ce vreau?

– Nu știu.

– Ar trebui să știi! Orașul ăsta nu poate trăi fără mine! Așa că ai grijă!

Nu prea aveam ce să răspund. Rotițele mi se învârteau de nu le vedeam. M-am gândit că undeva, în aceeași casă, altcineva urmărește și imaginile, și convorbirea noastră pe un ecran și înregistrează totul. Că am fost chemat special, nu de ochii mei frumoși. Cu un scop. Femeia asta în stare să conceapă și să conducă un joc piramidal, care să ademenească lumea ca o livadă parfumată, se gândise cum să mă atragă și pe mine într-o cursă. Nu-i păsa decât de succesul ei. Nu-i păsa nici de bărbatu-său abia dispărut, sau poate pentru el făcea totul. În casa ei, îmbrăcată provocator, se aștepta să-mi pierd mințile și să devin agresiv. Cineva poate fusese instruit să aștepte s-o salveze, la momentul potrivit. Înregistrarea urma să fie trimisă tuturor, îmi pierdeam slujba, onoarea, credibilitatea, în mod sigur mi se deschidea un proces de agresare și mai ajungeam și la pârnaie. Se găsesc avocați care să nu te lase liber și pentru vini mai mărunte. Dacă nu-mi pierdeam mințile la vederea ei, avea fără doar și poate alt plan, care să ducă la același final.

M-a rupt cu brutalitate din șirul deducțiilor care nu duraseră mai mult de câteva secunde.

– Ce cauți aici?

– M-ați invitat, doamnă.

– Asta știu. Dar ce cauți în preajma mea?

– E o-ntâmplare.

– Nu te cred! Mă urmărești. Nu pot ierta că mi-ai omorât bărbatul.

– M-am apărat și a fost un accident.

– L-ai ucis! a strigat, nelăsându-mă să continui. Crezi că te pot lăsa nepedpsit?

Simțeam că se-ngroașă gluma. Răzbunarea poate fi o armă de temut, n-o întâlnisem până acum. Trebuia să-i răspund cu armele ei, dacă nu voiam să fiu încălecat. Cine știe cine mă aștepta la ieșire sau pe cine avea să cheme sau chemase deja să-mi facă de petrecanie. Nu părea atât de proastă încât să mă omoare în propria ei casă, dar era destul de furioasă încât să facă o greșeală.

Trebuia să atac pe propriu-i teren, s-o fac să se apere.

– Cum e cu jocul? am întrebat pe neașteptate.

– Ce joc?

Îi tremurau imperceptibil buzele și clipea foarte des din genele-i ca niște pene, dar acum nu mai voia să mă amețească.

– Fondul Caritatea, am spus. Numai caritate nu e.

– E absolut legal, toată lumea e mulțumită.

– Cât timp?

– Asta n-am de unde să știu. Dacă lumea contribuie, n-are sfârșit.

Am râs și a enervat-o.

– Asta urmărești.

– Și asta, am spus. Nu vreau să fie lumea păcălită din nou.

– Ce vrei să spui?

– Știu cum a fost la Cluj.

Izbisem în plin. Nu înțelegea cum de știu, nu știa cât știu. Eram un pericol, dar era obișnuită să înfrunte pericolele. Era tare. A replicat.

– N-ai ce să-mi faci. Lumea a fost mulțumită, m-am retras la timp. Și pe urmă, ești implicat, domnule.

Încerca să lovească și ea. Nu trebuia s-o las.

– Cum adică?

– Ești pe listele de plată, printre favoriți. Se știe. Cine nu știe, poate consulta actele. O să fac să afle tot orașul. M-ai ajutat să atrag oamenii. Dacă îndrăznește cineva să mă înfunde, te trag după mine. N-o să pierd o afacere atât de frumoasă pentru gloria dumitale.

Nu cred că se mai uitase la cineva în ultima vreme cu atâta ură. Am râs din nou, doar s-o derutez. S-a enervat și mai tare.

Simțeam că e momentul să mă retrag, putea face un semn să apară cel pregătit să mă lovească.

Nu trebuia să-i dau timp.

Nu trebuia să mai omor pe altcineva.

Mi-am scos târlicii și m-am îndreptat spre ușă călcând apăsat pe parchetul gălbui.

– Ieși cu pantofii tăi împuțiți de pe parchetul meu! a strigat.

Biata fată în casă avusese dreptate.

Am ieșit cât am putut de repede. Ușa s-a închis cu un clinchet discret.

În spatele meu s-a auzit un strigăt furios:

– De ce dracu' n-ai apărut mai devreme?

Puteam să-mi închipui cu cine vorbește.

9.

Îmi place când lucrurile se precipită, au viață.

I-am spus fără întârziere șefului meu ce aflasem. Ce intuiam, mai ales.

– Să mă bazez pe intuiția ta? m-a întrebat. Nu m-arunci într-o cacialma, după care să se repeadă la mine o armată de avocați gata să-mi sugă tot sângele?

– Așa mă știi, șefu'?

I-am spus să facă rost de un mandat de percheziție și să trimită o echipă la adresa vecină cu viloiul lui Prâslea Matache. Ar trebui să găsească acolo hârtii despre fondul care a-nnebunit orașul, care or s-o-nfunde și pe nevastă-sa. Ea se afla în fruntea bucatelor.

Cu jumătate de gură, i-am spus că o să dea și de numele meu pe listele pe care le vor ridica. Nu puteam să-i înfund altfel, dacă nu mă implicam.

– Lasă asta în seama mea, a zis.

M-am dus să mă culc, eram mort de oboseală. Nu dormisem de câteva nopți. Nu era treaba mea să arestez gangsteri, nu voiam să-mi calc colegii peste degete, să spună iar vreunul că prea mă vâr în față să mă dau mare.

Înainte să adorm, l-am căutat pe Dorel și i-am spus că fondul era o escrocherie și-o să se spargă-n mii de bucăți.

– Fugi d-aicea, Greucene, n-ai văzut cum au câștigat unii?

– Ai face bine să mă crezi!

– Și cu banii mei ce se-ntâmplă?

Nu știam ce să-i spun.

– Și cu casa mea?

– Mai bine-acuma, decât să mai bagi alți bani.

L-am auzit înjurând, în timp ce închideam.

A doua zi a ieșit un scandal monstru. Tinerelul chel aflase, nu se știe cum, de o descindere a poliției și l-au surprins distrugând acte. Numai bun să fie înfundat. L-au ridicat nu numai pe el, ci și pe contabil și pe încă vreo câțiva bodigarzi. Frumoasa Carmen Matache nu mai era în vila ei cu grădină japoneză. Fata în casă le spusese polițiștilor că a plecat în vacanță. A fost o întâmplare că a depistat-o un polițist de la circulație la ieșirea din oraș, unde tocmai se instalase un radar. Depășise viteza legală cu vreo treizeci de kilometri și-l înjurase pe polițistul care i-a cerut actele. Au dus-o la secție. În mai puțin de două ore un avocat a scos-o pe cauțiune. Nici n-apucaseră s-o întrebe de jocul piramidal, ăia care-o duseseră acolo nu făcuseră legătura. Până să se dezmeticească poliția, dispăruse iar. Oricum,

se stabilise o anchetă la poliție, nimeni nu înțelegea cum de știuse tinerelul de descindere. Cine știe ce mere putrede se ascund acolo...

Nici nu se luminase bine de ziuă și orașul aflase că Fondul Caritatea nu era decât o înșelătorie care se prăbușise. Câteva mii de oameni care își depuseseră economiile în fond s-au adunat în fața sediului provizoriu, blocând strada și cerându-și cu furie banii înapoi. Habar n-am dacă era și Dorel printre ei. Nu-mi răspundea la telefon.

Poliția n-avea de ce să se grăbească. A dat-o pe Carmen Matache în urmărire generală și le-a cerut celor câtorva mii de oameni să depună plângeri. Dacă aveau s-o prindă, nu putea să scape.

Au fost mulți sceptici care n-au făcut nici o plângere.

– E pierdere de vreme, dom'le. Am mai pățit-o o dată, în nouăzeci și ceva. Un ban n-am văzut! Parcă văz că e la fel...

10.

Colegul meu de arhivă e din ce în ce mai curios.

Nu mai vrea să-și termine liceul la seral, spune că-i efort în zadar, nu vezi în dreapta și-n stânga cum ajung în frunte ăia care de-abia știu să scrie? Îi zic degeaba că ăia dorm pe saltele cu bani, nu ca el. Poate dă norocul și peste mine, Greucene! Ce-mi trebuie atâta carte?

E din ce în ce mai curios, vrea să știe cum de-am reușit eu să ajung peste noapte personaj de bârfă la bere. Unde se duce, nu neapărat cu colegii de la circulație sau de la crime sau de la droguri, ajunge vorba la isprăvile mele, nici despre șefu' ăl mare nu se vorbește atâta! Înțelege și el că am avut noroc chior și-am dat de-o pistă care i-a înfundat pe frații Matache, treaba-i treabă, succesu-i succes. Dar lucrurile se liniștiseră întrucâtva, a văzut că-s om la locu'

meu, nu mă bat cu pumnii-n piept pentru-o reușită la care, să recunoaștem, nici măcar nu fusesem singur, erau atâția care puseseră umărul că n-avea el degete să-i numere!

Și, dintr-odată, iar sar în față, iar se vorbește despre mine.

– Ce se vorbește? întreb eu curios.

– Parcă nu știi! Zice lumea c-ai prins-o pe nevasta lui Matache ăl Mic.

– N-am prins-o.

– Nu chiar c-ai prins-o, dar e ca și cum, ești pe urmele ei. Da' mai mult nu-nțeleg chestia ailaltă, cu fondul, cic-ai găsit acte care arată că-i o escrocherie și muierea păpa toți banii. Sau aproape toți. C-ai descoperit asta, îmi place. Tocmai mă întrebam și eu, să bag niște bani în joc, să nu bag? Dacă mă hotărăsc prea târziu și-mi vine rândul la sfântu-așteaptă? Uite că m-am lămurit. Însă nu pricep cum se lipesc toate de tine. De ce n-am dat eu peste actele alea? Sau altu', sau altu'? De ce tot tu?

– O-ntâmplare, măi, Fănică.

– A dracu'ntâmplare, numai la tine trage! Cu ce-oi fi tu mai breaz? Și p-ormă toată lumea vorbește de tine, știe cine ești, te salută pe stradă, se-ntreabă ce-oi mai fi făcând, ce-oi mai fi meșterind.

– Parcă mă-ncălzește cu ceva!

– Pe mine m-ar încălzi. M-aș umfla în pene de mama focului! Parcă-i de colea să te știe lumea!

– Îți spun eu, nici o scofală!

– Și p-ormă sunt sigur că nu stai locului. Nu știu de ce cred asta. Nu stai tu liniștit la arhiva asta, e floare la ureche pentru tine. Sigur coci ceva.

– Nu coc nimic, măi, Fănică. Nu-i mare brânză să fii cum sunt. Închipuie-ți că dorm iepurește și mă uit atent la toți cu care-mi încurc pașii, odată scoate unul șișu' și mi-l vâră-n burtă, ca să ia banii puși pe capul meu. Trebuie să fiu mereu pe fază.

– La asta m-am gândit și eu. N-aș vrea să fiu în pielea ta. Da' p-ormă îmi zic că până și asta e-o chestie, te știe

lumea și, dacă te spintecă unul, te plânge tot orașul. Nici primar să fii și n-ai succesul ăsta...

Aud că primarul e atent la ce se-ntâmplă. Le-a cerut consilierilor să aprobe de urgență un fond de premiere pentru poliția comunitară. Șeful cel mare a primit o strângere de mână, șeful meu direct – două strângeri de mână. Pe mine nu m-au chemat la primărie. Șeful meu direct a ținut să-mi explice: nu vrea să mă expună. L-am liniștit, nu țineam să merg, nici nu m-aș fi dus, chiar dacă părea impolitețe.

Am adus vorba de bani.

– Ce bani? s-a interesat el, de parcă nu știa.

– Știi c-am băgat în fondul ăla banii pe care-i strânsesem să-mi schimb hârbul.

– O să-i primești înapoi când o să despăgubească pe toată lumea.

– Adică niciodată.

– Nu fi și tu atât de pesimist!

– M-am gândit că poate din fondul ăla de la primărie acopăr ceva din pierdere.

– M-am gândit și eu la asta, spuse șeful, le-am zis, au sărit ca arși, prima-i pentru toată lumea, nu pentru unul! Nu l-a pus nimeni pe Greuceanu să-și bage banii-n jocu' ăla și-acuma să ne ia bănuțu'! N-ai cum să-i convingi că dacă nu erai tu, nu vedeau ei vreun sfanț. N-am chef să iasă scandal. O s-o scoatem la capăt altfel.

Nu mă așteptam la altceva, îi zisesem de bani la plezneală, poate s-or mai fi schimbat lucrurile de la cum le știam. Aiurea! O să mă mai târâi cu hârbul cât s-o putea.

Ziaristul care a scris despre frații Matache a venit din Capitală să mă vadă. Vrea un interviu în exclusivitate. I-am spus să mă slăbească, mi-o fi el simpatic și mi-o fi fost de folos, dar n-am de gând să ajung vedetă.

– Ești vedetă! a replicat el.

– Atunci îmi e destul, am spus.

– Două întrebări totuși am, n-o să public răspunsul. Ți-e teamă?

M-am uitat lung la el, nu era prost deloc. Dar cum să-i spun că-mi ţâţâie fundul şi că mi-e teamă de fiecare dată când ies din casă? Ar trebui să ştie. Cum să-i vorbesc despre asta? Cine n-ar simţi la fel în locul meu? Numai proştii-s viteji fără să le fie frică.

A continuat, văzând că tac:

– Ştii bine că nu s-a terminat. Mai e mult până la sfârşitul poveştii. Vreau să-mi spui numai mie, la sfârşit, ce-a fost.

Am ridicat din umeri. Înţeleagă ce vrea. Cine ştie dacă ajung la vreun sfârşit...

11.

Ar trebui să m-apuc să citesc povestea, să văd câte se brodesc ca acolo. Mi-a citit-o maică-mea când eram mic, dar e o viaţă de-atunci, am uitat tot. Ce-mi amintesc e că-l călăreau pe bietul Greuceanu până-l cocoşau.

Dacă stau să mă gândesc bine, va trebui să fac faţă curând unei noi încercări. Mai am mult până să scap de necaz. Fraţii Matache au fost trei. Fiecare avea câte-o nevastă, care de care mai afurisită.

– Numai Prâslea şi Cel Mijlociu, mă corectează Dorel. Celui Mare i-a murit nevasta demult. De-atunci a rămas cam scrântit, vorbeşte-n dodii şi susţine că totul e-al lui, chiar şi averile făcute de fraţi.

O fi ştiind el ceva. Rămân două neveste. De una am scăpat. Dacă şi-a doua are aceeaşi dorinţă de răzbunare ca surata ei, om m-am făcut! Mă va căuta şi-n gaură de şarpe, când o să-mi fie lumea mai dragă. Nu-l mai pun la socoteală pe tartorele ăl bătrân, tatăl celor trei fraţi. Lumea zice că a jurat să-mi scoată el singur inima cu ghearele, dacă nu s-o învrednici careva să-mi vină de petrecanie înainte şi să mă scutească de chin. Cum ar fi, o să trebuiască să-i

înfrunt și p-ăștia. E prea târziu să mă-ntreb cine m-a pus să mă vâr în poveste. Alunec mai departe nici nu știu cum, asta mi-e sortit.

Dorel a ținut mereu legătura cu Gheorghiță, prietenul din copilărie care a ajuns mecanic de locomotivă. Erau să se-nsoare cu două surori gemene, niște blonde zăpăcite care-au fugit în lume cu vreo trei săptămâni înainte de nunțile programate în aceeași zi, la aceeași biserică. Nu s-a mai auzit de ele, or mai trăi, n-or mai trăi, or mai fi, n-or mai fi în țară. Gheorghiță s-a consolat repede, în mai puțin de-o jumătate de an chiar s-a însurat, are acuma și trei copii, dar lui Dorel i-a rămas inima la geamăna lui și holtei e și azi. Spune că, la câte-o băutură, Gheorghiță i se plânge c-a fost un prost, mai bine rămânea și el holtei, dar e prea târziu să mai schimbe ceva. A fost, de când îl știu, mai tolomac, îl conduceau alții, până să ia o hotărâre de unul singur, trecea momentul, nu mai avea ce alege. Trăiește tot în casa lui tată-su, cu familia și familia soră-sii, alte cinci suflete, și tot sărac e și cu frica lui Dumnezeu. Nu prea mai vede pe nimeni în afară de Dorel, e convins că lumea râde de el că nu s-a descurcat în viață, nu știe decât serviciu și casă, serviciu și casă.

La o bere, de curând, l-a rugat pe Dorel să mă consulte într-o problemă, n-are curajul să mă revadă el după atâția ani, am ajuns mare, ditamai polițistul de care vorbește toată lumea, nu se cade să vină și el pe capul meu. N-ai cum să-l convingi să gândească altfel, dacă i-a intrat asta-n cap.

Se teme să nu fi intrat în vreun pocinog pentru niște amărâți de bani. În partea de est a orașului sunt niște linii ferate uitate de lume, pe care n-a mai circulat vreun tren de trei decenii. Se termină într-un fost depozit al rafinăriei, nu l-a mai reconstruit nimeni după ce fusese bombardat la război, americanii cu bani plecaseră și rafinăria – națională. Nimeni nu se-ncumetă să se ducă acolo, mulți ani tot cartierul din apropiere își arunca hoiturile, pute de

trăsnește, când bate vântul dinspre est intri-n casă, să nu-ți vină rău.

I-a cerut unul într-o zi să ducă acolo niște butoaie vechi, nu-l privea pe el aprobarea să scoată locomotiva și un vagon, două de marfă, el trebuia doar să le ducă. Primea pentru asta leafa pe-o lună, numai să-și țină gura. Cum să nu fie de acord?! A făcut două curse pe liniile dezafectate, îi era inima cât un purice, să nu-i sară roțile de pe șine, e periculos rău! Au urcat și au dat jos butoaiele cu o macara pe care o așezaseră pe unul dintre vagoane.

I-au dat bănuțul, a fost în regulă. Dar după vreo săptămână i-au cerut să mai facă o cursă și pe urmă încă una. Și atunci a mirosit c-ar fi ceva în neregulă, prea se fereau cu toții, i-au cerut să ducă butoaiele noaptea, se nimeriseră și două nopți negre, fără stele, îți vârai degetele-n ochi.

Într-una din nopțile astea, s-a defectat macaraua, era una improvizată, sau veche, n-are de unde ști, a scăpat din clești un butoi care a pocnit de pământ, a-nceput să curgă ceva puturos la culme și ăi de supravegheau înjurau de mama focului și le cereau salahorilor să nu atingă nimic. După aia, i-au mai zis să facă un transport, i-a refuzat. Or să se descurce ei, i-au spus. Dar l-au plătit ca și cum ar fi făcut transportul și asta chiar l-a pus pe gânduri.

Nu vrea să aibă încurcături, s-a gândit că e mai bine să-i spună lui Greuceanu totul, el o să știe ce să facă, și pe vremuri, când băteau mingea pe maidan, știa.

– Fă ceva, să-l liniștești, spunea Dorel.

12.

Nu-i frumos să-mi uit prietenii cu care am bătut maidanul. Mi-am făcut timp să văd ce-i cu depozitul ăla. Dorel a insistat să meargă cu mine.

– Dacă te-ntâlnești pe drum, de unul singur, cu nevasta lui Matache? Ai nevoie de ajutor.

Am râs, dar l-am lăsat să mă ducă până aproape. Și să m-aștepte.

Depozitul era mai distrus decât îmi închipuiam din vorbele lui Dorel. Trăiam de-o viață în orașul ăsta și nu-l văzusem niciodată, nu cred că știam că există. Peste ruinele de rezervoare roase de rugină, cioturile de ziduri rămase de la bombardament, acoperite de pământ, arbuști și bălării, traverse și linii ferate interioare, vecinii de mahala aruncaseră an de an gunoaie, moloz, hoituri. Nici la groapa de gunoi a orașului nu cred că era mai mare împuțiciune. Culmea, mi se părea că toată mizeria asta era îngrădită și nu părea ca sârma ghimpată să fie și ea de la război.

Am dat să m-apropii și, ca din pământ, a răsărit din pământ o matahală cu fruntea teșită, pumni cât capul meu și brațe enorme dezgolite, să se vadă tatuajele monstruoase care acopereau fiecare centimetru de piele tuciurie. Cu prune în gură, că abia-l înțelegeam, mi-a spus răstit că-i proprietate particulară și să mă car dracului, dacă nu vreau să am de-a face cu el. Nu trebuia să mă gândesc mult că nu voiam să am de-a face.

Am făcut cale-ntoarsă.

Tot drumul de întoarcere, Dorel nu m-a scăpat o clipă din întrebări:

– Ei? Ei? Ce-ai aflat?

Nu mă credea că n-am ce să-i spun.

Puteam să mă interesez cine a pus mâna pe ruinele alea, că le-a cumpărat sau închiriat, și să aflu ce-are de gând să facă acolo. Unde-s tipi dintr-ăștia plini de tatuaje, aproape sigur e și-o afacere necurată.

Dar să nu mă grăbesc cu concluziile, încă nu știu nimic.

13.

De la un timp, primesc zilnic câte o invitație la inaugurarea marelui centru comercial „La tot cartieru'". Se deschide spre una dintre marginile orașului, e al treilea de felul său. Celelalte două au înnebunit lumea și au dat peste cap comerțul orașului. Găsești numai produse alimentare, dar tot ce vrei, la prețuri incredibil de mici. Cele mai multe, dacă nu toate, sunt de import, fel și fel de nume, fel și fel de firme, n-am auzit nici măcar de jumătate dintre ele, nimeni din oraș n-a auzit, nici chiar cei care stau ziulica întreagă cu nasu-n reviste străine.

Nu știu cine insistă să merg acolo, invitația e semnată de „președintele grupului", Maria Magdalena Vasiliu, n-am mai întâlnit numele ăsta. Dacă-l întreb pe Fănică, se uită la mine cu ochi goi, dacă-l întreb pe șefu', ridică din umeri, nu l-a interesat lumea bună a orașului, mai ales asta nouă, deși ar fi trebuit să-i știe pe toți. Nu mă văd printre personalitățile orașului, ăl de-a trimis invitația o fi luat numele din ziare, cine apare în presă e automat un personaj important.

Mă duc, n-am ce pierde, să văd și eu minunea, să cumpăr la cel mai mic preț din lume orice-mi doresc. Trebuie să fie o șmecherie la mijloc, altfel s-ar fi gândit și alții înainte. Pe unde au apărut celelalte două magazine, concurența a dat faliment, pe o rază de kilometri, oamenii nu cumpără decât de la „La tot cartieru'".

Lume ca la bâlci, te călcai pe picioare, taioare de toate culorile, rochii înflorate, pălării, costume la unul și două rânduri, la trei și patru nasturi, parfumuri, muzică în surdină, mănunchiuri de baloane colorate atârnând din tavan, banere colorate, fete în mini-jupe roșii purtând tăvi cu sandvișuri cât unghia, băieți cu cămăși portocalii și

papioane, cu tăvi cu băuturi pentru toate gusturile și vârstele, năduşeală, aer condiționat, lumină orbitoare.

Discursuri scurte, câteva fraze, cu tema „viitorul e al cartierului" aplaudate frenetic, în timp ce baloanele colorate desprinse din tavan de o mână nevăzută pluteau deasupra invitaților, unele se spărgeau speriind inimi delicate. Anunțul programului, bufet suedez pentru toată lumea, tombolă gratuită până la epuizarea tuturor produselor, oricât de costisitoare, din nou aplauze frenetice, din nou muzica în surdină, numai Leonard Cohen, înregistrări splendide din concerte cu cântece de iubire, zâmbete șăgalnice, rochii care ondulează pe șolduri în mișcări de dans abia percepute și cu greu reținute.

Mai rafinată nu cred că putea fi o asemenea sindrofie. Cine o organizase era un maestru în captarea publicului.

– Îmi pare bine că ați putut veni, domnule Greuceanu! Voiam neapărat să vă întâlnesc!

Lângă mine se oprise o femeie înaltă, subțire, cu ochii negri, cu un păr de antracit unduindu-i-se pe umerii goi, la fiecare mișcare, îmbrăcată într-o rochie sidefie. Mai simțisem de curând parfumul pe care-l răspândea, nu reușeam să-mi amintesc când.

Mi-a întins mâna.

– Sunt Maria Magdalena Vasiliu.

Avea o voce gravă, care contrasta cu fragilitatea aparentă a trupului.

– Nu mă cunoașteți, a continuat. Mi-am păstrat numele de fată. Numele soțului meu mort este Cristea Matache. Acest nume vă spune destul, nu-i așa?

În mod sigur am tresărit, nu mă așteptam la asemenea surpriză.

– Vă mulțumesc pentru invitație, am îngăimat, neștiind ce să spun.

Brusc am realizat că era parfumul cumnatei ei, acum căutată de poliție. Un parfum de familie.

– Soțul meu mort, a repetat femeia, să fie sigură că am înțeles mesajul. Voiam să vă cunosc și să vă spun că nu vă

iert. Nu suntem în filme sau în romane polițiste să trimit pe cineva să vă împuște pe stradă și n-am să scot pistolul să vi-l descarc în piept, aș ajunge ca proasta la pușcărie. Nici măcar Cristea, cât a fost el de mare, nu merită să fac asta pentru el. O să găsesc alte metode. Să știi, însă, că o să te distrug!

Zâmbise tot timpul cât își vărsase veninul. Părea cea mai inofensivă discuție la o sindrofie cu sute de persoane. Femeia asta avea o stăpânire de sine și o forță cum nu mai întâlnisem. Pe loc am fost convins că poate răzbate în orice își propune. Gândul m-a cam tulburat. Nu era numai un adversar de temut, era de-a dreptul periculoasă. Habar n-aveam cum să mă port cu ea.

Înainte să apuc să-i răspund, orice, mi-a întins din nou mâna, ca unui partener de afaceri.

– Ne mai întâlnim, domnule Greuceanu. Pregătește-te!

Leonard Cohen cânta despre iubirea până la capătul lumii.

14.

Încâlcite mai sunt căile birocrației! Încerc să aflu cine stăpânește fostul depozit al rafinăriei. Norocul meu este că m-am obișnuit cu actele, dosarele, hârțoagele, știu cum sunt alcătuite, unde să caut, cărui serviciu să-i cer informații, cum să-i conving să mi le dea. Nimeni n-o să-ți spună ceva pentru că dorești asta. Trebuie să-i convingi sau să le ceară cineva cu mare putere. Poate chiar să-i amenințI. Uneori le e lene să caute. De cele mai multe ori așteaptă ceva în schimb, un cadou, o atenție, un serviciu. Alteori acoperă pe cineva, ori știu că dosarele nu sunt în regulă, nu se pot face de râs că le-au acceptat, le fac rătăcite, pierdute, poate renunți. Eu nu renunț niciodată.

– Măi, Greucene, crezi că numai să aflu ce-mi ceri tu am eu pe cap? Mai ai și tu răbdare!

Până la urmă aflu. Unei fundații de caritate, veche de câțiva ani, i s-a concesionat fostul depozit și terenul din jur. N-auzisem de ea, nu-mi spune nimic numele. Organizațiile non-profit nu prea ajung pe lista fărădelegilor, n-aveam cum s-o fi întâlnit.

A apărut prin comasarea altor două fundații, nici numele inițiatorilor nu-mi spun nimic, niște anonimi. Și-a propus să facă un parc de cercetări agricole. Până la cercetări va fi o munca de câțiva ani pentru curățat terenul. Autoritățile au fost încântate că se arată cineva interesat să facă ordine unde ele nu s-au învrednicit o viață. Autorizațiile au curs ca unse, mă interesează mai puțin dacă au și fost unse. Parcă văd că s-a trezit vreo minte de consilier, membru al cutărui partid, să laude din nou inițiativa particulară. Deocamdată, fundația a îngrădit spațiul și depozitează deșeuri. N-a interesat pe nimeni de unde le aduce. Nici nu se știe că aduce deșeuri, informația nu poate fi decât bârfă a concurenței nemiloase. Norocul meu că văzusem cu ochii mei.

M-am gândit că pentru un asemenea parc ai nevoie nu numai de aprobări din partea consilierilor primăriei, ci și de aprobări de la minister. Ți se cer 'jdemii de acte, cred că mai mult decât acte. Ești puternic dacă obții aprobarea.

Nu cred că pot afla repede tot ce vreau, am acces mai greoi la informațiile din Capitală. Îi dau de lucru și prietenului meu, ziaristul, poate-l interesează pentru un nou articol. E încântat. Când îi povestesc ce știu, miroase pe loc îmbârligături necurate. Îi sclipesc ochii. Dacă nu era ziarist, omul ăsta era bun de killer, îi place sângele și-l simte de la distanță. Se amuză când îi spun ce gândesc. Îmi răspunde că a trăit toată adolescența cu o bibliotecă de romane polițiste, doar așa uita ce e în jur. I-au intrat în sânge și acum îl ajută în meserie.

Se distrează, îmi povestește că e un subiect pe care l-a început cu vreun an în urmă, l-a abandonat pentru că nu

ducea nicăieri. Nu avea cazuri. Se prinsese că fundațiile apar ca ciupercile. Cineva trebuie să fi înțeles cât de mult și de repede poate profita din ele: legislație lejeră și precară, mărfuri fără taxe, construcții fără taxe, automobile fără taxe, bani care se spală ușor, nu rămân urme.

Scrisese despre o fundație care avea cinci sute de automobile primite sau aduse din străinătate, fără un ban, toate înregistrate pe numele ei, dar folosite de diverși, care le cumpăraseră în fapt, fără acte. Ideea fusese genială. Ancheta nu dusese la nimic. Fundația avea tot dreptul să dea în folosință cuiva automobilul ei, ca s-o ajute în activitate. Nimeni nu putea cere unei fundații să-și angajeze oameni pentru fel și fel de servicii. Cei care le făceau, le făceau benevol. Nimeni n-a vrut să întrebe ce activitate atât de intensă are fundația, dacă are nevoie de cinci sute de mașini.

Mă gândeam că mă va prinde iarna până voi afla ceva nou. Mi se părea prea întortocheat, prea închis totul. De unde să apuci un fir? Cum să fii sigur că e firul care duce undeva? Ziaristul m-a căutat neașteptat de repede. Era dezamăgit, dar ceva-ceva tot aflase.

Una dintre fundațiile care o inițiaseră pe cea cu parcul de cercetări era cea cu mașinile. Ăsta a fost norocul. Păstrase în computer toate informațiile, i-a fost ușor să meargă la vechile surse, să caute noutățile. Administratorul vechii fundații mirosise o primejdie, cu ani în urmă. Oficial, s-a îmbolnăvit, s-a retras și organizația sa își încetase activitatea. Transferase proprietățile uneia noi, care urma să se îngrijească nu doar de bătrâni, cum făcuse cea veche, ci și de copii, de floră montană, de mediu. Toate mașinile despre care scrisese ziaristul au fost donate sau vândute. Niciuna n-a mai reapărut. Niciuna nu era mai veche de doi ani, în mod sigur profiturile au fost uriașe.

Fundația nouă a obținut, împreună cu alte două organizații, și ele non-profit, concesionarea depozitului și a terenului înconjurător. Administratorul uneia dintre fundații e finul directorului de personal din ministerul Mediului. A semnat aprobarea cu două săptămâni înain-

tea ultimelor alegeri. După alegeri a fost înlocuit cu un alt director de personal care a întărit aprobarea, permițând fundației să aducă din străinătate utilaje de cercetare și îngrășăminte specifice. Nu s-a întrebat nimeni de ce fusese nevoie să se scrie în aprobare „îngrășăminte specifice". Ziaristul nu știe dacă există vreo relație de rudenie între directorul de personal și administrator, dar directorul i-a fost adjunct predecesorului său, chiar dacă face parte dintr-un alt partid. Îndată ce a părăsit ministerul, cel dintâi a fost cooptat în administrarea fundației. Firește, benevol, fără vreo renumerație.

Până acum, fundația n-a importat nici un utilaj agricol, dar pe numele ei au sosit în țară mai multe transporturi cu pesticide. Unul dintre camioane a fost oprit în vamă o săptămână, n-avea toate actele însoțitoare, care au sosit mult mai târziu. Și acestuia și celorlalte li s-au pierdut urma, intră atâtea sute de mii de transporturi în țară, n-are cine să le țină evidența tuturor, dacă serviciile nu sunt computerizate.

Ziaristul nu crede o iotă din ce i s-a spus. Mai crede că pesticidele din acte erau de fapt butoaie cu deșeuri toxice care au sfârșit ascunse în depozitul meu. Se câștigă colosal din afacerea asta, s-a mai întâmplat cu ani în urmă pe undeva lângă Sibiu sau Făgăraș, a izbucnit un scandal internațional când au fost descoperite butoaiele bombă. Firmele își vând unele altora butoaiele, într-un lanț că-i pierzi șirul și nu-i mai afli capătul, peste ani, când se descoperă că mediul a fost grav poluat. Ziaristul n-are nici o dovadă, dar la momentul pe care-l vom stabili poate declanșa un nou scandal, încât să se facă cercetări. Orice ar fi, e convins că se vor descoperi nereguli grave.

Era dezamăgit, spera să afle mai mult. Ce-mi spusese abia de-i ajungea de un articol, cu multe necunoscute.

Păstrase ce era mai suculent, zicea el, pentru sfârșit. A vrut să afle care sunt acționarii fundației. Fel și fel de nume care nu-i spuneau nimic, probabil mici afaceriști locali sau persoane-paravan.

Între ele, un nume care îi atrăsese atenția pentru că-l văzuse de curând prin ziare, când se inaugurase un centru comercial: Maria Magdalena Vasiliu. Era administratorul rețelei de magazine „La tot cartieru'". A căutat la Registrul Comerțului și a descoperit că doamna era proprietara mai multor firme cu activități atât de diverse și cifre de afaceri atât de mari, că putea spune că era cea mai bogată femeie din oraș. Topul celor mai bogate trei sute de femei din țară era mic copil. Nimeni n-o știa pentru că refuzase orice apariție în presă, orice interviu, o singură dată chemase toți reporterii disponibili la una dintre reședințele ei și le declarase că viața îi e dedicată muncii de caritate pentru care nu vrea nici recompense, nici publicitate, nici recunoștință, era mulțumită să-i vadă pe bătrâni și pe copii trăind mai bine, nu voia să se scrie prin ziare despre ea și fundația ei. Au aplaudat-o și i-au făcut pe plac, într-o lume în care toți vor să iasă-n față și să se știe de ei, filantropul adevărat e pasăre rară.

Magazinele „La tot cartieru'" erau proprietatea unei fundații a cărei principală activitate era îngrijirea bătrânilor și a copiilor handicapați. Primea și aducea cantități enorme de ajutoare din străinătate. Foarte multe transporturi erau fotografiate când erau descărcate și fotografiile erau alăturate altora, înfățișând rafturile doldora din cămările azilurilor, camerele luminoase în care trăiau copiii handicapați, printre jucării scumpe, la mese bogate. Pliantele cu explicații detaliate erau traduse în engleză, franceză, germană, olandeză și trimise cu miile în străinătate, de unde fundațiile surori, uimite și încântate de cât de bine erau administrate ajutoarele lor, continuau să trimită transport după transport, la adresele diferite care li se anunțau. Nu exista nici un pliant în românește și nu se găsea niciunul în țară.

Copiii și bătrânii din grija fundației ar fi fost îngropați în produse, dacă toate ar fi ajuns la ei. În mod sigur nu ajungeau. În mod sigur, credea ziaristul, erau vândute în magazinele cu pricina, la prețuri care să le facă să dispară

peste noapte. Comerțul se desfășura sub umbrela fundației, n-avea nici un control. Sau cine ar fi trebuit să facă un control, știa că nu e nevoie. Sau că e mai bine să uite.

Ziaristul meu se încăpățânase să afle cine era această doamnă misterioasă, filantroapă și atât de bogată. Numai cuvinte de laudă peste tot. Sau informații seci și puține, nimic plin de sevă. Dar găsise undeva și informația care mă va da gata, spunea el. Maria Magdalena Vasiliu fusese nevasta lui Cristea Matache.

– Știu, i-am tăiat eu entuziasmul.

– Trebuia să-mi spui.

– Am aflat abia de curând.

Ziaristul meu a redevenit grav; era imposibil ca nevasta unui gangster de temut să se ocupe numai de activități caritabile.

Nu l-aș fi contrazis nicicum.

15.

Trebuia să fiu cu ochii-n patru. Amenințările vagi ale doamnei brune nu erau floare la ureche. Nu puteam fi sigur nici că nu mă va împușca cineva în plină stradă, poate că spusese că n-o va face doar ca să-mi adoarmă atenția.

Norocul meu că Dorel nu se plictisise să mă ducă de colo-colo. Era el cam pisălog, una-două mă lua la întrebări: dac-au găsit-o pe Doamna Carmen, după care oftase în taină, dac-am mai prins vreun gangster, să liniștesc în sfârșit orașul, dac-am aflat ce-a văzut bietul Gheorghiță în depozitul ăla de tremură și-acuma în toate visele, dac-or să mai scrie ziarele de mine, să nu le piardă.

Într-o bună zi mi-a spus și oful cel mare: poate-i vorbesc unui ziarist și de el, să-i dea poza la gazetă, să turbeze

colegii, să-i crească acțiunile la gagici, nu vezi că m-apropii de pensie și nu s-a lipit niciuna de mine?

– Așa vrei, măi, Dorele, să atragi femeile?

– Habar n-ai cât e de greu, Greucene! Ce știi tu, succesul a fost al tău dintotdeauna!

Nu știu de ce lumea crede asta, mie mi s-a părut c-am avut cea mai searbădă viață. Și nici de mine nu s-a lipit nimeni. Dar nu disper.

– Să-ți spun sau nu? îmi zise într-o zi.

– Ce mai aștepți? Ce vrei să mai întrebi?

– Nimic. De fapt tot o întrebare e, dar de alt fel.

Se codea, nu știa cum să înceapă. L-am lăsat să prindă curaj.

– Mă frământ de vreo zece zile, zice. Să-ntreb, să nu-ntreb? Dacă zic și mă refuzi, mă omori cu zile. Mai bine tac.

– Fii bărbat, Dorele!

– Parcă-i simplu! Fac patruzeci. Vreau să țiu minte ziua asta cât oi mai trăi. Am pus bani de-o parte, cred c-am strâns destui. Vreau să dau o petrecere, da' nu din alea cum se fac în mahala la Gheorghiță. Îl chem și pe el și pe soră-sa, să vază cum e să fii domn! Vreau să vă invit pe toți la un bar.

Aștepta.

– Asta-i tot, Dorele?

– Asta-i tot. Știi, n-am fost niciodată la un bar, habar n-am cum e.

– Nici eu n-am fost.

– Cică-i spectacol, muzică trăsnet, femei frumoase, dai un ban, da' nimic nu se compară...

– Dacă vrei tu, Dorele, mergem.

– Vorbești serios? Vorbești serios? Om mă faci! Îi chem pe toți de-i știu. La chef cu Marele Greuceanu, care i-a dat jos pe gangsteri, despre care s-a scris în ziare, îți dai seama?

– Mare brânză!

– Ce știi tu, Greucene!

Mă emoționase.

Mă emoționa și gândul c-o să-i văd pe mulți după atâția ani. Nu fusesem în stare s-o fac singur. Trebuia să vină Dorel cu ziua lui!

16.

Alesese cel mai mare bar din oraș. Se spunea că-i cel mai deocheat, dar nimeni nu reușise să-i înfunde pe patroni. Aparținuse unor machidoni, care-l vânduseră unor greci, care-l cedaseră unor tuciurii, care dispăruseră nu se știe unde, înghițiți de cei de-acum. La fiecare transfer, barul sporea. Dar se zvonea și că are probleme și că-n spate se ocupă cu altele. Dacă nu i-a prins nimeni, rămân doar zvonul și convingerea celor care-i călcau pragul că, din invidie, concurența ar face orice să murdărească o afacere curată.

Dorel era convins de asta, n-aveam cum să-l contrazic.

– Nu intru-n baruri d-astea, Dorele!

– Fă o excepție, dacă n-ai argumente. E ziua mea!

Invitase vreo zece persoane, cunoșteam patru dintre ele, cu care m-am îmbrățișat cu lacrimi în ochi. Niciunul nu numărase anii de când nu ne văzusem, erau prea mulți. Gheorghiță nu m-a întrebat nimic de depozit, presimțea că n-am ce să-i spun. Nevastă-sa era o femeie ștearsă, i-am uitat numele. Soră-sa fusese cea mai afurisită pe de stradă, părea să nu se fi schimbat, îl punea mereu la punct pe bărbatu-său, fă aia, nu fă aia, nu vezi că se uită lumea la noi? I-am șoptit, când nu mă auzea nimeni, că nu stă nimeni cu ochii pe noi și să-l lase pe bietul om să se destindă. Voi, bărbații! Se putea să nu-i ții partea?! a zis, dar l-a lăsat în pace. Venise și ultimul dintre cei care-i alungaserăm pe șmecheri când l-am înmormântat pe tatăl lui Gore, constructorul ajuns într-un partid. Era cam tăcut, dar om la locul lui, nu-și dădea aere c-a fost pe listele de candidați,

cât pe ce să intre-n Parlament. Nici nu ne păsa de asta, i-am zis-o toți de la început: cu politica, mai moale, măcar în seara asta.

Am vorbit și de Gore. Dorel îl invitase, voia să fie marea surpriză, alături de mine, l-a anunțat în ultima clipă că n-ajunge. Succes ca Gore n-avea nimeni, ajunsese faimos în luptele K1, apărea în fel și fel de turnee, îl dădeau la televizor ca la balamuc, Gore a câștigat asta, Gore a făcut asta, Gore a zis asta, Gore crede că povestea stă în felul cutare. Dorel îi știa pe de rost toate turneele, toate victoriile, când și de ce îl depunctaseră arbitrii, noroc că Gore e fire tare, nu se-mpiedică în fleacuri, o să ajungă curând la marile gale din străinătate, vă dați seama? Am aplaudat. Dar Dorel mai știa și ultima bombă: Gore o să vină și-n orașul nostru, o să se organizeze peste vreo lună o gală „Dă-i bătaie!", Gore în persoană i-a spus-o.

Am băut, am povestit, am privit un scurt spectacol cu dansuri orientale din buric, am băut din nou. Dorel era în fruntea mesei, înfloritor. Nu credeam să-i producă petrecerea asta atâta bucurie.

Nu m-am mai uitat în dreapta și-n stânga noastră. La început mi se păruse că zăresc mulțime de mutre dubioase, se vede că eram bolnav la creier, cum spunea Dorel, nu toți care intră într-un bar sunt borfași.

Pe urmă a-nceput dansul.

– Ia să te văd ce mai ești în stare, m-a provocat Dorel.

Pe vremuri eram cel mai bun dansator din grup, se lipea de mine orice ritm, Gore doar mă mai întrecea, uneori. Sunt puține dansuri pe care să nu le știu, dar nu s-au auzit în seara aia.

Nu era un ring prea mare, încăpeau vreo zece perechi, poate mai multe, zic că era destul, nu i-apucă în același timp pe toți chef de bâțâială.

Nu știu cum a-nceput bătaia. Poate a dat cineva o comandă în joacă să ne schimbăm perechile, sau mai degrabă așa era dansul. M-am trezit în brațe cu o femeiușcă mai mult dezbrăcată, care s-a agățat pe loc de grumazul

meu, cu amândouă brațele. N-am apucat să-mi dau seama dacă era beată ori se prefăcea. Nu mai dansasem de mult atât de strâns cu cineva. N-aveam ce face, îi pusesem palmele pe pielea fierbinte.

Nici nu se încheiase melodia și lângă mine am zărit un zărghit gata de bătaie. Molfăia niște vorbe despre labele mele pe gagica lui și până să le-nțeleg, mi-a ars una. Nu glumea, avea pumn greu. Într-o clipă s-a stricat totul. Dorel a sărit să mă apere, s-a ales cu un pumn în falcă, Gheorghiță l-a doborât la pământ cu palma lui ca o lopată pe cel de molfăia cuvintele, dintre rândurile de mese au năvălit câțiva gealați să-și apere tovarășul sau erau pur și simplu dornici de bătaie, femeile de pe ring au fugit într-un chirăit care nu se mai termina, pe mai multe voci, doar disc jockey-ul își făcea meseria, muzica se auzea în continuare.

A durat destul sau așa mi s-a părut. S-au rupt câteva scaune, s-au spart sticle, un perete despărțitor de ceramică s-a făcut țăndări, erau destui care-și dădeau pumni, își rupeau coastele. Rămăsesem întreg, noroc cu artele marțiale, nu primisem nici o lovitură în afara pumnului de început, dar împărțisem cu nemiluita.

Mai repede decât mă așteptam am auzit fluierături și a sosit poliția. I-am spus unui flăcău necopt care învârtea un baston de cauciuc că sunt și eu polițist și am dat să scot o legitimație.

– Lasă vorba! a strigat la mine și mi-a ars un baston peste umeri. Ustura al naibii. Lasă vorba, mâinile la spate și treci la zid!

Ne-au legat și ne-au dus la secție. Nu știu cum se face dar cel de serviciu nu m-a recunoscut, sau nu mă știa, era prea nou, ne-a aruncat pe toți claie peste grămadă într-o încăpere.

- Aici să-mi stați până vă trece mahmureala, discutăm atunci.

Nu așa se procedează, dar mi-am ținut gura, n-aveam chef să mă aleg cu alt baston peste ochi.

– Bă! zbiera Dorel. Ăsta-i Greuceanu-al vostru!

– Şi eu sunt Papa! i-au răspuns.

– Lasă-i, Dorel, se rezolvă, i-am zis.

Nu-i venea să creadă că mă închid şi pe mine şi c-o să stăm toată noaptea.

– Aniversarea asta chiar o s-o ţiu minte!

17.

N-am închis ochii. Mi se părea că prea se petrecuseră toate ca la carte. De parcă fuseseră aranjate. Nu reuşeam să înţeleg şi-o tot luam de la capăt, până s-a făcut ziuă.

Atunci am aflat că era groasă.

Patronul barului depusese plângere din timpul nopţii. Am aflat că patronul era distinsa doamnă Maria Magdalena Vasiliu. În plângere se spunea că mă îmbătasem cumplit, după care am agresat câteva femei însoţite, am sărit la bătaie, am rupt coastele câtorva clienţi care sunt gata să depună la dosar fişele medicale de spitalizare, am spart sticle, vitrine şi un perete de ceramică operă de artă, care costase proprietarul treizeci de mii de euro, şi că, în final, mă opusesem arestării şi poliţiştii care mă săltaseră stăteau mărturie.

– Ai încurcat-o, Greucene, mi-a zis poliţistul din tura de dimineaţă, cu care făcusem cândva echipă la împărţit amenzi pe stradă.

L-am aşteptat pe şef.

– Nimic nu s-a petrecut cum scrie în plângere, i-am spus.

– Te cred, dar a fost mai iute de mână ca noi.

– Am martori. Foarte mulţi, am spus.

– Asta e bine, poate mai reducem din presiune.

– Întreabă-i şi pe cei care ne-au săltat.

– Unul zice hăis, altul zice cea. Unul are un frate barman acolo, a fost dintre cei care au lovit, e cu capul spart, ce-ai vrea să spună? Te vrea cu tot dinadinsul după gratii. N-o să-i meargă, dar nu-ți va fi ușor nici ție.

Nu mi-a fost ușor.

Până la prânz, ne-au eliberat pe toți, cu amenzi pentru tulburarea liniștii publice. Dorel protesta în continuare, n-aveam noi nici o vină. Atunci a intervenit constructorul intrat în politică, a dat vreo două telefoane și, ca prin minune, polițiștii au rupt procesele verbale. Fusese o confuzie, vinovați de scandal erau alți clienți ai localului, pe care vor încerca să-i găsească. Dar împotriva mea se depusese deja o plângere.

Șefu' m-a chemat la el în birou.

– Trebuie să ne mișcăm repede, dacă vrei să scapi, mi-a spus. Femeia asta vrea să fii scos din poliție. Dacă se întâmplă asta, te va înfunda ușor în pușcărie, are o armată de avocați care-or să găsească o cale.

– Da' știi că nu-i cum spune ea!

– Mi-ai mai zis, nu fi pisălog. Mai important e că a vorbit cu șefu-ăl mare, i-a spus versiunea ei, cu lacrimi în glas, e foc și pară omu'. Puțin îi pasă c-oi fi tu erou, mi-a zis că dacă ești vinovat, zbori într-o clipă din poliție!

– Nu mă-nghite...

– Te-nghite, nu te-nghite, o are pe doamnă la suflet, nu pe tine.

Nu prea reușeam să înțeleg cum se-ntâmplase. Mă urmărea? Știa unde mă duc? Bătăușii erau oamenii ei, care s-ar fi luat de mine oriunde? Cum de sosise la bar un echipaj de poliție pe care-l putea dirija? Cum de nimerisem tocmai în barul ei? Era imposibil să fi fost ademenit acolo de Dorel.

– Și dacă te duceai într-alt bar, puteai nimeri tot într-unul de-al ei, mi-a spus șeful, de parcă gândisem cu voce tare. Are o rețea.

Am vrut să mă dau cunoscător, dacă el îmi vindea un pont, îi vindeam și eu unul:

– A fost nevasta lui Matache mijlociul.

– Știu.

– Vrei să spui că o cunoști pe femeia asta?

– O urmăresc de multă vreme, abia aștept s-o ponesc, dar nu prea am dovezi, nu vreau să încep ceva și să scape.

– Și nu mi-ai spus nimic!

– Așteptam să văd dacă afli mai mult. Nu mi-ajung mărfurile expirate de la „La tot cartieru'".

Am făcut probabil o mutră atât de mirată, că a simțit nevoia să adauge:

– Ce credeai, că vinde doar ce-i prisosește de la ajutoare?

– Mă gândeam eu că n-are atâta marfă pentru trei magazine pline zilnic de lume.

– Și pe deasupra, dac-o prind ăia din Olanda că vinde ajutoarele, o taie de la rații cât ai clipi! Grosul mărfurilor e adus legal, chipurile, din Turcia. Nouăzeci la sută marfă expirată, ăia nu știu cum să scape de ea, i-o vând pe nimic, poate i-o dau și gratis, să nu-i coste pe ei distrugerea, ea schimbă etichetele, o vinde sub prețul pieței înainte s-o purice vreun control. Și proștii, care nu știu, se-nghesuie la chilipir. Nu știu cum de nu s-a-mbolnăvit încă nimeni! Ăsta-i succesul lui „La tot cartieru"! Ce credeai? Am aflat de la un șofer care mi-a vândut informația ca să-l scap de dosarul pentru un accident minor. Nu știa unde schimbă patroana etichetele și n-am aflat nici eu.

– Păi, am zis, se-ntoarce roata. Cu ce știu eu, o ponești în câteva zile! Și pentru amenințarea la sănătatea publică, o să croșeteze ani buni la mititica!

– Nu te da grozav!

I-am spus ce știam și ce aflase ziaristul. Mult mai mult decât aflase el. I se lumina fața.

S-a apucat să numere:

– Încălcarea legii fundațiilor, unu. Trafic cu ajutoare umanitare, doi. Trafic cu mărfuri expirate, trei. Trafic cu deșeuri toxice, patru. Sper să am dovezi pentru toate. Dacă

mai vin și cei de la moravuri cu dosarul barurilor, prostituția și traficul cu muieri, pe care-l pregătesc cam de multișor, nu mai scapă. Important e să fim c-un pas înaintea ei. Zi-i băiatului ăla să dea drumul materialului în ziar. Chiar mâine.

18.

A doua zi dimineață m-am prezentat la judecătorie. Urma să se decidă dacă mă arestează ori nu.

Ziarele vuiau de la prima oră de dezvăluirile privind-o pe doamna Maria Magdalena Vasiliu, soția lui Cristea Matache, gangsterul ucis de curând de propria gardă de corp, femeia care deținea jumătate din comerțul orașului, din distracțiile orașului, din parcurile orașului, consilier onorific la primărie pe probleme umanitare. Ziaristul meu fusese deștept, vânduse o parte din informații și altora, așa că toate ziarele ieșeau pe prima pagina cu poza Doamnei brune.

Procesul a durat câteva minute. Șeful meu direct a sosit ca martor, cu toate că ăl Mare îi interzisese să mă mai apere. Nu-i strică lui Greuceanu ăsta să se mai cuminţească, prea se dă tartorul tuturor! Șeful meu direct nu s-a lăsat, i-a spus judecătorului că bătaia aia a fost o înscenare. Surpriza procesului a fost apariția unui avocat al primăriei, care a solicitat arestarea distinsei doamne consilier. Primarul însuși îl mandatase să ceară asta. Procurorul care trebuia să mă acuze a spus că n-are nimic de obiectat la eliberarea mea.

Spre seară, am aflat că șeful meu direct pusese sechestru pe toate documentele existente în seifurile firmelor Doamnei brune. Avocații ei se luaseră cu mâinile de păr, nu aveau cum să contracareze măsura. Doamna brună i-a făcut incompetenți, i-a concediat pe toți și a angajat un

avocat din Capitală, despre care se spunea că ar fi cel mai veros, dar cel mai abil dintre câți există, din moment ce scăpase de la condamnare nenumărați interlopi împotriva cărora se strânseseră munți de dovezi. Distinsul avocat a și obținut măsura cea mai de preț în faza aceasta: anchetarea Doamnei în stare de libertate. Deja lumea e convinsă că procesul o să fie la calendele grecești. Dac-o să fie.

Procesul ei mă interesează mai puțin acum că știu că marile magazine „La tot cartieru" au pus lacătele, barurile s-au închis până li se verifică afacerile, iar în depozitul de deșeuri toxice au intrat echipele Gărzii de mediu. Au îngrădit zona, nu se mai apropie nimeni, substanțele sunt prea periculoase, până le vor neutraliza vor trece multe luni, poate ani, o să coste o avere. Dar mă gândesc că dacă scot din banii distinsei doamne, au cu ce acoperi cheltuielile. Presupun că Gheorghiță doarme liniștit.

19.

Nu mai vreau ziariști pe capul meu, nu mai vreau să mă laude nimeni, nu vreau nici recompense, sunt sătul să fiu vedetă, să întoarcă lumea capul pe stradă după mine, de parcă aș fi Tom Cruise!

– Ce n-aș da eu să fiu în locul tău! se plânge Dorel, care nu pricepe de ce nu-mi place să fiu celebru.

Uite-așa, nu-mi place! M-am săturat să fiu cu ochii-n patru să nu mă-mpungă unul, v-am mai spus-o.

– Știi bine că te apăr eu, zice Dorel.

– Știu, Dorele, dar sunt lucruri pe care nici chiar tu nu le poți face.

Ridică din umeri, aici am dreptate.

Nici nu s-a liniștit bine treaba cu Doamna brună și-mi ajung la urechi vorbe despre furia Tartorului ăl Bătrân, tatăl celor trei Matache. Merge vorba că n-a prea fost

voinic mai voinic ca el. Când era tânăr, rupea lanțul cu pieptul, numai încordându-se. La o încăierare, l-a făcut pe unul să dea ortul popii doar strângându-l în brațe. Când ajunsese mai puriu, era destul să-i dea unuia un dos de labă să-l arunce în leșin două ceasuri. Unul ca ăsta nu-și pierde îndemânarea când îi albește părul.

Toate averile Mătăcheștilor se clădiseră pe ce începuse el. Avusese ideea să dea bani cu camătă uriașă unor oameni disperați, pe termen foarte scurt. Nu plăteai înapoi, îți lua casa, ori mașina, ori pe amândouă, ori tot ce mai aveai. Cine l-a dat în judecată s-a ales cu buza umflată, dacă semnase, cum arătau actele, era bun de plată, asta-i legea. Cine nu lăsa casa de la sine, era scos în pumni sau bătut până nu mai avea nevoie de casă, ci de spital sau de coșciug.

Matache ăl Bătrân n-a ținut nimic din averile astea, le vindea pe loc pe toate, îl interesau doar banii pe care îi dădea mai departe camătă. Într-un an, nu mai știa nici el cât de mare-i era averea. N-a făcut decât trei luni de pușcărie, dar avea pe suflet câțiva morți.

Peste noapte, a-mpărțit aproape tot copiilor și el s-a retras ca un patriarh. Avea o cârciumă a lui, ședea toată ziulica acolo, bea vin roșu, mânca fleici la grătar și juca table cu mâna lui dreaptă, omul pe care-l folosise la îndoirea oaselor celor care i se împotriveau. Tot ce mai voia era să i se spună cum merg afacerile, nimic mai mult.

Lumea zice că-și chemase fiii și le zisese cu ce să se ocupe fiecare, tu iei camăta, tu iei femeile pentru produs, tu iei barurile, fiecare să le dezvolte cum îl taie capul. Nu-i plăcuse când doi dintre fii își băgaseră nevestele în afaceri, el știa dintotdeauna că femeia aduce necaz, dar i-a lăsat să-și facă de cap. Când afacerile prosperau, fiii îl provocau, vezi că te-ai înșelat în privința nevestelor noastre? Mai vedem noi, zicea bătrânul, aruncând zarurile.

După ce frații au fost mătrășiți, bătrânul ar fi vrut să iasă-n față, să-mi ia gâtul. Femeile i s-au împotrivit, lumea s-a schimbat, ziceau, nu mai e ca pe vremea matale, să

scoţi pistolul şi să tragi, faci pe loc pârnaie şi pierzi tot, acuma-i bine să umbli mai subtil, lasă-ne pe noi să-l înfundăm. Mâna lui dreaptă le ţinuse partea, aşa o fi, cum zic ele, văd şi eu că s-a schimbat lumea. Alţii din jurul bătrânului cleveteau vrute şi nevrute, chipurile că mâna dreaptă s-ar fi îngrăşat peste măsură de-atâta lenevit şi cam uitase cum e să acţioneze.

– Muieri! ar fi izbucnit bătrânul când a auzit că şi Doamna brună e pe cale să fie priponită şi toată averea e sub sechestru. Să te bazezi pe muieri! Îmi umblă mie cu subtilităţi! De-acuma faceţi cum zic io! Să mi-l căutaţi pe Greuceanu ăla. Cu mâna mea îi scot inima!

Ştiam că e pe urmele mele şi că n-o să scap de-o înfruntare cu Tartorul ăl Bătrân. Mă consolam măcar cu gândul că nu mă va lichida nimeni înaintea lui. Dar e bine să nu mizez prea mult pe asta.

Partea proastă era că se pusese un preţ mare pe capul meu. Cineva avea sarcina să mă prindă şi să mă ducă Tartorului.

20.

Pregătirile pentru marea gală „Dă-i bătaie!", la care urma să participe şi fratele meu de cruce Gore, erau în toi. Afişe peste afişe, reclame la radio şi la toate posturile de televiziune, interviuri cu organizatorii, cozi pentru cele cinci mii de bilete care s-au epuizat în două zile, pavoazarea Sălii sporturilor, repetiţii cu majorete, muzici şi anounceri cu glasuri pătrunzătoare.

Toată lumea fremăta, se-ntoarce printre noi fiul oraşului, n-ar trebui să uite nimeni că de aici a plecat să cucerească lumea, să smulgă laurii altora, să aducă glorie oraşului şi ţării. Se întorcea într-o gală superbă să-i bucure pe toţi cei care fuseseră alături de el în toate marile

confruntări, simțise asta! Vorbe fără egal rosteau organizatorii, comentatorii, crainicii, ziariștii, nouă nu ne mai rămânea decât să le repetăm, am putea altfel?

Reîntâlnirea cu fratele de cruce a fost de vis. Nu-l văzusem eu în ultima vreme, dar era la curent cu tot ce făcusem, avusese grijă Dorel să-l informeze. Știa de cei trei zmei cărora le retezasem capetele, de ispititoarea blondă care se străduise să mă amețească cu parfumurile ei, de doamna brună care era cât pe ce să mă piardă, chiar și de Tartorul bătrân care jurase să-mi smulgă inima.

S-a proptit în picioare în fața mea, mi-a bătut palma cu zgomot și-a strigat:

– Nu te lași!

– Nu mă las! i-am răspuns eu, pe măsură.

Ne-am îmbrățișat ca-n poveste, sărutându-ne pe câteva ori pe fiecare obraz, legănându-ne în brațe unul pe celălalt și chiuind. Dorel ne privea înmărmurit, îi cam pierise graiul, pe el nu-l întâmpinase nimeni, niciodată, în felul ăsta. Dar nici nu avea vreun frate de cruce!

Isteț cum l-am știut întotdeauna, Gore a deschis el vorba.

– Am venit la țanc. Mai deveme, n-aș fi avut ce face, mai târziu, aș fi asistat la prohodul tău. Nici așa nu e sigur că n-o să asist, dar măcar o să fac ceva să-l împiedic să se producă acuma. Mai încolo nu mai e treaba mea.

Uite cum facem, a zis el după ce și-a dres glasul și a fost sigur că nu-i înțelesesem gluma. Semănam noi ce semănam când eram copii, de parcă ne-ar fi făcut aceeași mamă sau același tată, dar acum chiar ar zice lumea că suntem frați. Suntem la fel de înalți? Suntem. Suntem la fel de musculoși? Suntem. Că eu am ceva mai mulți, nu bagă de seamă decât experții. Suntem la chip asemenea că parcă am fi unul? Suntem. Că tu ești mai alb la păr decât mine nu-i bai, ți-l cănești într-o noapte. Ia gândește-te ce zice unul care se uită la noi într-o lumină chioară, sau unul care nu ne-a văzut de mult, sau unul care nici măcar nu

știe cum arătăm și ne privește prima oară? Tu ești Gore și eu sunt Greuceanu, cum mă vezi și cum te văd!

– Ești dat naibii, măi, Gore! izbucni Dorel înainte să apuc să scot o vorbă.

– Ai văzut că s-a prins? m-a întrebat Gore. Și mai ziceai de el că-i tare de cap!

– Când ți-a zis asta? se burzului Dorel, spre marea mea nemulțumire.

– Ho, bă, că nu mi-a zis, a fost o glumă, îl opri Gore. A fost o glumă, să văd cum reacționezi.

– Și nu poți să faci și tu glume mai ca lumea?

– Că doar n-o să te superi din atâta lucru! Avem mult de lucru, nu-i așa?

– Avem.

– Păi, vezi, așa că lasă bosumfleala și să punem la cale ce trebuie pus la cale!

Am pus. Mai bine zis, el a pus, că era-n temă cu ce se-n-tâmplă la galele alea, pentru noi era crimă și pedeapsă, de la televizor nu înțelesesem nici o regulă, adică nimic din ce se desfășura în spatele scenei.

Trebuia să las vorbă peste tot că sunt mare fan al fiului orașului, luptătorul local kombat Gore și că, mort-copt, eu voi fi în seara galei la Sala sporturilor. Dacă era nevoie, ne vom plimba, eu și Goe, braț la braț, ca două celebrități, pe marele bulevard al orașului, în preziua galei, să ne arate lumea cu degetul, să ne ceară puștanii autografe, să ne fotografieze paparazzii, să se târâie în urma noastră cerșetorii mucoși și să ne arunce ocheade fetițele dulci ale orașului.

Cine va trebui, va înghiți momeala. Adică nu numai că acolo, la Sala sporturilor, voi fi ușor de găsit, dar și ușor de lovit.

Vorba va ajunge la Tartorul ăl Bătrân, care va fi pe urmele mele. Eu îl știu, el nu mă știe. Va trebui să fac în așa fel să mă vadă, să fiu cât mai aproape de el, să creadă că nu-mi pasă, ori că sunt prost ca noaptea și habar n-am că-i

la o aruncătură de băț de mine, pregătit să-mi sucească gâtul.

Să fac în așa fel să se țină de mine. De-o pildă, o să mă laud în gura mare cu prietenia mea, la toartă, cu Gore, să moară de ciudă toți vecinii de scaun care l-au văzut doar în poze. Și, pe urmă, să zic tot în gura mare c-o să mă duc în vestiare să-l mai încurajez o dată înainte de luptă, Gore ăsta, chipurile, nu începe lupta fără o vorbă de bine din partea mea. Să fac în așa fel să m-audă Marele Tartor. Și p-ormă să mă duc în vestiare.

Dacă mă duce mintea, o să-l am pe Tartor pe urmele mele. Dar să fac în așa fel încât asta să se-ntâmple cu puțin înainte să-nceapă spectacolul. Să trec printre rânduri chiar dacă mă-njură unii și mă-ntreabă dacă că am viermi în fund când ei vor să vadă majoretele cum își mișcă târtița și nu cum îmi salt eu burdihanul peste scaune.

Asta era o idee, dacă aveam una mai bună, o puneam p-aia în aplicare. De unde să am una mai bună?

În vestiare avea să-și înceapă el, Gore, rolul. Adică eu să ajung acolo tocmai când se vor pregăti cei șase luptători ai celor trei gale să iasă în scenă pentru prezentarea de formă în fața publicului. Nu se face asta de regulă la nici un spectacol local kombat. Dar o să ceară el organizatorilor, ca favor acordat orașului său de baștină, ca toți participanții la gală să defileze pe scenă, înaintea luptelor. În mod sigur or să leșine toți de emoție și-or să fie de acord cu propunerea. Nu mai vorbim că asta însemna lungirea spectacolului cu încă un sfert de oră, vreme suficientă pentru alt suc, altă bericică, alte floricele și tot restul, iar bănuții în buzunarele cui crezi că se duc, nu ale organizatorilor? Parcă-s proști să zică NU propunerii!

Așa că atunci când o să ajung în vestiare, Gore o să-mi dea repede halatul lui de luptă, un anteriu până la călcâie, îl îmbrac iute și-n șir indian mă duc să mă vadă lumea în luminile orbitoare ale scenei. Să am grijă să fac cu mâna publicului, să arunc bezele cum obișnuiește el și să nu scot o vorbă. Dacă fac toate astea, n-am cum să mă dau de gol.

În vremea asta, el, chipurile, se-mpiedică să-şi lege şireturile, se rătăceşte pe culoare, e ajuns din urmă de Tartor şi p-ormă e treaba lui. Are timp destul să-l rezolve p-ăl Bătrân până-i vine rândul să lupte. E abia al treilea. Numai să-i spun cu câteva ore înainte cum să fie îmbrăcat, să tragă pe el acelaşi fel de haine, să nu se dea de gol.

Un plan mai bun ca ăsta nu cred că s-a-nchipuit vreodată!

21.

Mi-am găsit un loc cât mai aproape de scară, cât mai aproape de culoarul spre vestiare. Ăi din jur s-au uitat o vreme cam surprinşi la mine, parcă mă cunoşteau, dar nu se făcea să mă întrebe de la obraz cine sunt. Iaca, unu' ca mata! le puteam răspunde şi-i puneam în încurcătură. Dar poate toate erau o părere. Înainte să plec, mă căznisem două ceasuri să-mi cănesc părul şi mi se năzărise că-ntoarce lumea capul să vadă cum îmi stă.

Mâncam seminţe şi făceam pe distratul, da-mi bătea inima să-mi sară din piept. Îl sunasem de vreo enşpe ori pe Gore înainte să-mi iau locul, să-l întreb dacă e-n regulă. La ultimul telefon, numai că nu i-a sărit ţandăra. Frate-frate, da' nici aşa, să-l călăresc la fiecare minut!

Tartorul ăl Bătrân era exact în rândul din spatele meu, cum prezisese Gore că va fi. Se prefăcea şi el că se uită cum ţopăie majoretele, ce-i frumos îi place bărbatului la orice vârstă!

Am stat ce-am stat, m-am uitat la ceas, am zis cât de tare puteam, să m-audă toţi din jur, că mă duc să-l încurajez pe Gore şi-am pornit spre culise. Tartorul, în urma mea. Lăsase o distanţă, să nu-mi sară în ochi că se ţine de mine. Ăsta a fost norocul.

În vestiare era lume cam multă, l-am găsit cu greu pe Gore, care mi-a pus halatul pe umeri, zicându-mi să-l îmbrac cât mai repede și m-a împins pe o ușă care se deschidea într-un culoar luminat ca ziua. La capătul lui, ieșeam toți luptătorii pe podiumul din sală, unul în spatele altuia, la distanță de câțiva metri, eu ultimul, eram cel mai valoros.

Când am dat cu ochii de reflectoarele de toate culorile care se bâțâiau pe mine, mai să mă-mpiedic în anteriu. Sala amuțise. M-am redresat repede, am făcut un semn larg cu mână, chipurile a fost un joc, să dau emoții neamului, cum o să se-mpiedice Gore celebrul! Sala a-nțeles salutul și a-nceput delirul.

Aplauze, chiote, urtele, blitzuri, muzică asurzitoare, eu pășind rar, cum îi văzusem pe cei dinainte că fac, legănându-mă în dreapta și-n stânga și-n toate părțile, salutând mulțimea când cu dreapta, când cu stânga, făcând jocuri de picioare cum văzusem la televizor. Ce mai, era un spectacol, organizatorii plângeau de fericire că acceptaseră ideea prezentării de formă. Ne puteam întoarce în vestiare, să ne pregătim de lupte. Cât mai încet, în urletele mulțimii deasă ca peria. Eu, ultimul.

Înainte să dispar în culise, am mai dat doi pași înapoi, am salutat spectatorii cu ambele brațe, m-am aplecat de la brâu în fața lor, adică făceam o reverență orașului, delirul a atins culmea.

P-ormă mi-au spus alții că treaba asta de la sfârșit le-a smuls lacrimi celor care se uitau la televizor: eu plecându-mă în fața mulțimii, eu cu chipul transfigurat dându-le de înțeles că tot ce fac e pentru ei!

A durat totul două'jde minute.

M-am întors pe urmă în culise, i-am dat halatul lui Gore, care mă aștepta calm, n-am îndrăznit să-l întreb nimic, am urcat la rândul meu, m-am așezat pe locul meu și-am așteptat să-nceapă luptele.

Tartorul ăl Mare n-a apărut și nici gorilele care erau la dreapta și la stânga lui.

A fost o luptă, habar n-am cine a câştigat, îmi era gândul în altă parte. A fost o altă luptă, mă uitam şi nu-nţelegeam. Pe urmă a ieşit Gore să lupte şi mi-a fost inima cât un purice. În prima repriză, adversarul a năvălit peste el şi l-a sufocat, dacă nu suna gongul îl dădea cu picioarele-n sus. Sala nu înţelegea nimic, ăsta-i Gore ăla de-a luptat prin străinătăţuri? Dădurăm o căciulă pe bani să vedem cum îl face să-i dea borşul un necunoscut? În a doua repriză, aceeaşi poveste, Gore parc-avea plumb în braţe, abia se mişca, nici măcar jocul lui celebru de picioare nu se mai vedea. Intrasem la idei. În a treia repriză, Gore şi-a revenit brusc, l-a făcut praf pe adversar, a fost mereu peste el, l-a aruncat de vreo trei ori la podea. A încheiat totul înainte să se sfârşească cele trei minute.

N-am mai auzit urlete şi chiote de mulţumire ca atunci. Asta fusese, dom'le, ziceau toţi, mare artist Gore ăsta, ne perpeleşte cât trebuie, ne face să ne tresară inimile, şi p-ormă dă-i şi dă-i, să vedem noi cine-i maestrul!

Nu l-am mai găsit pe Gore în seara aceea. Organizatorii făceau masă mare, cu toate oficialităţile oraşului, nu se cădea să lipsească.

Până să-mi spună el, a doua zi, ce-a fost, cum a fost, am aflat că Tartorul ăl Bătrân s-a prăpădit. Îi venise cineva de hac la meciul local kombat. Nimeni nu ştia cine.

Dar mulţi bănuiau. Aici nu putea fi decât mâna lui Greuceanu. Prea i-a mătrăşit el pe toţi gangsterii, prea i-a fugărit până au spus şi ce-au supt fiecare de la mă-sa. Prea se grozăvise bătrânul că-i smulge inima şi uite c-a păţit-o el! Şiruri de oameni mai mult sau mai puţin vinovaţi de una sau de alta erau răzbunaţi! Greuceanu să trăiască, el ne-a adus liniştea!

Partea a treia

În care Greuceanu se îndrăgostește de fata împăratului

1.

N-a fost nicio sărbătoare.

Pe Gore n-am apucat să-l mai văd, a plecat îndată după sindrofia cu oficialitățile, avea un turneu de pregătit sau era așteptat la un turneu despre care n-am auzit nimic. Mi-a lăsat vorbă prin Dorel să mă feresc de-acum încolo să atrag toate necazurile posibile, sau măcar să învăț arte marțiale ca lumea, că nu-mi va fi ușor.

N-am aflat cum l-a înfrânt pe Tartorul ăl Bătrân. El oricum nu m-așteptam să-mi spună, doar nu era să se laude cu isprăvile lui, dar necazul e că nu fusese nimeni de față. Dispăruseră până și cele două gorile care-l însoțeau pe Tartor pretutindeni, de parcă intraseră în pământ. Poate se temeau să nu fie acuzate că-l omorâseră ele pe bătrân. Cum nimeni nu le ducea dorul, poliția nu i-a căutat, dar am auzit după o vreme că fuseseră dați în urmărire generală pentru omor calificat.

Mult mai târziu, după ce Gore n-a apărut la niciun turneu K1 vreo jumătate de an, am cam priceput ce se întâmplase și de ce lupta sa din Sala sporturilor păruse atât de aiurea. Se bătuse cu adversarul său cu mâna ruptă, dar ruptă rău, a doua zi i-au pus-o în ghips. Cum a putut să facă asta, n-am să înțeleg niciodată. Unde și cum și-o rupsese, cam bănuiesc. Dar promisese oamenilor din orașul lui să le arate de ce e în stare și nu putea să-i dezamăgească. A strâns din dinți, și-a mușcat limba, s-a lăsat călărit două reprize și p-ormă și-a zis fie ce-o fi, ori mor, ori mă fac de râs și l-a pus cu ultimele forțe și c-o singură mână p-ălălalt la podea.

Ăsta da, frate de sânge!

N-a fost, zic, nici o sărbătoare.

Lumea nu se dezmeticise încă, a înțeles cu încetul, temătoare, parcă nevenindu-i să creadă, că după cei trei frați Matache care terorizaseră orașul, dispăruseră sau nu mai aveau putere nevestele lor, mai afurisite decât își închipuiau că poate fi o muiere, iar acum nu mai era nici Tartorul cel Bătrân, care trăise pe un munte de bani și tot nesătul fusese.

Și odată cu ei se prăbușiseră nenumărați indivizi dintr-ăia scârbos de răi, sau cei care nu căzuseră în prima clipă, nefiind foarte aproape de epicentrul cutremurului, se prăbușeau pe rând, în zilele care urmau, când poliția mai deschidea un dosar ascuns într-un seif, mai lua la puricat vreun interlop care era gata să-și toarne tot neamul, cu gândul că scapă mai ieftin, sau mai făcea o descindere cu mascați, în chirăielile muierilor celor căutați, de unde se-ntorcea cu duba plină.

Erau atât de mulți arestați, că de-abia încăpeau în subsolurile poliției. Procurorii întocmeau dosare pe bandă rulantă, judecătorii nu mai pridideau să-i închidă pentru cercetări, precizând că toți sunt pericol public, avocații nu mai cunoscuseră dezamăgiri atât de mari, nu reușeau să elibereze pe niciunul dintre cei pe care-i însoțiseră cu succes, ani la rând, la fel și fel de audieri, și degeaba strigau pe toate culoarele că se-ncalcă, chipurile, drepturile omului.

Sau poate mi se părea mie că așa stau lucrurile, pentru că eram în interior și le vedeam mai de-aproape. Omul de pe stradă sunt convins că habar n-avea și nu prea-l interesa că i s-a dat cutăruia zece zile sau douăzeci și nouă de zile de arest pentru cercetări, bagă-l, dom'le, la pârnaie că știm cu toții ce-a făcut și n-ai nevoie de munți de dovezi, cu cât stai mai mult, cu atât are vreme să-și aducă martori mincinoși care să jure că toți sunt Prea Curata!

Într-o măsură, cam așa a fost. Mulți au ieșit repede la lumină, ba pe vicii de procedură, ba că-i doare splina, ba că au claustrofobie, ba că au o droaie de copii de întreținut, să vezi cum mai amenințau în toate părțile, e-adevărat că

printre dinţi, dacă spui, nenicule, ceva de mine, n-apuci săptămâna ce vine! Au rămas liberi. Ce fac, îmi închipui.

Dar mulţi sunt în procese din care n-au cum să scape. Sau aşa cred.

2.

Dispariţia Tartorului ăl Bătrân a căzut ca un trăsnet.

Mai bine de zece ani fusese stăpânul din umbră al oraşului, după ce alţi zece ani se amestecase în toate afacerile necurate, îşi făurise o armată de discipoli fanatici, îi lichidase cu sânge rece pe cei pe care mai nu-i plăcea, scăpase de urmărire şi nu fusese închis decât vreo trei luni, la începuturi, încât se dusese buhul că e de neatins. După el apăruseră cohorte de interlopi, care de care mai isteţ, mai întreprinzător, mai şmecher, mai înfumurat, dar toţi îi recunoşteau întâietatea, nu se atingeau de afacerile lui, ba chiar îi plăteau un plocon, să aibă viaţă liniştită. Era naşul tuturor, se lăfăia ca un patriarh, zmeul zmeilor.

Poliţia întocmise dosare groase cu afacerile despre care se ştia ori se bănuia că îi aparţineau, direct sau indirect, dar niciodată nu ajunsese la un proces, pentru că niciun martor nu era dispus să vorbească, nicio dovadă găsită cu mare greutate nu rezista, probele depuse la dosar dispăreau fără urmă şi anchetatorilor li se şoptea să uite ce-au aflat şi să se gândească mai degrabă la carierele lor care se pot frânge peste noapte. Cu timpul, părea că pot apărea gangsteri noi, care să se lupte cu cei dinainte şi chiar să-i înlocuiască, poliţişti care să promită câte-n stele, primari care să vrea să schimbe lumea, ba chiar să se schimbe regimul şi lumea, dar Tartorul Cel Bătrân să rămână neclintit ca o stâncă, stăpânul oraşului, etern.

Copiii îl moşteneau de la cei dinainte şi moşteneau şi istoriile dureroase cu răpiri, sechestrări, dispariţii şi

asasinate. Dar îl vedeau zilnic în mahalaua lui, în fața birtului unde obișnuia să stea jucând table într-un maieu soios, mâncând fleici în sânge, bând vin roșu, ascultând la răstimpuri rapoarte șoptite la ureche de locotenenți agili și netemându-se de nimic. Nu puteau crede că omul ăsta voinic, jovial, cu început de burdihan, chel, prăjindu-se la soare ca un bunic sătul de activitate era tartorul care încă mai îngrozea orașul. Nu puteau fi decât basme de spus la culcare, nu ziua-n amiaza mare, vorbe de oameni speriați de bombe.

Și acum Tartorul dispăruse. Nu era zvon, cineva îi făcuse de petrecanie, oricât de invincibil fusese. Nu reușiseră adversarii să-l dea jos, poliția să-l aresteze, judecătorii să-l arunce după gratii, dar cineva îi venise de hac, fără tam-tam, pe nepusă masă. Nu putea fi decât o singură persoană, cea pe care Tartorul însuși spusese în gura mare că o va căuta să-i smulgă inima, cea care îi omorâse fiii, îi alungase nurorile, îndrăznise să se atingă de afacerile lui, îi zdruncinase și dărâmase imperiul și nu-l mai socotea stăpân peste toate. Greuceanu.

Peste noapte, mă priveau cu alți ochi, cu spaimă parcă. Isprăvile dinainte fuseseră floare la ureche pe lângă reușita din urmă, pentru că Tartorul părea veșnic.

Cei care nu credeau că s-a întâmplat, au ieșit în stradă să vadă cortegiul mortuar străbătând leneș orașul dintr-o margine într-alta, spre cimitirul cel mare. E chiar Tartorul, dom'le, sau altă farsă a ăstora de la putere, să ne ia mințile cu grija lor pentru noi? Nu putea fi o farsă. Treizeci de automobile negre, poate chiar mai multe, te încurcai la numărătoare, șiruri de coroane de doi metri înălțime, purtate de flăcăi cu banderole negre pe braț, cinci preoți care psalmodiau toți odată. Nimeni altcineva să urmeze sicriul, nici măcar rudele apropiate, de nu cumva vor fi fost în automobilele negre, de parcă toți interlopii orașului s-ar fi temut să nu fie văzuți, interceptați, arestați și ar fi vrut să dea un semnal că ei n-au avut și n-au nici o legătură cu fostul stăpân al orașului. Ca-n America, la marii gangsteri!

La cimitir, cele treizeci de colive au fost împărțite cerșetorilor care se adunaseră cu zecile și și-au umflat burțile pentru câteva zile. Și p-ormă nu s-a mai vorbit de Tartor.

Dar nu l-au uitat pe Greuceanu. Cum reușise, dom'le? N-are o armată de discipoli, e singur cuc și pe deasupra mai e și un om obișnuit, ca noi, ăștilalți, ce-are-n plus? Nici măcar nu l-a împușcat pe Tartor, i-a frânt pur și simplu gâtul! Ce putere are? Și se zicea despre ăla că are o forță de neînchipuit, rupea pe vremuri lanțurile cu pieptul. Cum a reușit?

S-au dat de partea lui gorilele care-l apărau pe Tartor, ziceau unii, altfel n-ar fi reușit. Cine știe de ce erau supărate, și p-ormă și-au dat seama că n-or să-i ierte oamenii Bătrânului și-au șters putina, nu vezi că nu le mai dă nimeni de urmă, de parcă au intrat în pământ? Alții erau convinși că le făcusem de petrecanie și gorilelor, care l-ar fi apărat pe Tartor ca pe ochii din cap. Dar nu-nțelegeau de ce nu s-au găsit trupurile lor.

Alții presupuneau că am pus mâna pe vreo armă neștiută și pac, pac! distrug cu ea pe cine vreau.

Alții, în sfârșit, erau convinși că asistaseră la toată scena și băsmeau fel și fel de născociri. Mă văzuseră hlizindu-mă la Sala sporturilor și ăl Bătrân în spatele meu, p-ormă mă dusesem la vestiare, și el după mine, și-acolo a zis unul dintre noi: hai p-a dreaptă! și ne-am luptat ca-n povești, săltându-ne pe rând de la brâu și trântindu-ne la pământ, cu figuri dintr-alea pe care le vezi doar în filme la televizor și după ce i-am frânt gâtul Bătrânului, naiba știe cum, că ei nu s-au prins, așa de iute fusesem, am ieșit și dus am fost, iar gorilele care-l apărau m-au recunoscut de șef și-au șters-o, să nu-i găbjească poliția pentru câte crime înfăptuiseră pân-atunci.

– E așa cum zic ăștia sau nu-i așa, omule? Cum a fost?

Nu se făcea să le răspund.

3.

Orașul e mai liniștit, aproape nu-mi vine să cred.

O vreme au circulat tot felul de povești despre ce se întâmplase, nimeni nu le confirma și nici nu le infirma iar oamenii s-au obișnuit cu noile împrejurări. În scurtă vreme, toate câte s-au petrecut or să se topească în uitare și puțini își vor mai aminti ceva. Dacă vor dori să afle ce s-a petrecut în orașul nostru la zece ani de la revoluția tulbure din decembrie, vor mai găsi doar în ziarele prăfuite relatarea unor fapte surprinzătoare din care nu vor înțelege mare lucru.

Mi-am reluat munca la arhivă, citind hârtii, îndosariind, așezând dosarele pe teme, nume și ani. E din ce în ce mai fascinant. S-ar putea să nu pară important, dar simțeam că într-o bună zi o să aibă cineva nevoie de tot ce fac. N-o fi cea mai grozavă ordonare, dar alta n-a mai fost făcută și important era că mă prinsese cu totul. Mă simțeam de parcă m-aș fi aflat în fața unei povești moarte, căreia doar acțiunile mele îi dau viață. Mă gândeam că, după o vreme, dacă cineva va sări peste abisul de uitare, va reuși să descopere că tocmai lucrurile care-i separau făceau captivante faptele pe care le orânduisem eu în dezinteresul celor din jur. Nimic nu mă putea opri.

Mi se părea că lămuresc mistere și că orice altceva aș încerca să fac ar fi o alegere arbitrară. Mi se năzărea că aș fi într-un dans. O vreme chiar lucram, în primele ore ale dimineții, ascultând orice fel de muzică, în surdină, spre uimirea colegului meu, Fănică.

4.

Primarul a hotărât să-i felicite personal pe cei care au adus liniștea. I-a cerut fiicei sale, care îi e în continuare mână dreaptă, să facă pregătirile necesare. Fata i-a vorbit șefului poliției, care a solicitat un răgaz să întocmească o listă în funcție de meritele fiecăruia. Cam aiurea, îi numeri pe degetele unei mâini pe cei care au avut de-a face cu zmeii și consoartele lor, n-ai nevoie să te gândești multă vreme. Șeful poliției n-a spus nimănui nimic, oricum nu eram eu cel căruia să i se comunice.

De intenția primarului tot s-a aflat, dar era ca o abureală din care nimeni nu înțelegea nimic. Unii ziceau că ar urma să i se strângă mâna unuia dintre noi și să i se atârne de piept o medalie pe care să i-o purtăm pe pernă când o muri, înaintea sicriului, mai mare hazul! Asta nu putea fi decât șeful. Sau c-o să-l cheme în Capitală și-acolo o să dea ochii chiar cu șeful statului și noi, ăștilalți, o să ne holbăm la televizor cum îi atârnă de gât medalia și-i strânge mâna și-o să ne stea un nod în gât de emoție, chiar de-o să-l înjurăm în gând pe băftos!

Alții erau convinși că-i vorba de bănuți, dar o sumă frumușică, nu ca data trecută, când de-abia îi vedeai pe fundul căldării. Să-ți faci, acolo, măcar o casă cu grădină.

Mai erau unii cu mintea rămasă-n trecut, convinși c-o să se-ntâmple ca-n poveste și primarul o să i-o dea învingătorului pe fiică-sa de nevastă. Holteii, iar dintre ăștia cei care o văzuseră pe fată, erau convinși că nu putea fi câștig mai mare și se amărau că n-au un dram de noroc să fie printre aleși. Dar mult mai mulți erau ceilalți, care fie aveau neveste și n-ar mai lua una nici să-i pici cu sare, fie aflaseră din povești ori pe propria piele că nu-i pacoste mai mare ca muierea și se întrebau de ce trebuie să-l

pedepsească pe învingător cu atâta chin. Așa că nu prea înțelegeau unde-ar fi răsplata primarului.

– De data asta chiar te-ai făcut om, Greucene! îmi ziceau, o să stai de vorbă cu frumoasa domnișoară. Ba poate o iei de nevastă.

Mă arătam nedumerit dar ei insistau:

– Pe cine crezi tu că o să cheme întâi și-ntâi, dacă nu pe tine?

N-avea rost să le spun că nu-mi stătea mintea la recompensa primarului.

Dar le stătea altora.

Ce-ți spun acum știu indirect, am pus cap la cap frânturi aflate de la unul și altul.

5.

Fănică s-a hotărât să nu-și mai continue liceul la seral, n-am nici o șansă să-l conving să nu renunțe. Spune că ajunge tot acolo unde și-a propus și fără atâta chin. E din ce în ce mai agitat, trage mereu cu coada ochiului la ce fac, de parcă s-ar strădui să descopere ceva ce ascund de el. Nu-l bag în seamă, o să-i treacă.

Mă tot întreabă cum l-am dat gata pe Tartor, zâmbesc și ridic din umeri. Dacă-i povestesc ceva, mai umple lumea cu ce-a-nțeles el și aflu că i-am căsăpit și pe cei doi bodigarzi, le-am luat teșchereaua cu bani și i-am îngropat adânc în pământ să nu-i găsească nimeni.

Târziu, am priceput că avea un scop. Fănică era nepot prin alianță al șefului poliției, ăsta îl proptise la arhive, după ce-l refuzaseră toate serviciile de incapabil ce era. Să așeze teancuri niște hârtii, alături de mine, n-o fi mare brânză!

Unchi-su îi spusese de inițiativa fiicei primarului, sau poate auzise flăcăul de la alții și tăbărâse pe unchi,

bagă-mă, nene, şi pe mine-n seamă, că mă ofilesc în arhiva aia! Sigur e că unchiu-su îi spusese: du-te la primărie, eu o să întârzii cât pot lista cerută, vorbeşte-i prinţesei şi, dacă-o convingi, om te-ai făcut!

– Şi n-o să mă prinză? întrebase flăcăul, temător.

– Depinde ce spui! Dacă-i groasă, te apăr eu.

– Zi aşa, nene, dacă eşti cu mine, n-am teamă!

Fănică s-a dus s-o vadă pe fata primarului, care l-a primit crezând că e trimisul poliţiei, sosit să aducă înscrisurile cerute. Nici vorbă! Fără multe farafastâcuri, Fănică i-a spus că el ar fi fost cel care a îndeplinit voinţa tatălui ei, să readucă liniştea oraşului şi că toate poveştile care circulă, despre unul sau altul care ar fi făcut isprava, sunt chiar poveşti.

În prima clipă, fata primarului n-a înţeles ce vrea să-i spună, iar când s-a dumirit, nu ştia dacă să râdă, să-l dea pe uşă afară ca pe-un impostor ce era, sau să-l întrebe de sănătate. Fănică nu se clintea din ale lui şi mai spuse că toate astea trebuiau să se afle o dată şi-odată.

– Firește, domnule, poliţist, răspunse fata primarului, cu multă gravitate. Dacă e cum spuneţi, continuă ea, spre satisfacţia lui Fănică, meritaţi o recompensă. Trebuie ca lumea să ştie adevărul. Dar cum se face de toţi îl socotim pe Greuceanu învingătorul zmeilor?

– Asta n-am de unde să ştiu io!

– Firește. Presupun că ne puteţi da amănunte despre cum s-a întâmplat.

– Oricâte! se grăbi Fănică să răspundă. Oricum le ştie toate lumea.

– Nu la ce ştie lumea mă referream, domnule poliţist.

– Atunci la ce?

– Aveţi vreo dovadă că dumneavoastră i-aţi înfundat pe fraţii Matache sau pe nevestele lor? Înţeleg că la unele acţiuni au participat mai multe forţe ale poliţiei. Nu despre acelea vă întreb, o să mi le detalieze, dacă e nevoie, şeful poliţiei, să-i premiem pe oameni. Dar despre cele iniţiate

numai de dumneavoastră, ne-ați putea aduce niște dovezi?

– Oricâte! repetă Fănică foarte sigur pe el.

– Aș fi tare curioasă să le aflu, spuse fata primarului, ușor descumpănită de prea marea siguranță a flăcăului.

Se spune că atunci Fănică ar fi scos din buzunar o foaie împăturită, trasă la xerox, pe care i-ar fi arătat-o fetei primarului, zicându-i că originalul era la loc sigur, să nu se piardă.

– Mai am și altele, adăugă Fănică.

– Nu-nțeleg, spuse fata primarului, după ce despături hârtia și o citi de două ori.

– De la asta am pornit. Lumea nu știe începutul isprăvilor.

– Ăsta-i un xerox. Poate fi măsluit. Poate fi făcut de oricine. Nu-mi spune mare lucru.

– Nu era să vă aduc acum orginalul! se împăună Fănică. Nu că mi l-ați lua dumneavoastră, dar se poate pierde, l-am arhivat, îl scot doar la nevoie. De la el am pornit.

Era inteligent lucrat, mai să nu-l cred că o făcuse cu mintea lui. Și credibil. Oamenii habar n-aveau cum începuse povestea, ei știau doar că frații au fost dați jos, p-ormă nevestele, p-ormă ăl Bătrân, dar cum am ajuns la ei era o poveste întreagă. Fănică furase din dosar plângerile lui Petrică Bot și ale altora și se dădea acum drept izbăvitorul lor.

– Dacă e așa cum spuneți, domnule polițist, binemeritați totul din partea orașului, spuse fata, care nu prea știa ce să creadă.

Tam-nesam, după ce multe luni lumea îl binecuvântase pe Greuceanu că-i scapă de tâlhari, apare un pișpirică pe care până și ea l-ar da de-a berbeleacul într-o luptă dreaptă și zice că el e tartorul tartorilor! Ceva nu-i în regulă. Dacă e să dai crezare hârtiei, omul chiar mersese pe urmele plângerii și făcuse ce făcuse să-i înfrângă pe frați. Că participaseră și alții și că, mai ales, prea multe nu se potriveau cu ce știa lumea, era altă poveste.

– O să analizăm în consiliu, spuse fata, și dacă ajungem la concluzia că dumneavoastră sunteți salvatorul nostru, o să vă recompensăm, domnule polițist.

– Bineînțeles că eu sunt! Așa să faceți! se grăbi Fănică, încurajat de reacția fetei. Ar fi bine să nu întârziați prea mult cu hotărârea, toate sunt clare.

– Nu vom întârzia, domnule polițist.

6.

Nu știu cum a ajuns la urechile șefului meu direct ce discutase Fănică cu fiica primarului. Ăsta află tot și când vrea, și când nu vrea.

M-a chemat la el.

– Auzi ce zice Fănică!

M-a bufnit râsul, nu-nțelegeam gluma.

– Nu râde, e serioasă, s-a dat Greuceanu și-o să umfle potu-n locul tău. Mai știi, o mai ia și pe prințesa primarului de nevastă pentru că a scăpat orașul de zmei.

– Glumești, șefu'. Nu-l duce pe el mintea să care una așa gogonată.

Când l-am văzut că se încruntă, am priceput că nu-i de glumă.

– N-are cum, șefu', am mai zis.

– Ba vezi că are. I-a spus cum a descoperit el fabrica de șlefuit diamante. M-a pocnit și pe mine cu asta, n-o știam, nu mi-ai zis. Cică sunt niște plângeri ale unora care au lucrat acolo.

– Sunt la dosar, șefu'.

– Poate nu mai sunt, ia vezi.

Nu mai erau.

Iar Fănică dispăruse, își luase câteva zile libere, cu permisiunea șefului ăl mare, n-aveam pe cine să-ntreb unde dispăruseră. Dar nu putea cotrobăi în dosare decât el, altul

nu știa. Acum înțelegeam de ce mă tot întreba cum am făcut aia sau ailalaltă, ce-a zis ăla, cum de nu m-a pocnit ălălalt. Avea el un plan.

– E aiurea de tot, șefu'!

Altceva nu prea știam ce să spun, cum s-o-ntorc.

– O fi aiurea, dar dacă nu faci ceva, rămâne p-a lui.

– Doar nu crezi că te-oi fi mințit și nu i-am halit p-ăia!

– Nu cred nimica! Dar tu să faci ce-ți spun!

– Adicătelea?

– Să te vezi cu fata primarului sau cu primarul însuși.

– N-o să mă duc să mă bat cu pumnu-n piept!

– N-o să te duci. Dar te trimit eu să le spui cum a fost, de-a fir a păr. Măcar asta trebuie să faci.

– Cine-o să mă creadă?

S-a încruntat iar.

Am tăcut și m-am dus.

7.

N-o mai văzusem pe fată de doi ani, din zilele alea când fusese bătută de adversarii primarului. Era la fel de frumoasă, ba și mai frumoasă, pentru că acum era foarte sigură pe ea. Avea niște priviri că te făceau să-i spui ce-ai în minte. Și parcă se limpezea aerul în jur și te cuprindea o stare de bucurie. Nu mai întâlnisem asta.

– Dumneata ești Greuceanu, m-a întâmpinat ea bărbătește, întânzindu-mi o mână caldă.

– Eu sunt, am molfăit.

– Vreau să spun, Greuceanu cel adevărat. A mai fost unul la mine care se dădea tot Greuceanu. Sau, mă rog, că făcuse ce-a făcut Greuceanu.

– Greuceanu e unul singur, am zis.

M-a cântărit îndelung.

– Și eu cred asta, a rostit.

M-oi fi prostit eu dintr-odată, sau chiar aşa era, mi se părea vocea ei catifelată şi m-a luat o căldură de la rărunchi spre obraji. Mai să mă pierd.

– Povesteşte-mi şi mie cum a fost, de la început, a spus. Vreau să mă lămuresc.

I-am povestit cât mai scurt posibil, fără amănunte, să n-o plictisesc.

– Toate astea i le-ai spus şi lui, de le ştie?

– I le-am spus. Şi nu numai lui.

– Înţeleg, a dat ea din cap, gânditoare. Şi nu există şi lucruri pe care le cunoşti doar dumneata?

M-am gândit. Era frate-miu, care-mi spusese istoria pietrelor şlefuite. Dar n-o să mă apuc să-l scot pe frate-miu în faţă! Era jurnalistul care a povestit tot, dar nu se cădea să-l chem pe el să mă apere, dacă nu eram în stare s-o fac singur!

Mă tot gândeam ce nu-i spusesem lui Fănică şi mi-l aminteam cum şedea lângă mine ca un ucenic ascultător, îmi sorbea vorbele şi mă tot întreba: da' ăla ce-a mai făcut? da' ăla ce ţi-a mai zis? da' cum de nu ţi-a fost frică? da' cu hârtia aia ce e? şi cum furase plângerile, ştiind că de la ele pornisem şi convins că-i vor fi de folos.

– Ar fi ceva, am bâiguit, nu prea sigur.

Chipul fetei s-a luminat.

– Te ascult, a zis.

În clipa aceea n-o aveam în faţa ochilor decât pe fata de şaptesprezece ani, în rochie înflorată, a lui Petrică Bot.

– N-am spus nimănui că l-am văzut pe unul dintre cei care au scris plângerile.

Aştepta să-i spun mai multe.

– N-am pornit totul decât după ce mi-a dat el amănunte. Era piele şi os, îl măcinase rău silicoza. Avea o faţă ca un boboc.

I-am povestit ce mă impresionase atunci, mi se părea atât de demult în urmă, că parcă fusese în altă viaţă: curtea cu casa ca un vagon, uşa scorojită către o cămăruţă întunecoasă, rochia înflorată şi codiţele fetei, câinele care

stârnea norișori de praf cu coada, scaunele de bucătărie pe care am stat amândoi și care fuseseră cândva vopsite în verde, șortul cafeniu plin de pete vechi, batista soioasă în care tușea des, șlapii rupți, firele de păr gălbejit care i se lipiseră de țeastă.

– Nu știu dacă mai trăiește. Credea că sunt de la asigurările sociale.

A rămas o vreme pe gânduri.

– Îmi e destul, a spus într-un târziu. Dă-mi adresa.

M-a luat din nou cu călduri când am auzit că mă tutuiește, dispăruseră toate barierele și habar n-aveam de ce.

– Vom merge noi la omul acesta. Dacă mai e în viață, îi fac rost de un ajutor social, măcar pentru medicamente. Și celorlalți care sunt ca el. Fata, dacă zici că e la școală, ar trebui să capete o bursă.

8.

Nu mai știu ce-am discutat cu fata primarului. Nici ce-am spus până acuma nu sunt sigur că așa a fost, sau în ordinea asta. Ajunsesem de mult acasă și mai simțeam căldura de care îți spuneam, în rărunchi, îi auzeam vocea în urechi.

Mă prostisem.

Dintr-odată mă prostisem.

Am trecut prin multe în viață. Am avut prieteni și dușmani, am crescut într-o mahala în care eroii mi-au fost prietenii mai mari sau de-o seamă, nu s-a prea prins cartea de mine, dar ce-am făcut am făcut cu sârg.

Se întâmpla să nu înțeleg câte ceva sau să nu reușesc să fac ce li se părea ălorlalți un fleac și se trezea câte-un isteț să se repeadă-n mine :

– Băi, umbră de aichiu, nu cumva te cheamă Bulă și Greuceanu ți-e porecla?

O întrebam pe mama ce înseamnă asta, pe taica n-avea rost să-l tulbur din aburii lui.

– Nu știu, mamă, îmi zicea. O să te lămurești tu mai târziu.

Mi-a trebuit cam mult până să mă lămuresc, nici nu mai știam pe unde umblă ăi de-mi puseseră întrebarea.

Întâlnisem în meseria mea lume cât cuprinde, pe unii îi țineam minte, altora le uitasem și numele, și chipul, știam doar că trecuseră ca niște năluci, cu problemele lor, să le rezolv eu. Îmi plăcuse să mă joc de-a hoții și vardiștii și încă mă jucam, om în toată firea.

Întâlnisem fete și femei care-mi făcuseră cu ochiul, pe care le voiam alături sau care nici nu mă vedeau. Crezusem, uneori, că lumea se prăbușește, dacă nu-mi răspunde vreo ochioasă unei priviri, iar lumea continua să existe, nepăsătoare. Crezusem că sunt îndrăgostit lulea de câte-o fetișcană pe care-o vedeam la brațul altuia și dup-o pustie de vreme nici nu mai știam cum arată. Ajunsesem holtei, la aproape patruzeci de ani.

Și acum mi se întâmpla să ard. Asta e tot ce-aș putea spune, nimic altceva.

Cred că nici nu trebuie să-ți spun mai multe.

9.

Nu știu câte zile au trecut, nu le-am numărat, aveam alte treburi, gândurile mi se prelingeau toate la chipul fetei primarului.

M-a chemat din nou șeful meu direct.

– Pregătește-te să-l vezi pe primar, mi-a zis.

Așteptam să-mi spună mai multe. Ce treabă să am eu cu primarul?

– Uneori ești greu de cap, Greucene, da' faci treabă bună și d-aia-mi placi!

Șefului ăstuia îi place să se joace cu mine. M-a poftit să șed și și-a aprins o țigară. Însemna că are multe de povestit și e în toane bune.

Mi-a spus câte s-au mai întâmplat.

Fata primarului l-a căutat pe unul Petrică Bot, care lucrase la fabrica de șlefuit diamante. Era bolnav în ultimul hal. L-au dus la un spital, poate-l pun pe picioare pentru o vreme. Omul i-a vorbit de mine.

– De ce nu mi-ai spus de el? m-a întrebat șeful.

Am ridicat din umeri. Parcă numai asta nu-i spusesem!

P-ormă fata primarului l-a căutat pe Fănică, nu știu cum a dat de el, cred că prin unchi-su, n-a mai fost la slujbă de câteva săptămâni, e-n concediu.

Fănică s-a dus val-vârtej la primărie, a nimerit într-o zi de audiențe, dar n-a stat la rând, sunt așteptat, le spunea celor care mârâiau, am o urgență.

Ce-ți spun acuma, zicea șeful, știu chiar de la fata primarului, care m-a rugat să-ți povestesc tot.

Era, zicea, Fănică ăsta, drept de parcă înghițise un băț, îmbrăcat în haine de sărbătoare, se aștepta să primească onoruri. Își freca mâinile și îi stătea pe buze o întrebare pe care până la urmă a rostit-o:

– S-a întrunit consiliul?

Fata și-a amintit cu greu că-i spusese despre întrunirea consiliului la care se va discuta despre salvatorul orașului.

– S-a întrunit. M-au rugat să mă întâlnesc cu dumneavoastră și să pregătim următorii pași. Mai înainte aș vrea să-mi mai povestiți o dată prin tot ce-ați trecut.

– Ce rost are? a izbucnit Fănică. Nu-mi place să mă laud cu ce-am făcut.

– E foarte onorabil din partea dumneavoastră. Dar va trebui să știu, pentru discursul pe care-l voi rosti la ceremonia de premiere.

Chipul lui Fănică s-a făcut roșu de plăcere.

I-a mai spus o dată cum i-a omorât el, deși se credea că Greuceanu o făcuse, pe frații Matache, cum le-a urmărit

pe nevestele gangsterilor, cum i-a sucit gâtul Tartorului. Din modestie, susţinea sus şi tare, n-o să dea amănunte, adică n-o să spună niciodată cum l-a biruit el pe cel Bătrân, lumea să-l creadă pur şi simplu.

– Eu vă cred, domnule poliţist, i-a spus fata primarului şi Fănică a roşit din nou de plăcere. Presupun că mai aveţi plângerile.

– Ce plângeri? a schimbat Fănică feţe-feţe.

– Plângerile de la care aţi pornit investigaţia. Nu mi-aţi adus data trecută o copie?

– A, acelea. Le am, sigur că le am.

– Presupun că sunt la dosar.

– Cum să nu fie!

– Vă întreb pentru că, cine ştie, consiliul o să vrea să le vadă, să facă o copie pentru o carte. Asta mai încolo, după ce vă veţi lua recompensa.

– O să vă dau eu copia, nu-i nevoie să se deranjeze nimeni să vină la arhivă.

– E bine şi aşa, îl linişti fata. Îl cunoaşteţi pe Petrică Bot?

– Nu. Ăsta cine mai e? El o să vină după copie?

– Nicidecum. El a şlefuit diamante, a lucrat la fabrică.

– Au lucrat acolo atâţia, doar n-o să-i cunosc pe toţi!

– Pe Petrică Bot ar trebui să-l cunoaşteţi, e un om deosebit.

– Să fie sănătos!

– El e cel care a semnat plângerea pe care mi-aţi arătat-o.

Parcă-l lovise cu leuca-n cap.

– Se poate, s-a bâlbâit Fănică. N-am reţinut semnătura.

Fata primarului a făcut o pauză înainte să continue.

– Ce altceva n-aţi mai reţinut, domnule poliţist? Ce altceva ne mai ascundeţi, domnule poliţist?

– Nu-nţeleg, nu ascund nimic!

– Nici că aţi sustras plângerea din dosar? Sau poate şi altele?

– Nu vă permit să mă insultaţi!

– Nu vă insult, domnule polițist, vreau doar să mă lămuresc. A fost ideea dumneavoastră, sau a altcuiva?

– Nu vă permit să mă insultați! repeta, livid, Fănică.

– Domnule polițist, tot ce mi-ați relatat dumneavoastră e minciună de la un cap la celălalt. Vă propun să rămână între noi, să-mi spuneți adevărul și să plecați pe ușa aceea liber, unde vreți, dar nu în orașul acesta. În caz contrar, îl chem pe șeful poliției și-i cer să vă închidă.

– Șeful poliției e unchiul meu, n-o să facă el una ca asta!

– Știu, domnule polițist. Tocmai de aceea n-o să-și riște funcția.

Fata primarului povestea că Fănică s-a pleoștit dintr-odată, bățul pe care-l înghițise s-a topit, îi curgeau broboanele de transpirație pe față. Dintr-odată era speriat, lingușitor, fără vlagă.

– El m-a pus, a îngăimat Fănică, spre surpriza fetei primarului.

– Ce v-a pus?

– El m-a pus să spun c-am făcut ce-a făcut Greuceanu! Nici măcar nu i-am văzut la față pe zmeii ăia. Era sigur că o să iau recompensa, dacă vă conving pe dumneavoastră.

Ce-a urmat a fost ca un bulgăre care se rostogolește. Până a ieșit de acolo, Fănică a spus tot ce știa despre povestea asta și despre altele care rămăseseră nelămurite. Ca un copil, se jura că n-o să mai facă. Se temea cumplit să nu fie arestat și privea încordat ușa, convins că o să apară cineva să-i pună cătușele. Avea lacrimi de fericire în ochi, când a plecat liber.

– Fata primarului mi-a spus că te așteaptă, a încheiat șeful. Când vrei tu. Nu mai are nevoie de nici o listă de nicăieri. Eu am fost de acord ca lista cu premianții din poliție, dac-o să fie, s-o faci tu. Ești singurul care știe cine te-a ajutat.

10.

Nu mai fusesem la primărie, n-avusesem treabă pe-acolo. Cu zile în urmă o văzusem pe fata primarului într-o clădire alăturată, unde-şi aveau birourile consilierii.

Mă cam rătăceam pe coridoare şi, dacă nu era un moş cu nu ştiu ce treabă pe-acolo, să mă îndrume, aş fi umblat până la sfârşitul zilei.

Am ciocănit într-o uşă sculptată în stejar sau fag, grea şi impunătoare. Am intrat. În încăperea lungă era un birou foarte mare, ca o masă, luminat puternic de soarele care răzbătea prin fereastra cât un perete.

Fata primarului s-a ivit, micuţă, de după birou, s-a repezit să mă întâmpine, s-a oprit la un pas în faţa mea, a dat să mă îmbrăţişeze, p-ormă mi-a întins mâna ca unui prieten vechi.

– Trebuia să te primesc în biroul ăsta de ceremonii. Aici se acordă decoraţiile, se fac căsătoriile, uneori e şi câte-o adunare. Nu te interesează, ştiu. Mă bucur că te văd!

Mi se încleiase limba, nu ştiam ce să zic, nici măcar dacă trebuie să zic ceva.

Ardeam în continuare.

A continuat tot ea:

– Mă bucur că s-a terminat cu bine. Tata o să fie fericit să-l vadă pe cel care a adus liniştea oraşului. El mi-a spus să te primesc aici, ca pe un oaspete de seamă. Eşti un oaspete de seamă!

Tot nu eram în stare să spun ceva.

– Aşa tăcut eşti întotdeauna?

– N-am fost aşa, am zis.

Nu ştiu de ce am spus asta, o prostie. Voiam să mă scuz.

– Şi te intimidez eu!

Atunci m-am uitat în ochii ei, n-aș putea să-ți spun ce culoare aveau. Mă uitam și mă pierdeam și nu mai aveam nevoie de nimic. Cred că a fost un curent în aer, altceva nu mai știu. Am simțit că-mi sare inima din piept, că mi se urcă sângele în cap. A fost ca un vis.

Știu doar că ne-am îmbrățișat.

Așa ne-a găsit primarul, când a intrat să mă felicite.

Primarul s-au uitat lung la noi. M-am fâstâcit. Mă gândeam c-o să spună c-am dat buzna să-i fur fata. N-a zis asta. Mi-a strâns mâna. A zis că e fericit că mă cunoaște și l-am crezut. A mai zis că e fericit că fata lui și-a găsit în sfârșit un ales. A mai spus să fie într-un ceas bun.

Colegul meu Fanică n-a mai apărut, nu l-a mai văzut nimeni.

Primarul a solicitat ca o comisie de la minister să ancheteze neregulile din poliție.

Șeful poliției a fost destituit, nu știu ce-a ajuns.

În locul lui, primarul l-a numit pe șeful meu direct.

Șeful meu direct mi-a cerut să nu mai lucrez la arhivă. L-am rugat să mă mai lase o vreme, încă nu mi-am terminat treaba. I-am promis că voi fi gata să mai fugăresc interlopi de câte ori mi-o va cere. M-a lăsat în apele mele.

M-am gândit să te chem să-ți povestesc tot ce s-a petrecut, ți-am promis asta mai demult. Acum cred că e sfârșitul. Aș vrea să nu scrii la ziar ce ți-am spus. A fost destul ce-ai scris până acuma. Da' e bine să știi.

Mai e ceva... Mâine mă însor.

Referinţe bibliografice

Un mic şi excelent scris roman pe care l-am citit „dintr-o bucată", la sfârşitul lecturii asumându-mi fără rest vorbele autorului din finalul dedicaţiei: „*Greuceanu* a fost şi rămâne un basm de oraş." Dar ce oraş, ce Bucureşti a putut ieşi din pana lui Stelian Ţurlea!

Liviu Antonesei – *Timpul*

Parodie lejeră, vervă epică, pentru copiii maturi şi maturii cât de cât copilăroşi.

Radu Cosaşu – *Dilema veche*

Ceea ce face Stelian Ţurlea din basmul *Greuceanu* este cam ceea ce a făcut Martin Scorsese din filmele cu gangsteri produse în Hong Kong, atunci când a realizat oscarizatul *The Departed*. Inserţia intrigii din basmul popular în lumea tranziţiei româneşti (dominată de scandaluri, crime, corupţie, impostură, sexualitate, adulter, vendete, generos mediatizate prin intermediul tabloidelor, al „ştirilor de la ora 5" şi, de multe ori, chiar al emisiunilor principale de actualităţi) este impecabilă şi chiar mă gândesc foarte serios câţi ar fi fost capabili să observe matricea basmului îndărătul sofisticatei poveşti poliţiste,

dacă autorul nu ar fi indicat această grilă de lectură prin chiar titlul romanului.

Altminteri, stilul ironic și autoironic în care personajul-narator (firește, Greuceanu însuși) relatează faptele (cu o lungă tradiție în literatura de gen, de la celebrul Philip Marlowe, al lui Chandler, până la simpaticii detectivi din romanele lui George Arion), excelenta fixare a măștilor contemporane peste chipurile arhetipale ale eroilor de basm (Împăratul Roșu este primar, fiica sa are și ea aspirații politice, așa cum se întâmplă și azi cu anumite progenituri ale unor lideri marcanți, zmeii sunt capi ai lumii interlope, fratele de cruce al eroului este un star al luptelor din circuitul K1), coerența întâmplărilor dau romnaului consistență și credibilitate. Polițistul Greuceanu însuși devine o vedetă a mass-media ca urmare a succeselor repurtate în lupta cu mafia și, de aceea, intrarea sa în lumea bună a politicii („jumătatea de împărăție") și chiar căsătoria cu fiica primarului, ea însăși aspirantă la un rol politic major, devin o perspectivă pe deplin justificabilă.

(...) Foarte credibile sunt personajele și faptele, inclusiv în intriga polițistă propriu-zisă. Devenit celebru după uciderea unui cap al lumii interlope (corespondentul unuia dintre zmeii din basmul popular), polițistul Greuceanu este invitat la inaugurarea unui mare centru comercial. Într-un cadru de bun gust desăvârșit este întâmpinat de proprietarea acelui colos economic, o femeie de mare rafinament, cu superioare înclinații spre acte filantropice. Greuceanu află că ea este chiar soția mafiotului ucis, iar eleganța cu care este amenințat, cu zâmbetul pe buze, în plină reuniune mondenă, duce cu gândul la contesele siciliene din filmele italinești despre Mafia. (...)

Romanul are substanță, Greuceanu are har de povestitor, istoria captivează, firele care duc spre basm devin greu de sesizat cu ochiul liber. Autorul are însă, periodic, tendința de a le pune în lumină. *En passant*, aparent fără nicio legătură cu intriga polițistă care se derulează în planul principal, basmul își face simțită prezența. (...)

Este limpede că întregul roman este construit pe logica basmului. La fel de adevărat este însă faptul dincolo de această structură arhetipală Stelian Țurlea are imaginația și talentul de a propune o istorie credibilă cu personaje bine conturate, desprinse din realitatea noastră imediată.

Tudorel Urian – *România literară*

Un basm care să fie transformat într-un roman polițist? La asta nu m-am gândit niciodată! E meritul lui Stelian Țurlea că a descoperit în „Greuceanu", povestea lui Petre Ispirescu, virtuțile unui thriller. I-a păstrat elementele principale și a scris o carte care se parcurge cu sufletul la gură. La urma urmei, lupta dintre Bine și Rău, esența oricărei creații populare de acest gen, e prezentă cu prisosință și în confruntarea între Hoții și Vardiștii din toate timpurile, reali sau din ficțiuni.

Evident, în *Greuceanu, roman cu un polițist*, ambianța este contemporană. Autorul ne înfățișează o realitate pe care o recunoaștem cu toții – să nu uităm că Stelian Țurlea este și un remarcabil gazetar, perfect familiarizat cu toate reperele spațiului în care trăim. În orașul unde se petrece acțiunea se ridică blocuri urâte și mizere, alături de care se înalță vilele impozante ale mahărilor de azi. Aceștia circulă în merțanuri, au bodyguarzi, conturi grase în bănci, banii fiind proveniți din afaceri dubioase. Se cred atotputernici. Suprimă cu sânge rece pe oricine le stă în cale. Nu dau socoteală nimănui. Ei sunt Zmeii zilelor noastre, pe care polițiștii nu îndrăznesc să-i deranjeze, iar avocații îi scapă din orice belea, în complicitate cu procurori și judecători corupți. Zmeoaicele – femei insolente, care etalează numai toalete de firmă și trăsnesc a parfumuri scumpe – își ajută soții să prospere, să acumuleze averi imense, recurgând fără rușine la orice vicleșug, dovedind o ingeniozitate ieșită din comun în inventarea unor modalități de a se îmbogăți pe spinarea altora.

Dreptatea. Împotriva acestor șnapani se ridică un polițist onest, cu nume de legendă: Greuceanu. Insignifiant conțopist la arhiva secției în care lucrează, el devine un erou adulat de toți cei dornici să se instaureze dreptatea și adevărul. Chiar dacă e amenințat, bătut, rănit de gloanțele unor agresori, el izbutește să elimine Răul dintr-o colectivitate unde mulți ani a guvernat nelegiuirea. Un personaj pe care nu ai cum să nu-l îndrăgești și ai dori să-l cunoști pe stradă și să-i strângi mâna.

Curajul. Desigur, într-o astfel de narațiune nu poate lipsi un Împărat – primarul urbei, însetat să readucă pe un făgaș de corectitudine și cinste viața concetățenilor săi. Îndrăznețele lui fapte sunt susținute de fata sa, de o frumusețe tulburătoare și de un curaj neasemuit. Există și un frate de cruce, puternic și loial, ca de altfel multe alte personaje care nu acceptă să fie umilite, iar destinele să le fie frânte de niște nemernici. Și așa cum se cuvine într-o poveste, totul se termină cu o nuntă, marele premiu pentru un protagonist care a riscat totul ca să le fie bine celorlalți.

Thriller. În basmul lui Ispirescu, unele dintre întâmplări se petrec pe întuneric, deoarece Zmeii au furat Soarele și Luna. Copil fiind, m-am întrebat adeseori cum a reușit Greuceanu să le ia urma și să-i nimicească, din moment ce povestitorul nu pomenește nimic despre vreun felinar sau măcar vreo lumânare capabilă să lumineze decorul. A fost suficientă lumina stelelor îndepărtate? E o observație pe care n-am mai întâlnit-o nicăieri. Dar sensul textului e limpede: reinstalând aștrii respectivi pe cer, eroul reinstalează normalitatea. Ca de altfel și polițistul lui Stelian Ţurlea, un autor aflat pe drumul bun dacă ne va mai oferi lucrări cu suspans. Spre deosebire de alții, el nu calchiază thrillere de succes de prin alte părți, ci ne propune o carte originală, de o construcție impecabilă, care vorbește despre noi, cu amărăciune, dar și cu speranță.

George Arion – *Jurnalul național*

Stelian Ţurlea revitalizează producţia autohtonă de profil care părea înţepenită între personajul căpitanului Apostolescu şi semnătura Rodicăi Ojoc Braşoveanu. Calea pe care o urmează e inedită – remixând un basm tradiţional şi transpunându-l în context urban contemporan şi în cheie poliţistă.

(...) Regatul de basm e acum un mare oraş de provincie, eroul e un poliţist, zmeii nişte intrelopi, împăratul s-a transformat în primar, iar ajutoarele magice, într-un ziarist, un taximetrist şi un luptător de K1. Cartea e scrisă de parcă alături de autor ar fi stat mereu pe masă şi *Fiziologia basmului* a lui Propp şi vechea colecţie *Enigma*. Toate elementele constitutive ale basmului sunt prezente la apel, de la motivul fratelui de cruce, la cel al încercărilor şi al substituirii eroului. Recuzita romanului poliţist nu e deloc neglijată: stereotipiile genului fiind omniprezente în pagină. Personajele corespund funcţional morfologiei fantastice, dar fiziologic sunt mulate după normele recognoscibile ale literaturii poliţiste. Chandler sau Chase este pastişat în tuşă groasă, şi sumar executată, dar recognoscibilă şi perfect funcţională.

Stelian Ţurlea nu se ia în serios şi nici nu pare să-şi ia în serios romanul, de unde o atmosferă relaxată şi un ton degajat al povestirii. Totul este pus sub marele pact dintre cititior şi text: fie accepţi că volumul e o simplă sursă de amuzament şi lectură uşoară (cu multe trimiteri metatextuale), fie închizi copertele. Intrigile poliţiste sunt exagerate şi senzaţional-senzaţionaliste: trafic de diamante, depozitări ilegale de deşeuri megatoxice, bătăi şi împuşcături rocambolești. Există şi necesara coloratură locală: aluziile deloc voalate la Caritas, la mafia Bucureştiului etc. Totul este simplificat până la liniile scheletului, până la a fi reduse din grase şi încâlcite subiecte de presă la extrem de simplu de rezolvat cazuri. Firesc pentru un basm, binele cotonogeşte uşor şi fără bătăi de cap răul, totul fiind creionat în nuanţe contrastante de alb şi negru.

Romanul lui Stelian Ţurlea este scris corect şi plăcut. Se parcurge într-o după-amiază, între prânz şi ştirile de seară. Un divertisment de calitate.

Victor Cubleşan – *Cuvântul*

Un poliţist român din anii 2000 cu greu poate ajunge personaj pozitiv, cu atât mai puţin erou de basm. Mentalul colectiv suprapune termenul „poliţist" pe imaginea unui ins gras, corupt, mitocan, ineficient. Poliţistul român standard nu e Greuceanu, ci Garcea. Stelian Ţurlea îşi pune abilităţile de prozator în slujba unei nobile mitizări şi a demontării prejudecăţilor. El scrie un basm modern, scurt şi spumos, despre lupta unui Făt-Frumos cu epoleţi într-un orăşel mustind de corupţie şi lucrături mafiote. Greuceanu e poliţist de hârţoage la arhive, dar iese dintre ele pentru a se lupta cu cei care stăpânesc prin jaf şi crimă. Tartorul, zmeul, este un „naş„ interlop, Matache ăl Batrân, şi evident că Greuceanu, ajutat de forţe ale binelui pe care le coalizează, îl învinge spectaculos pentru a se îndrăgosti de fata împăratului. Adică de a primarului care l-a trimis pe şeriful justiţiar să facă ordine în oraşul lui. Ca şi în cazul poliţistului-arhivar, la Stelian Ţurlea aparenţele sunt înşelătoare. Editorialistul întunecat şi masiv este un prozator sprinţar, ager la poante, abil în conducerea unei acţiuni pe care o complică progresiv, parcă spre a se amuza mai bine la dezlegarea finală a tuturor nodurilor ei. Greuceanu e un bun roman pentru adolescenţi.

Horia Gârbea – *Luceafărul, Săptămâna financiară*

În colecția Crime Scene au apărut:

CS 1 - **Zâmbet ucigaș** - Lisa Scottoline
CS 2 - **Dansul morții** - Linda Fairstein
CS 3 - **Filiera grecească** - Bogdan Hrib
CS 4 - **Crima Zen** - Oliver Bottini
CS 5 - **În gura presei** - Robert B. Parker
CS 6 - **Sunetele morții** - Alex Mihalcea
CS 7 - **Atac în bibliotecă** - George Arion
CS 8 - **Masca Morții Roșii și alte povestiri** - Edgar A. Poe
CS 9 - **Câinele din Baskerville** - Sir Arthur Conan Doyle
CS 10 - **Spada** - Bogdan Teodorescu
CS 11 - **Atingerea Sultanului** - Hakan Yel
CS 12 - **3 cu ghinion** - Emil Simionescu
CS 13 - **Dreptate fără lege** - Edgar Wallace
CS 14 - **Crima Lordului Savile și alte povestiri** - Oscar Wilde
CS 15 - **Indicii anatomice** - Oana Stoica-Mujea
CS 16 - **Ziua lupului** - Carlo Lucarelli
CS 17 - **Casa secretă** - Edgar Wallace
CS 18 - **Plăceri nevinovate** - VT Morgan
CS 19 - **Fabrica de păcate** - Richard Aleas
CS 20 - **Consiliul Justiției** - Edgar Wallace
CS 21 - **Cameleonul** - George Arion
CS 22 - **Pactul Roșu** - Olivier Descosse
CS 23 - **Final Exit** - Richard Aleas
CS 24 - **Parfumul văduvei negre** - Oana Stoica-Mujea
CS 25 - **Strada șobolanilor** - François Forestier
CS 26 - **Hoții de timp** - Ivona Boilan
CS 27 - **Almost Blue** - Carlo Lucarelli
CS 28 - **Justițiarii din Cordoba** - Edgar Wallace
CS 29 - **Asasin la feminin** - Monica Ramirez

www.tritonic.ro
Librăria virtuală a Grupului Editorial Tritonic
Reduceri de minimum **20%** la orice carte comandată
Pentru informații, vă rugăm să ne contactați la
tel./fax: 021.242.73.77
sau la adresa de email: editura@tritonic.ro
CRIME SCENE PUBLISHING
imprint al grupurilor FLACĂRA și TRITONIC
www.crime-scene.ro
Str. Coacăzelor nr. 5, sector 2, cod 022651,
București, Căsuța poștală 3 - 12

crime scene 30

Stelian Țurlea

GREUCEANU

roman (cu un) polițist

„Înainte să apuce careva să mai spună o vorbă, a scos din buzunar un pistol şi l-a îndreptat spre mine. În clipa în care a tras, unul dintre avocați i-a dat peste mână şi glontele a ricoşat în tavan. Altfel nu mai povesteam acuma nimic.
Polițiştii au năvălit peste el, l-au trântit la pământ şi l-au legat. Se zbătea şi urla ca un descreierat. Avocații îşi luaseră capetele în mâini. Cu tentativa de ucidere a unui polițist, de față cu atâția martori, cu actele incriminatorii ridicate din seifuri, pe care le bănuiau şi ei, rămânea sigur după gratii zece-cincisprezece ani, cu toți banii lui aruncați în dreapta şi-n stânga să-l scape."

„Un basm care să fie transformat într-un roman polițist? La asta chiar nu m-am gândit niciodată! E meritul lui Stelian Țurlea că a descoperit în "Greuceanu", povestea lui Petre Ispirescu, virtuțile unui thriller. I-a păstrat elementele esențiale şi a scris o carte care se parcurge cu sufletul la gură. La urma urmei, lupta între Bine şi Rău, esența oricărei creații populare de acest gen, e prezentă cu prisosință şi în confruntarea între Hoții şi Vardiştii din toate timpurile, reali sau din ficțiuni."

George Arion

ISBN 978-606-8139-60-9

Crimescene Publishing

FLACĂRA

TRITONIC